

Tytuł opracowania

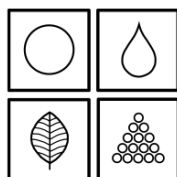
**RAPORT Z REALIZACJI
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO
ZA LATA 2023-2024**

Zamawiający

Powiat Gryfiński
ul. Sprzymierzonych 4
74-100 Gryfino

Wykonawca

Dokumentacja Środowiskowa – Wojciech Pająk
Osiedle Leśne 7B/121
62-028 Koziegłowy (k. Poznania)
www.dokumentacja-srodowiskowa.pl
e-mail: poczta@dokumentacja-srodowiskowa.pl
tel.: 720-756-763

Data opracowania

LISTOPAD 2024

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	3
1.1. Podstawa prawna oraz przedmiot i cel opracowania	3
1.2. Metodyka opracowania	3
2. REALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO W LATACH 2023-2024.....	4
2.1. Zadania realizowane w latach 2023-2024 przez powiat.....	4
2.2. Zadania realizowane w latach 2023-2024 przez pozostałe podmioty.....	11
2.3. Podsumowanie efektów realizacji „Programu Ochrony Środowiska” – analiza wskaźnikowa.....	55
3. KLUCZOWE PROBLEMY ŚRODOWISKOWE NA TERENIE POWIATU	63
SPIS TABEL.....	69

1. WSTĘP

1.1. Podstawa prawna oraz przedmiot i cel opracowania

Zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2024, poz. 54 ze zm.) z wykonania programu ochrony środowiska organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy. Następnie raport przekazywany jest przez organ wykonawczy województwa, powiatu lub gminy odpowiednio do ministra właściwego do spraw klimatu, organu wykonawczego województwa i organu wykonawczego powiatu.

Przedmiot opracowania stanowi „**Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Gryfińskiego za lata 2023-2024**”. Niniejszy Raport opisuje i weryfikuje stopień wykonania celów oraz zadań środowiskowych zaplanowanych w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Gryfińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2030” w odniesieniu do działań podjętych i zrealizowanych na terenie powiatu w latach 2023-2024 (obejmuje trzeci i czwarty rok realizacji Programu). Przeprowadzona w Raporcie analiza stanu poszczególnych komponentów środowiskowych pozwoliła również ocenić czy i w jakim stopniu realizacja Programu przyczyniła się do poprawy jakości środowiska na terenie powiatu oraz wskazać priorytetowe zadania naprawcze/zapobiegawcze na kolejne lata.

1.2. Metodyka opracowania

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2024, poz. 54 ze zm.) nie określa wymagań dotyczących zakresu i formy raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska.

Zakres informacji, jakie zawiera Raport odpowiada treści przyjętego Programu Ochrony Środowiska (POŚ). W niniejszym Raporcie przedstawiono:

- opis realizacji przyjętych do wykonania w ramach POŚ zadań;
- analizę wskaźnikową realizacji POŚ;
- kluczowe problemy środowiskowe na terenie powiatu.

Opracowanie Raportu poprzedzone zostało pozyskaniem niezbędnych materiałów i informacji m.in. od następujących jednostek i podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań wyznaczonych w ramach POŚ:

- Starostwa Powiatowego w Gryfinie;
- Urzędu Gminy Banie;
- Urzędu Miejskiego w Cedyni;
- Urzędu Miejskiego w Chojnie;
- Urzędu Miasta i Gminy w Gryfinie;
- Urzędu Miejskiego w Mieszkowicach;
- Urzędu Miejskiego w Moryniu;
- Urzędu Gminy Stare Czarnowo;
- Urzędu Miejskiego w Trzciesku-Zdroju;
- Urzędu Gminy Widuchowa;
- Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;
- Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Szczecinie;
- Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska (RWMS) w Szczecinie;
- Nadleśnictwa Chojna;
- Nadleśnictwa Gryfino;
- Nadleśnictwa Myślibórz;
- Nadleśnictwa Mieszkowice;
- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie;

- Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Szczecinie;
- Okręgowego Urzędu Górniczego w Poznaniu;
- Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie;
- PGE Energia Ciepła S.A. Oddział w Szczecinie;
- Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A.;
- Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Szczecinie;
- Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Gryfinie;
- Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie;
- SEC Region Sp. z o.o.;
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie;
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie;
- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie;
- Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach;
- Zachodniopomorskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Koszalinie,
- Związku Gminy Dolnej Odry.

Istniejący aktualny stan środowiska na terenie powiatu opisano na podstawie danych udostępnionych i publikowanych przez poszczególne jednostki i podmioty w momencie opracowywania niniejszego Raportu (listopad 2024 r.).

2. REALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO W LATACH 2023-2024

2.1. Zadania realizowane w latach 2023-2024 przez powiat

W kolejnej tabeli przedstawiono szczegółowy opis realizacji zadań własnych powiatu zaplanowanych do wykonania w latach 2023-2024 w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Gryfińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2030”.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024

Tabela 1. Opis realizacji zadań zaplanowanych do wykonania w ramach „Programu Ochrony Środowiska” w latach 2023-2024 (ZADANIA POWIATU)

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania
OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA		
Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej	Zrealizowane	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Modernizacja energetyczna budynku Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Gryfinie przy ul. Łużyckiej 91 - etap I i II tj. docieplenie stropodachu metodą wdmuchiwania celulozy oraz modernizacja instalacji c.o. Zadanie rozpoczęte w IV kwartale 2023 i zakończone w III kwartale 2024. Łączny koszt zadania 692 519,20 zł, w tym: 2023 r. – 89 560,20 zł; 2024 r. – 602 959,00 zł. Zadanie finansowane ze środków własnych powiatu. ➤ Termomodernizacja obiektu Domu Pomocy Społecznej w Moryni (budynek nr 2) – docieplenie ścian zewnętrznych i fundamentowych, docieplenie stropu nad nieogrzewanym poddaszem, częściowa wymiana stolarki, modernizacja instalacji c.o. – zadanie rozpoczęte w I kwartale 2022 r., zakończone w II kwartale 2023 r. Łączny koszt zadania 1.136.437,66 zł, w tym: 2022 r. – 968 172,22 zł, 2023 r. – 168 265,44 zł. Zadanie dofinansowane ze środków UE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020 w kwocie 547 890,63 zł. Pozostała część to środki własne powiatu.
Modernizacja, przebudowa i remonty dróg powiatowych	Zrealizowane	<p>ROK 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Roboty drogowe w Gminie Mieszkowice - przełożenie nawierzchni ulicy Sienkiewicza w Mieszkowicach oraz modernizacja nawierzchni w Kurzycku - finansowanie zadania: środki własne powiatu - 158 992,05 zł; dotacja gminy - 158 992,04 zł. ➤ Poprawa jakości życia mieszkańców powiatu gryfińskiego, poprzez modernizację dróg - przebudowa odcinka drogi Mieszkowice - Macierz – finansowanie zadania: środki własne powiatu - 605 404,30 zł; środki własne powiatu (OŚ) - 80 200,00 zł. ➤ Roboty drogowe w gminie Widuchowa - modernizacja nawierzchni odcinka drogi Wilcze - Żelechowo oraz remont kanalizacji deszczowej w Żelechowie - finansowanie zadania: środki własne powiatu - 101 796,02 zł; środki własne powiatu (OŚ) - 88 387,64 zł; dotacja gminy - 79 787,64 zł. ➤ Poprawa jakości życia mieszkańców na terenach popegeerowskich, poprzez przebudowę drogi nr 1390Z, na odcinku przejście przez m. Krzymów – finansowanie zadania: Polski Ład - 4 730 877,59 zł; środki własne powiatu - 248 993,56 zł. ➤ Roboty drogowe w Gminie Banie - modernizacja nawierzchni w Kunowie – finansowanie zadania: środki własne powiatu - 80 103,59 zł; środki własne powiatu (OŚ) - 12 200,00 zł; dotacja gminy - 92 303,59 zł. <p>ROK 2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Poprawa jakości życia mieszkańców powiatu gryfińskiego, poprzez modernizację dróg - przebudowa odcinka drogi Mieszkowice – Macierz, przebudowa drogi nr 1363Z na odcinku DK31 – Pacholeta, przebudowa drogi w Binowie, przebudowa drogi w Krajniku Górnym, przebudowa drogi w Chełmie Górnym, przebudowa drogi Drzenin – Sobieradz – finansowanie zadania: Polski Ład - 14 312 160,18 zł. ➤ Remont drogi powiatowej Nr 1384Z Kłodowo - Trzcińsko-Zdrój - Warnice na odcinku przejście przez miejscowość Żelechowo – finansowanie zadania: środki własne powiatu - 265 685,98 zł; RFRD - 337 224,57 zł; dotacja gminy - 265 685,98 zł. ➤ Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu poprzez budowę trzech aktywnych przejść dla pieszych w m. Grzybno – finansowanie: środki własne powiatu - 434 679,56 zł; RFRD - 434 679,56 zł. ➤ Poprawa bezpieczeństwa ruchu w m. Grzybno poprzez remont nawierzchni dróg powiatowych - finansowanie zadania: Polski Ład - 1 774 742,50 zł; środki własne powiatu - 93 407,51 zł.

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poprawa jakości życia mieszkańców na terenach popegeerowskich, poprzez modernizację dróg powiatowych - modernizacja drogi Witnica – Wisław, przebudowa drogi Godków Wieś – Godków Osiedle – finansowanie zadania: Polski Ład - 3 846 561,89 zł; środki własne powiatu - 78 501,26 zł. ➤ Poprawa infrastruktury drogowej powiatu gryfińskiego, poprzez przebudowę odcinków dróg powiatowych - przebudowa ulicy Mieszka I w Mieszkowicach, przebudowa ulicy Szkolnej w Żabnicy, przebudowa ulicy Dworcowej w Chojnie – finansowanie: Polski Ład - 4 726 061,90 zł; środki własne powiatu - 248 740,10 zł. ➤ Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu, poprzez budowę aktywnych przejść dla pieszych na skrzyżowaniu ulic powiatowych w Trzcińsku-Zdroju – finansowanie: środki własne powiatu - 112 814,59 zł; RFRD - 225 629,17 zł; dotacja gminy - 112 814,58 zł. ➤ Przebudowa drogi powiatowej nr 1404Z Trzcińsko-Zdrój – Białęgi na odcinku Smuga – Gogolice – finansowanie zadania: środki własne powiatu - 1 975 534,97 zł; PROW - 3 409 888,28 zł.
Budowa i modernizacja infrastruktury dla ruchu pieszego i rowerowego (drogi rowerowe, chodniki)	Zrealizowane	<p>ROK 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Przebudowa chodnika w Góralicach (gm. Trzcińsko-Zdr.) – finansowanie zadania: dotacja gminy – 121 884,12 zł; środki własne powiatu - 121 884,12 zł. ➤ Budowa chodnika w Swobnicy (gm. Banie) – finansowanie zadania: dotacja gminy – 67 102,65 zł; środki własne powiatu - 67 102,65 zł. <p>ROK 2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozwój potencjału turystycznego powiatu gryfińskiego poprzez budowę ciągu pieszo-rowerowego na ul. Marii Konopnickiej w Cedyni – finansowanie: środki własne powiatu - 103 305,05 zł; PROW - 144 752,00 zł. ➤ Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców Dolska poprzez budowę chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1397Z Mętno – Moryń – finansowanie zadania: środki własne powiatu - 197 982,15 zł; RFRD - 791 928,59 zł. ➤ Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu poprzez budowę aktywnego przejścia dla pieszych w miejscowości Chwarstnica – finansowanie: środki własne powiatu - 58 530,65 zł; RFRD - 234 122,61 zł.
Organizacja, finansowanie i rozwój systemu transportu publicznego (zbiorowego) na terenie powiatu	Zrealizowane	<p>ROK 2023:</p> <p>Powiat Gryfiński jako organizator publicznego transportu zbiorowego w 2023 roku uruchomił dwie linie komunikacyjne w przewozach autobusowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ w okresie od dnia 26.06.2023 r. do dnia 31.08.2023 r. linię komunikacyjną: Moryń – Cedynia – Chojna. Przewozy realizowane były przez operatora Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Myśliborzu Sp. z o.o. Na ten cel powiat uzyskał dofinansowanie z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej w kwocie 10 800,00 zł; ➤ w okresie od dnia 01.09.2023 r. do dnia 31.12.2023 r. linię komunikacyjną: Stare Czarnowo – Gryfino. Przewozy realizowane były przez operatora Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Szczecinie Sp. z o.o. Na ten cel powiat uzyskał dofinansowanie z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej w kwocie 29 520,00 zł. ➤ Łączny koszt zadania wyniósł 74 373,60 zł, z czego kwota 40 320,00 zł to dopłata z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. <p>ROK 2024:</p> <p>Powiat Gryfiński jako organizator publicznego transportu zbiorowego w 2024 roku uruchomił trzy linie komunikacyjne w przewozach autobusowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Stare Czarnowo – Gryfino, realizowana przez PKS w Szczecinie Sp. z o.o.;

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cedynia – Chojna, realizowana przez PKS w Myśliborzu Sp. z o.o.; ➤ Moryń – Chojna, realizowana przez PKS w Myśliborzu Sp. z o.o. ➤ Łączny koszt zadania wyniósł 275 199,38 zł, z czego kwota 115 026,00 zł to dopłata z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.
Wydawanie pozwoleń na emisję gazów i pyłów do powietrza oraz prowadzenie kontroli ich przestrzegania	Zrealizowane	<ul style="list-style-type: none"> ➤ W latach 2023-2024 Starosta nie wydawał pozwoleń na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza. ➤ W 2023 r. Starosta przeprowadził 1 kontrolę z zakresu przestrzegania i stosowania przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska w związku ze złożoną skargą w sprawie nadmiernej emisji dymów. ➤ W 2024 r. Starosta przeprowadził 1 zaplanowaną kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska w zakresie wydanej decyzji zezwalającej na wprowadzanie pyłów do powietrza.
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA HAŁASEM		
Prowadzenie postępowań oraz wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu	Zrealizowane	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska w przypadku stwierdzenia przez organ ochrony środowiska na podstawie pomiarów własnych, pomiarów dokonanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska lub pomiarów podmiotu obowiązującego do ich prowadzenia, że poza zakładem, w wyniku jego działalności, przekroczone są dopuszczalne poziomy hałasu, Starosta wydaje decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu. ➤ W latach 2023-2024 Starosta nie wydawał decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu. ➤ W 2023 r. Starosta prowadził 4 postępowania związane ze skargami na nadmierny hałas. ➤ W 2024 r. Starosta prowadził 2 postępowania związane ze skargami na nadmierny hałas.
Modernizacja, przebudowa i remonty dróg powiatowych	Zrealizowane	Opisano przy: „OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA”.
Budowa i modernizacja infrastruktury dla ruchu pieszego i rowerowego (drogi rowerowe, chodniki)	Zrealizowane	Opisano przy: „OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA”.
Organizacja, finansowanie i rozwój systemu transportu publicznego (zbiorowego) na terenie powiatu	Zrealizowane	Opisano przy: „OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA”.
OBSZAR INTERWENCJI: POLA ELEKTROMAGNETYCZNE (PEM)		
Kontrola zgłaszanych instalacji emitujących PEM	Zrealizowane	W 2023 roku Starosta prowadził 64 sprawy, a w 2024 roku 68 spraw związanych z przyjmowaniem zgłoszeń o instalacjach mogących negatywnie oddziaływać na środowisko, a z których emisja nie wymaga pozwolenia, tj. stacji bazowych telefonii komórkowych. W 2024 roku Starosta przeprowadził 1 kontrolę w zakresie przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie przyjętego zgłoszenia instalacji.
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW		
Kontrola podmiotów gospodarczych w zakresie właściwie prowadzonej gospodarki odpadami – kontrola przestrzegania zapisów wydanych decyzji i pozwoleń	Zrealizowane	<ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2023 r. Starosta wydał 2 zezwolenia na przetwarzanie odpadów, 1 zezwolenie na zbieranie odpadów oraz wygasił 1 zezwolenie na zbieranie odpadów. ➤ W 2024 r. Starosta wydał 2 decyzje na przetwarzanie odpadów i 1 decyzję na zbieranie odpadów oraz umorzył 1 postępowanie w sprawie wydania zezwolenia na zbieranie odpadów.

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY GEOLOGICZNE		
Prowadzenie bieżącej kontroli w zakresie przestrzegania wydanych koncesji/decyzji oraz eliminacji nielegalnego wydobycia kopalin	Realizowane na bieżąco	W latach 2023-2024 Starosta nie udzielał koncesji na wydobywanie kopalin i kruszyw ze złóż, również nie prowadził żadnych postępowań administracyjnych, w sprawie zatwierdzenia dokumentacji geologicznej złoża kopaliny i kruszyw (brak wniosków w tym zakresie).
OBSZAR INTERWENCJI: GLEBY		
Wydawanie decyzji rekultywacyjnych oraz kontrola ich prawidłowej realizacji	Zrealizowane	W 2023 roku Starosta wydał 2 decyzje rekultywacyjne: 1 decyzja w sprawie zakończenia rekultywacji oraz 1 decyzja ustalająca kierunek rekultywacji. Przeprowadzono również 3 kontrole w terenie.
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY PRZYRODNICZE		
Prowadzenie nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa	Zrealizowane	<ul style="list-style-type: none"> ➤ W latach 2023-2024 realizowano zapisy porozumień zawartych z Nadleśniczymi Nadleśnictwa Różańsko, Dębno, Myślibórz, Gryfino, Mieszkowice, Chojna w sprawie powierzenia prowadzenia w imieniu Starosty części zadań z zakresu nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa m.in. w zakresie przekazywania aktualnego szczegółowego wykazu lasów powierzonych w nadzór, przekazywania na bieżąco zatwierdzonych Uproszczonych Planów Urządzenia Lasów (UPUL), inwentaryzacji stanu lasów (ISL) oraz decyzji ustalających zadania z zakresu gospodarki leśnej. ➤ W 2023 r. Starosta prowadził postępowania z zakresu nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa, i w związku z tym: <ul style="list-style-type: none"> ➤ wydał 46 decyzji ustalających na podstawie ISL zadania z zakresu gospodarki leśnej, ➤ wydał 2 decyzje na pozyskanie drewna niezgodnie z decyzją, ➤ wydał 3 decyzje zmieniające zadania z zakresu gospodarki leśnej, ➤ sporządził 208 pism informujących o braku zadań na działkach leśnych, ➤ sporządził ISL dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa (16,36 ha), ➤ dokonał 3 ocen udatności upraw leśnych na podstawie przepisów o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej lub na podstawie przepisów o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. ➤ W 2024 r. (stan na 30.08.2024 r.) Starosta prowadził postępowania z zakresu nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa, i w związku z tym: <ul style="list-style-type: none"> ➤ wydał 11 decyzji ustalających na podstawie ISL zadania z zakresu gospodarki leśnej, ➤ wydał 1 decyzję na pozyskanie drewna niezgodnie z decyzją, ➤ wydał 7 decyzji zmieniających zadania z zakresu gospodarki leśnej, ➤ wydał 5 decyzji nakazowych, ➤ sporządził 7 pism informujących o braku zadań na działkach leśnych, ➤ sporządził 9 pism informujących o kończącym się terminie na wykonanie zadań określonych w decyzji, ➤ sporządził 7 upomnień na podstawie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji,

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ dokonał 1 oceny udatności uprawy leśnej na podstawie przepisów o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej lub na podstawie przepisów o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
<p style="text-align: center;">Podnoszenie świadomości przyrodniczej społeczeństwa oraz promocja walorów przyrodniczych powiatu</p>	<p style="text-align: center;">Zrealizowane</p>	<p>W ramach Planu Działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w 2023 r. wydano publikację pn. „Ryby odrzańskie – zasmakuj w powiecie gryfińskim” (w nakładzie 900 szt.). Publikacja powstała w celu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ promocji walorów przyrodniczych Międzyodrza i całego obszaru Doliny Dolnej Odry, ➤ przybliżenia etosu zanikającego zawodu rybaka śródlądowego, ➤ popularyzacji ryb występujących w dolnym odcinku biegu Odry, ➤ promocji ich walorów odżywczych i smakowych poprzez prezentację najciekawszych receptur i przepisów kulinarnych na dania z ryb słodkowodnych. <p>Publikacja oprócz egzemplarzy drukowanych jest również dostępna w formacie pdf na stronie promocyjnej powiatu www.gryfino.powiat.pl. Łączny koszt zadania wyniósł 35 549,54 zł.</p>
<p style="text-align: center;">Wnikliwe prowadzenie postępowań dotyczących wycinki drzew i krzewów</p>	<p style="text-align: center;">Zrealizowane</p>	<p>W 2023 roku Starosta prowadził postępowania w wyniku których wydano:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ 126 decyzji zezwalających na usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości będących własnością gminy, ➤ 15 decyzji odmawiających wydania zezwalających na usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości będących własnością gminy, ➤ 47 decyzji zmieniających decyzje zezwalające na usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości będących własnością gminy, ➤ 3 decyzje odmawiające zmiany decyzji zezwalających na usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości będących własnością gminy, ➤ 6 decyzji o umorzeniu należności z tytułu ustalonej opłaty za usunięcie drzew lub krzewów, ➤ 1 decyzję o wymierzeniu administracyjnej kary pieniężnej za usunięcie drzewa bez wymaganego zezwolenia, za usunięcie drzewa lub krzewu bez zgody posiadacza nieruchomości, za uszkodzenie drzewa spowodowane wykonywaniem prac w obrębie korony drzewa, ➤ 4 decyzje o umorzeniu postępowania. ➤ Ponadto w 2023 r. przyjęto 49 informacji o złomach i wywrotach oraz brano udział w oględzinach drzew w zakresie występowania w ich obrębie gatunków chronionych przed wydaniem zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów (wymóg ustawowy). <p>W 2024 roku Starosta prowadził postępowania w wyniku których wydano (stan na 30.08.2024 r.):</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ 79 decyzji zezwalających na usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości będących własnością gminy, ➤ 12 decyzji odmawiających wydania zezwalających na usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości będących własnością gminy, ➤ 9 decyzji zmieniających decyzje zezwalające na usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości będących własnością gminy, ➤ 2 decyzje o umorzeniu należności z tytułu ustalonej opłaty za usunięcie drzew lub krzewów, ➤ 4 decyzje o umorzeniu postępowania. ➤ Ponadto w 2024 r. przyjęto 27 informacji o złomach i wywrotach oraz brano udział w oględzinach drzew w zakresie występowania w ich obrębie gatunków chronionych przed wydaniem zezwolenia na usunięcie.

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI		
<p>Współdziałanie w zakresie doskonalenia systemu zarządzania kryzysowego i edukacji mieszkańców</p>	<p>Zrealizowane</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2023 r. dokonano Aktualizacji „Powiatowego Planu Zarządzania Kryzysowego”. ➤ W 2023 r. odbyły się dwa posiedzenia Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Powiatu Gryfińskiego. ➤ W dniu 19 lipca 2024 r. na Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Powiatu Gryfińskiego omawiano m.in. bieżącą sytuację na Odrze oraz stan przygotowań do działań w razie wystąpienia sytuacji kryzysowej na Odrze, w tym ustalono wspólny obieg informacji między służbami dotyczący potencjalnych zgłoszeń związanych ze śnięciem ryb na rzece Odrze. <u>PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ PRZECIWPOWODZIOWYCH NA TERENIE POWIATU GRYFIŃSKIEGO W 2024 R.</u> ➤ Działania przeciwpowodziowe prowadzone od 16.09.2024 r. do 08.10.2024 r. ➤ Stan pogotowia przeciwpowodziowego – od 26.09.2024 r. do 08.10.2024 r. dla Mieszkowic, Cedyni i Chojny. ➤ Stan alarmu powodziowego - od 27.09.2024 r. do 04.10.2024 r. dla Mieszkowic, Cedyni, Chojny i Widuchowej. <u>Sztaby Kryzysowe:</u> ➤ wojewódzkie – 15: w dniu 16.09 pierwszy, potem od 19.09 codziennie do 04.10 - omawiana codzienna sytuacja powodziowa oraz stan przygotowań; ➤ powiatowe – 4: w dn. 17.09, 21.09, 24.09, 30.09 - omawiany stan przygotowania gmin do powodzi, współpraca między służbami, zasady przepływu informacji. <u>Zaangażowane służby oraz partnerzy wspierający i realizowane przez nich działania:</u> ➤ PSP – zarządzanie, koordynacja siłami OSP + kadeci, budowa wałów, układanie zapór i szandorów, uczestnictwo w sztabach gminnych, powiatowych i wojewódzkich; ➤ OSP – budowa wałów, układanie zapór, reagowanie na bieżące zdarzenia; ➤ Centralny Odwód Operacyjny (kadeci PSP) - budowa wałów, układanie zapór, reagowanie na bieżące zdarzenia. ➤ Policja - patrolowanie wałów, reakcja na zgłoszone incydenty związane z nieprzestrzeganiem wydanych zakazów; ➤ Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Gryfinie (PSSE) – nadzór nad jakością wody w ujęciach zagrożonych (np. Ognica, gm. Widuchowa), dystrybucja szczepionek na Tężec i WZW typ A; ➤ Szpital Powiatowy w Gryfinie – szczepienie przeciw tężcowi oraz WZW typ A; ➤ Powiatowy Lekarz Weterynarii w Gryfinie – nadzór nad zwierzyzną gospodarczą na terenach zalewowych; ➤ 14 Zachodniopomorska Brygada Obrony Terytorialnej - budowa wałów, układanie zapór, reagowanie na bieżące zdarzenia, patrolowanie wałów; ➤ 5 Pułk Inżynieryjny Sił Zbrojnych RP – użycie ciężkiego sprzętu do budowy zabezpieczeń oraz zabezpieczenie saperskie w sytuacji konieczności odblokowywania zatorów na rzece; ➤ PUK Gryfino – zabezpieczanie i transport piasku; ➤ ZGKiM Cedynia – zabezpieczanie i transport piasku; ➤ PUK Chojna – zabezpieczanie i transport piasku; ➤ ZGK Widuchowa - zabezpieczanie i transport piasku oraz zabezpieczenie jakości wody; ➤ ZUK Mieszkowice - zabezpieczanie i transport piasku; ➤ PGW Wody Polskie – nadzór nad urządzeniami i budowlami hydrotechnicznymi w gminach Widuchowa i Gryfino (Nadzór Wodny Gryfino) oraz w gminach Chojna, Cedynia, Mieszkowice (Nadzór Wodny Chojna).

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankietyzacji

2.2. Zadania realizowane w latach 2023-2024 przez pozostałe podmioty

W kolejnej tabeli przedstawiono szczegółowy opis realizacji zadań pozostałych podmiotów zaplanowanych do wykonania w latach 2023-2024 w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Gryfińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2030”.

**Tabela 2. Opis realizacji zadań zaplanowanych do wykonania w ramach „Programu Ochrony Środowiska” w latach 2023-2024
(ZADANIA POZOSTAŁYCH PODMIOTÓW)**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA		
Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: Gmina Banie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Termomodernizacji budynku Urzędu Gminy Banie - 3 781 938,91 zł (zadanie w trakcie realizacji). ➤ Remont powierzchni dachu budynku Szkoły Podstawowej w Baniach - 1 207 561,10 zł (zadanie w trakcie realizacji). <p>Podmiot realizujący: Gmina Cedynia</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wymiana stolarki okiennej w budynku UM w Cedyni w celu poprawy efektywności energetycznej – wykonano roboty polegające na wymianie stolarki okiennej poszycia dachowego oraz ścian szczytowych – 167 035,50 zł. ➤ Termomodernizacja budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Cedyni – wymieniona została instalacja centralnego ogrzewania, wybudowano i uruchomiono nowe źródło ciepła w postaci pomp ciepła, wykonano nową instalację oświetlenia ewakuacyjnego i awaryjnego, całkowicie wymieniono oświetlenie w pomieszczeniach szkoły, wybudowano nową instalację wody przeciwpożarowej. Ponadto zakończono ocieplenie ścian i dachu wraz z wymianą poszycia dachowego. Całkowity koszt zadania wyniósł 12 992 527,20 zł (w tym: WFOŚiGW - 7 300 014,37 zł, RFIL - 723 526,00 zł, Polski Ład - 3 645 620,73 zł). ➤ Modernizacja świetlicy wiejskiej w Lubiechowie Górnym – w ramach funduszu sołectkiego oraz z budżetu gminy został wymieniony stary wkład kominkowy na wkład z płaszczem wodnym, do którego podłączone zostało centralne ogrzewanie w celu zmniejszenia zużycia energii elektrycznej na ogrzewanie świetlicy – koszt zadania: 33 000,00 zł. <p>Podmiot realizujący: Gmina Chojna</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku z przeznaczeniem na Wielopokoleniowe Centrum Spotkań przy ul. Bolesława Prusa w Chojnie - w ramach prac rozpoczętych w 2023 r. wykonano przebudowę wewnętrzną poprzez stworzenie nowego układu pomieszczeń wraz z przebudową instalacji elektrycznych, wodno-kanalizacyjnych i centralnego ogrzewania. Remont obejmował także wymianę pokrycia dachowego i przebudowę wejścia do obiektu wraz z dostosowaniem go do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami – koszt zadania: 2 920 725,37 zł. ➤ Przebudowa świetlic w miejscowościach: Godków Osiedle, Jelenin i Strzelczyn oraz budowa miejsca spotkań OSP w Krajniku Dolnym - przebudowa trzech świetlic w zakresie termomodernizacji, w tym wymiany stolarki okiennej i drzwiowej, wymiany źródeł ciepła i instalacji c.o. Ponadto w ramach inwestycji wykonano przebudowę wewnętrzną pomieszczeń oraz instalacji elektrycznych i wodno-kanalizacyjnych – koszt zadania: 2 742 601,88 zł. <p>Podmiot realizujący: Gmina Gryfino</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Termomodernizacja sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej w Gardnie - przedmiotem zadania była modernizacja stolarki okiennej w sali gimnastycznej – koszt zadania: 303 200,00 zł. <p>Podmiot realizujący: Gmina Mieszkowice</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ocieplenie poddasza budynku garażowo-magazynowego OSP Goszków – koszt zadania: 46 277,62 zł. <p>Podmiot realizujący: Gmina Stare Czarnowo</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Przebudowa świetlicy wiejskiej w Dobropolu Gryfińskim - zakres prac objął m.in. ocieplenie ścian zewnętrznych, montaż stolarki drzwiowej i okiennej, gruntowej pompy ciepła, przebudowę instalacji grzewczej, wodno-kanalizacyjnej i elektrycznej, montaż paneli fotowoltaicznych o mocy 20 kW, remont dachu – koszt zadania: 1 788 757,11 zł. <p>Podmiot realizujący: Gmina Trzcianko-Zdrój</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wymiana źródeł ciepła w budynkach użyteczności publicznej tj. Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Trzcianku-Zdroju, budynek Rehabilitacji oraz budynek Centrum Usług Wspólnych i Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzcianku-Zdroju –

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
		<p>zakres zadania obejmował: demontaż grzejników, montaż nowych grzejników, montaż klimatyzacji kasetonowej, wymianę okien, demontaż starych drzwi wejściowych, montaż nowych drzwi wejściowych, docieplenie dachu, wymianę źródeł ciepła – koszt zadania wyniósł 2 000 000,00 zł.</p> <p>Podmiot realizujący: Gmina Widuchowa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wymiana źródła ciepła w siedzibie Urzędu Gminy Widuchowa - wykonanie instalacji 2 jednostek pomp ciepła oraz modernizacja pomieszczenia technicznego – koszt zadania: 484 892,96 zł. ➤ Przebudowa kotłowni opalanej paliwem stałym na kotłownię C.O.-C.W.U. opalaną olejem opałowym w Szkole Podstawowej w Krzywiniu – koszt zadania: 820 526,09 zł. ➤ W ramach dotacji z WFOŚiGW w Szczecinie (Program Remiza) oraz Urzędu Gminy Widuchowa wykonano termomodernizację (ocieplenie ścian) budynku remizy OSP - łączna wartość zadania wyniosła 70 420,00 zł.
Modernizacja energetyczna budynków mieszkalnych	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: Gmina Cedynia</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa instalacji fotowoltaicznej w świetlicy socjoterapeutycznej w Siekierkach – koszt zadania: 50 000,00 zł. ➤ Budowa instalacji fotowoltaicznej w świetlicy wiejskiej w Orzechowie – koszt zadania: 60 000,00 zł. <p>Podmiot realizujący: Gmina Chojna</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2023 r. Gmina Chojna otrzymała wsparcie finansowe z WFOŚiGW w Szczecinie na dofinansowanie zadań polegających na wymianie źródeł ciepła, modernizacji instalacji c.o. i c.w.u., wymianie stolarki okiennej i drzwiowej w ramach programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie”. W ramach programu usunięto 11 szt. nieefektywnych źródeł ciepła tzw. „kopciuchów” oraz zainstalowano nowe ekologiczne źródła ciepła: 9 szt. - kocioł na pellet drzewny, 1 szt. - kocioł kondensacyjny gazowy, 1 szt. - pompa ciepła powietrze-woda. <p>Podmiot realizujący: Gmina Gryfino</p>
Wymiana przestarzałych źródeł grzewczych opalanych paliwami stałymi	Zrealizowane	<ul style="list-style-type: none"> ➤ W ramach realizowanego przez Gminę Gryfino projektu dofinansowanego z Funduszy Europejskich - Regionalnego Programu Operacyjnego pn.: „Termomodernizacja budynków jednorodzinnych zlokalizowanych na terenie miasta i gminy Gryfino”, którego celem było uzyskanie poprawy jakości powietrza na terenie gminy, poprzez likwidację kotłów i pieców węglowych oraz zastąpienie ich nowymi jednostkami grzewczymi wraz z wykonaniem termomodernizacji, w 2023 roku w wyniku naboru wniosków i podpisania umów z mieszkańcami gminy udzielono 4 grantów na łączną kwotę 200 000,00 zł. Całkowita wartość projektu wynosi 1 075 250,00 zł, z czego kwota 966 250,00 zł stanowi dofinansowanie z RPO. ➤ W 2023 r. z budżetu gminy udzielono mieszkańcom 17 dotacji na kwotę 85 000 zł, na realizację zadań z zakresu wymiany przestarzałych urządzeń grzewczych. W ramach udzielonych dotacji zlikwidowano 17 szt. przestarzałych urządzeń grzewczych oraz zamontowano: kocioł gazowy (6 szt.), kocioł gazowy LPG (1 szt.), pompa ciepła (2 szt.), kocioł na pellet (6 szt.), kocioł elektryczny (2 szt.).
Zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii – instalacje prosumenckie	Zrealizowane	<ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2024 r. (do dnia 05.08.2024 r.) z budżetu gminy udzielono mieszkańcom 19 dotacji na kwotę 95 000 zł, na realizację zadań z zakresu wymiany przestarzałych urządzeń grzewczych. W ramach udzielonych dotacji zlikwidowano 19 szt. przestarzałych urządzeń grzewczych oraz zamontowano: kocioł gazowy (4 szt.), pompa ciepła (1 szt.), kocioł na pellet (14 szt.). <p>Podmiot realizujący: Gmina Mieszkowice</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2023 r. zakończono Projekt pn.: „Zachodniopomorski Program Antysmogowy w Gminie Mieszkowice - termomodernizacja budynków mieszkalnych w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza”. W 2023 roku udzielone dofinansowanie wyniosło 911 450,00 zł, wkład własny 150 000,00 zł. Z programu skorzystały 24 gospodarstwa domowe. ➤ W latach 2023-2024 z budżetu gminy udzielono mieszkańcom 9 dotacji na kwotę 18 000 zł, na realizację zadań z zakresu wymiany przestarzałych urządzeń grzewczych. W ramach udzielonych dotacji zlikwidowano 9 szt. przestarzałych urządzeń grzewczych oraz zamontowano: kocioł gazowy (4 szt.), kocioł na paliwo stałe 5 klasy (5 szt.).

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024																																																									
		<p>➤ Montaż paneli fotowoltaicznych dla jednostki OSP Troszyn (Program Remiza) – wartość projektu 44 500,00 zł, w tym kwota dofinansowania z WFOŚiGW w Szczecinie - 40 000,00 zł oraz wkład własny - 4 500,00 zł.</p> <p>Podmiot realizujący: Gmina Moryń</p> <p>➤ W 2023 r. w ramach programu „Ciepłe Mieszkanie” zrealizowano 12 przedsięwzięć, a łączna kwota wypłaconych dotacji dla beneficjentów z terenu gminy wyniosła 20 274,00 zł.</p> <p>Podmiot realizujący: WFOŚiGW w Szczecinie</p> <p>➤ Podstawowym działaniem naprawczym jakie należy realizować w celu poprawy jakości powietrza jest ograniczenie zjawiska „niskiej emisji” komunalnej pochodzącej z indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych. Według stanu na lipiec 2024 r. WFOŚiGW w Szczecinie podpisał z beneficjentami (osobami fizycznymi) z obszaru powiatu gryfińskiego 1 545 umów w ramach programu „Czyste Powietrze” na dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu wymiany przestarzałych urządzeń grzewczych oraz modernizacji energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych na łączną kwotę 45,342 mln zł. Poniżej przedstawiono szczegółowe dane dotyczące realizacji programu „Czyste Powietrze” na terenie powiatu gryfińskiego (według stanu na lipiec 2024 r.).</p> <table border="1" data-bbox="891 647 2157 951"> <thead> <tr> <th>Parametr</th> <th>Jedn.</th> <th>Wartość</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Liczba umów podpisanych</td> <td>szt.</td> <td>1 545</td> </tr> <tr> <td>Kwota przyznanego/udzielonego dofinansowania</td> <td>mln zł</td> <td>45,342</td> </tr> <tr> <td>Liczba zamontowanych niskoemisyjnych źródeł ciepła</td> <td>szt.</td> <td>1 434</td> </tr> <tr> <td>Liczba budynków z dociepleniem przegród budowlanych</td> <td>szt.</td> <td>253</td> </tr> <tr> <td>Liczba budynków z wymienioną stolarką zewnętrzną</td> <td>szt.</td> <td>199</td> </tr> <tr> <td>Liczba budynków z zamontowaną wentylacją mechaniczną</td> <td>szt.</td> <td>42</td> </tr> <tr> <td>Liczba budynków z montażem instalacji OZE</td> <td>szt.</td> <td>280</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1" data-bbox="891 967 2157 1382"> <thead> <tr> <th>Gmina</th> <th>Liczba podpisanych umów (szt.)</th> <th>Kwota dofinansowania (zł)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gryfino</td> <td>353</td> <td>10 124 094,88</td> </tr> <tr> <td>Chojna</td> <td>345</td> <td>8 673 414,44</td> </tr> <tr> <td>Banie</td> <td>158</td> <td>5 214 930,25</td> </tr> <tr> <td>Widuchowa</td> <td>133</td> <td>4 674 669,75</td> </tr> <tr> <td>Moryń</td> <td>129</td> <td>3 524 185,44</td> </tr> <tr> <td>Trzczańsko-Zdrój</td> <td>127</td> <td>3 334 995,07</td> </tr> <tr> <td>Mieszkowice</td> <td>114</td> <td>4 059 927,51</td> </tr> <tr> <td>Cedynia</td> <td>107</td> <td>3 231 103,21</td> </tr> <tr> <td>Stare Czarnowo</td> <td>79</td> <td>2 504 657,09</td> </tr> <tr> <td>POWIAT ŁĄCZNIE</td> <td>1 545</td> <td>45 341 977,64</td> </tr> </tbody> </table>	Parametr	Jedn.	Wartość	Liczba umów podpisanych	szt.	1 545	Kwota przyznanego/udzielonego dofinansowania	mln zł	45,342	Liczba zamontowanych niskoemisyjnych źródeł ciepła	szt.	1 434	Liczba budynków z dociepleniem przegród budowlanych	szt.	253	Liczba budynków z wymienioną stolarką zewnętrzną	szt.	199	Liczba budynków z zamontowaną wentylacją mechaniczną	szt.	42	Liczba budynków z montażem instalacji OZE	szt.	280	Gmina	Liczba podpisanych umów (szt.)	Kwota dofinansowania (zł)	Gryfino	353	10 124 094,88	Chojna	345	8 673 414,44	Banie	158	5 214 930,25	Widuchowa	133	4 674 669,75	Moryń	129	3 524 185,44	Trzczańsko-Zdrój	127	3 334 995,07	Mieszkowice	114	4 059 927,51	Cedynia	107	3 231 103,21	Stare Czarnowo	79	2 504 657,09	POWIAT ŁĄCZNIE	1 545	45 341 977,64
Parametr	Jedn.	Wartość																																																									
Liczba umów podpisanych	szt.	1 545																																																									
Kwota przyznanego/udzielonego dofinansowania	mln zł	45,342																																																									
Liczba zamontowanych niskoemisyjnych źródeł ciepła	szt.	1 434																																																									
Liczba budynków z dociepleniem przegród budowlanych	szt.	253																																																									
Liczba budynków z wymienioną stolarką zewnętrzną	szt.	199																																																									
Liczba budynków z zamontowaną wentylacją mechaniczną	szt.	42																																																									
Liczba budynków z montażem instalacji OZE	szt.	280																																																									
Gmina	Liczba podpisanych umów (szt.)	Kwota dofinansowania (zł)																																																									
Gryfino	353	10 124 094,88																																																									
Chojna	345	8 673 414,44																																																									
Banie	158	5 214 930,25																																																									
Widuchowa	133	4 674 669,75																																																									
Moryń	129	3 524 185,44																																																									
Trzczańsko-Zdrój	127	3 334 995,07																																																									
Mieszkowice	114	4 059 927,51																																																									
Cedynia	107	3 231 103,21																																																									
Stare Czarnowo	79	2 504 657,09																																																									
POWIAT ŁĄCZNIE	1 545	45 341 977,64																																																									

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024																																																							
		<p>Podmiot realizujący: NFOŚiGW w Warszawie</p> <p>➤ Według stanu na lipiec 2024 r. w ramach Programu Priorytetowego „Mój Prąd” NFOŚiGW w Warszawie udzielił pomocy finansowej (dotacji) w łącznej wysokości 3 320 630,00 zł beneficjentom z obszaru powiatu gryfińskiego na realizację zadań z zakresu budowy prosumenckich instalacji fotowoltaicznych. Wsparcia udzielono łącznie dla 723 mikroinstalacji fotowoltaicznych o łącznej mocy 4 703,7 kW. Całkowity koszt realizacji instalacji PV w ramach programu „Mój Prąd” na terenie powiatu wynosi 21,485 mln zł (stan na lipiec 2024 r.). Poniżej przedstawiono szczegółowe dane dotyczące realizacji programu „Mój Prąd” na terenie powiatu gryfińskiego (według stanu na lipiec 2024 r.).</p> <table border="1" data-bbox="891 475 2159 983"> <thead> <tr> <th>Gmina</th> <th>Liczba mikroinstalacji fotowoltaicznych [szt.]</th> <th>Moc mikroinstalacji fotowoltaicznych [kW]</th> <th>Koszty całkowite [zł]</th> <th>Kwota przyznanych dotacji [zł]</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gryfino</td> <td>258</td> <td>1 681,820</td> <td>7 346 076,16</td> <td>1 190 000,00</td> </tr> <tr> <td>Chojna</td> <td>133</td> <td>836,645</td> <td>4 081 618,76</td> <td>590 630,00</td> </tr> <tr> <td>Mieszkowice</td> <td>62</td> <td>432,065</td> <td>1 829 684,66</td> <td>287 000,00</td> </tr> <tr> <td>Cedynia</td> <td>49</td> <td>347,230</td> <td>1 475 331,95</td> <td>231 000,00</td> </tr> <tr> <td>Banie</td> <td>48</td> <td>299,715</td> <td>1 499 743,99</td> <td>218 000,00</td> </tr> <tr> <td>Stare Czarnowo</td> <td>46</td> <td>313,635</td> <td>1 425 144,03</td> <td>219 000,00</td> </tr> <tr> <td>Moryń</td> <td>46</td> <td>292,345</td> <td>1 407 911,46</td> <td>218 000,00</td> </tr> <tr> <td>Trzcińsko-Zdrój</td> <td>41</td> <td>249,565</td> <td>1 182 217,40</td> <td>178 000,00</td> </tr> <tr> <td>Widuchowa</td> <td>40</td> <td>250,640</td> <td>1 237 587,28</td> <td>189 000,00</td> </tr> <tr> <td>SUMA</td> <td>723</td> <td>4 703,660</td> <td>21 485 315,69</td> <td>3 320 630,00</td> </tr> </tbody> </table>	Gmina	Liczba mikroinstalacji fotowoltaicznych [szt.]	Moc mikroinstalacji fotowoltaicznych [kW]	Koszty całkowite [zł]	Kwota przyznanych dotacji [zł]	Gryfino	258	1 681,820	7 346 076,16	1 190 000,00	Chojna	133	836,645	4 081 618,76	590 630,00	Mieszkowice	62	432,065	1 829 684,66	287 000,00	Cedynia	49	347,230	1 475 331,95	231 000,00	Banie	48	299,715	1 499 743,99	218 000,00	Stare Czarnowo	46	313,635	1 425 144,03	219 000,00	Moryń	46	292,345	1 407 911,46	218 000,00	Trzcińsko-Zdrój	41	249,565	1 182 217,40	178 000,00	Widuchowa	40	250,640	1 237 587,28	189 000,00	SUMA	723	4 703,660	21 485 315,69	3 320 630,00
Gmina	Liczba mikroinstalacji fotowoltaicznych [szt.]	Moc mikroinstalacji fotowoltaicznych [kW]	Koszty całkowite [zł]	Kwota przyznanych dotacji [zł]																																																					
Gryfino	258	1 681,820	7 346 076,16	1 190 000,00																																																					
Chojna	133	836,645	4 081 618,76	590 630,00																																																					
Mieszkowice	62	432,065	1 829 684,66	287 000,00																																																					
Cedynia	49	347,230	1 475 331,95	231 000,00																																																					
Banie	48	299,715	1 499 743,99	218 000,00																																																					
Stare Czarnowo	46	313,635	1 425 144,03	219 000,00																																																					
Moryń	46	292,345	1 407 911,46	218 000,00																																																					
Trzcińsko-Zdrój	41	249,565	1 182 217,40	178 000,00																																																					
Widuchowa	40	250,640	1 237 587,28	189 000,00																																																					
SUMA	723	4 703,660	21 485 315,69	3 320 630,00																																																					
Rozbudowa i modernizacja systemu ciepłowniczego	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: PGE Energia Ciepła S.A. Oddział w Szczecinie</p> <p>Zakres inwestycji zrealizowanych w latach 2023-2024:</p> <p>➤ Projekt i modernizacja odrzutu 2,396 MW pomiędzy komorami ciepłowniczymi B19 a B19/1 w Gryfinie dla PGE EC S.A. Oddział w Szczecinie - przedmiotem zadania było wykonanie projektu budowlano-wykonawczego wraz ze wszystkimi niezbędnymi dokumentami i uzgodnieniami, projektem organizacji ruchu, uzyskanie koniecznych pozwoleń na realizację prac, wykonanie robót zgodnie z zatwierdzoną przez zamawiającego dokumentacją wykonawczą, dokumentacja powykonawcza, konieczne odbiory, pomiary i uzyskanie wymaganych pozwoleń na użytkowanie.</p> <p>➤ Modernizacja sieci ciepłowniczej DN200 w Gryfinie ul. Żołnierzy Wyklętych, Kościelnej i Piastów, etap II - przebudowa sieci ciepłowniczej w technologii ciepłociągu rur preizolowanych spełniających normę PN-EN 253 w Gryfinie zgodnie z projektem budowlano-wykonawczym od punktów C9 do C1.</p> <p>➤ Projekt i budowa przyłącza ciepłego 0,05 MW do budynku przy ul. 9 Maja 5 w Gryfinie dla PGE EC S.A. O. w Szczecinie - przedmiotem zadania było wykonanie projektu budowlano-wykonawczego wraz ze wszystkimi niezbędnymi dokumentami i uzgodnieniami, uzyskanie koniecznych pozwoleń na realizację prac, wykonanie robót zgodnie z zatwierdzoną przez Zamawiającego dokumentacją wykonawczą, konieczne odbiory, pomiary i uzyskanie wymaganych pozwoleń na użytkowanie.</p>																																																							

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024																								
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dostawa i montaż dwufunkcyjnych kompaktowych węzłów ciepłych wraz z modułami przyłączeniowymi - przedmiot zadania realizowany na obszarze miasta Gryfino. Węzły ciepłe oraz sieci ciepłownicze na terenie lokalizacji Systemu Ciepłowniczego Gryfino są własnością Zamawiającego tj. PGE EC S.A. Oddział w Szczecinie. Miejsca dostawy i montażu przedmiotu zamówienia: W1 ul. Kościuszki 11-13; W2 ul. Flisacza 17-25; W3 ul. Asnyka 17-31; W4 ul. Piastów 6-14; W5 ul. Niepodległości 18. W zakresie realizacji prac inwestycyjnych uruchomiony ma zostać nowy system odczytu ciepłomierzy z terminem zakończenia prac w styczniu 2025 roku. ➤ Wymiana systemu zdalnej transmisji odczytu danych z ciepłomierzy i wodomierzy Systemu Ciepłowniczego Gryfino dla PGE EC S.A. Oddział w Szczecinie - zakres zadania: opracowanie i wdrożenie do użytkowania nowego systemu zdalnej transmisji odczytu danych z istniejących ciepłomierzy i wodomierzy Systemu Ciepłowniczego Gryfino (około 800 szt. ciepłomierzy i wodomierzy z możliwością rozbudowy systemu do 1 000 szt.). 																								
Rozbudowa i modernizacja systemu gazowniczego	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Polska Spółka Gazownictwa sp. z o. o. Oddział Zakład Gazowniczy w Szczecinie na terenie powiatu gryfińskiego świadczy usługę dystrybucji paliwa gazowego w gminach: Gryfino, Stare Czarnowo, Banie, Moryń, Mieszkowice. ➤ Większość istniejącej dystrybucyjnej sieci gazowej ułożonej na terenie powiatu gryfińskiego jest w dobrym stanie technicznym. Zgodnie z obowiązującymi w PSG procedurami dokonywane są jej okresowe kontrole i przeglądy oraz prowadzone są bieżące prace eksploatacyjne mające na celu zapewnienie bezpiecznej i ciągłej dostawy paliwa gazowego do odbiorców gazu. W przypadku zaistnienia potrzeby modernizacji/remontu sieci gazowej przedmiotowe zadania należy zaplanować oraz umieścić w Planie Inwestycyjnym Spółki. ➤ Rozbudowa sieci gazowej uzależniona jest od złożonych w PSG zgłoszeń - wniosków o określenie warunków przyłączenia do sieci gazowej przez zainteresowane przyłączeniem podmioty, tj. osoby fizyczne lub prawne posiadające tytuły prawne do nieruchomości/obiektów. Zaopatrzenie w gaz ziemny może być realizowane poprzez budowę dystrybucyjnej sieci gazowej pod warunkiem spełnienia warunków technicznych i ekonomicznych przyłączenia, na zasadach określonych przez operatora systemu dystrybucyjnego, zgodnie z przepisami wynikającymi z Ustawy Prawo Budowlane oraz Ustawy Prawo Energetyczne. ➤ Wykaz realizowanych w latach 2023-2024 inwestycji na terenie powiatu gryfińskiego z zakresu rozbudowy i modernizacji infrastruktury gazowniczej przedstawiono poniżej. <table border="1" data-bbox="891 986 2159 1385" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Lokalizacja</th> <th>Rok inwestycji</th> <th>Zakres rozbudowy sieci</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Radziszewo, ul. Stokrotki</td> <td>2023</td> <td>gazociąg niskiego ciśnienia DN 90 PE</td> </tr> <tr> <td>Mieszkowice, ul. Henryka Pobożnego</td> <td>2023</td> <td>gazociąg średniego ciśnienia DN 40 PE</td> </tr> <tr> <td>Żabnica, ul. 3-go Maja</td> <td>2023</td> <td>gazociąg średniego ciśnienia DN 63 PE</td> </tr> <tr> <td>Gryfino, ul. Herberta</td> <td>2023</td> <td>gazociąg średniego ciśnienia DN 63 PE</td> </tr> <tr> <td>Moryń, ul. Lipowa 2</td> <td>2023</td> <td>gazociąg średniego ciśnienia DN 63 PE</td> </tr> <tr> <td>Gryfino, ul. Czechosłowacka</td> <td>2023</td> <td>gazociąg średniego ciśnienia DN 63/40 PE</td> </tr> <tr> <td>Gryfino, ul. Łużycka , Mieszka I, Wincentego Witosy, Podgórna (modernizacja)</td> <td>2024</td> <td>przekwalifikowanie gazociągu niskiego ciśnienia na gazociąg średniego ciśnienia DN 63 PE</td> </tr> </tbody> </table>	Lokalizacja	Rok inwestycji	Zakres rozbudowy sieci	Radziszewo, ul. Stokrotki	2023	gazociąg niskiego ciśnienia DN 90 PE	Mieszkowice, ul. Henryka Pobożnego	2023	gazociąg średniego ciśnienia DN 40 PE	Żabnica, ul. 3-go Maja	2023	gazociąg średniego ciśnienia DN 63 PE	Gryfino, ul. Herberta	2023	gazociąg średniego ciśnienia DN 63 PE	Moryń, ul. Lipowa 2	2023	gazociąg średniego ciśnienia DN 63 PE	Gryfino, ul. Czechosłowacka	2023	gazociąg średniego ciśnienia DN 63/40 PE	Gryfino, ul. Łużycka , Mieszka I, Wincentego Witosy, Podgórna (modernizacja)	2024	przekwalifikowanie gazociągu niskiego ciśnienia na gazociąg średniego ciśnienia DN 63 PE
Lokalizacja	Rok inwestycji	Zakres rozbudowy sieci																								
Radziszewo, ul. Stokrotki	2023	gazociąg niskiego ciśnienia DN 90 PE																								
Mieszkowice, ul. Henryka Pobożnego	2023	gazociąg średniego ciśnienia DN 40 PE																								
Żabnica, ul. 3-go Maja	2023	gazociąg średniego ciśnienia DN 63 PE																								
Gryfino, ul. Herberta	2023	gazociąg średniego ciśnienia DN 63 PE																								
Moryń, ul. Lipowa 2	2023	gazociąg średniego ciśnienia DN 63 PE																								
Gryfino, ul. Czechosłowacka	2023	gazociąg średniego ciśnienia DN 63/40 PE																								
Gryfino, ul. Łużycka , Mieszka I, Wincentego Witosy, Podgórna (modernizacja)	2024	przekwalifikowanie gazociągu niskiego ciśnienia na gazociąg średniego ciśnienia DN 63 PE																								

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
Modernizacja, przebudowa i remonty dróg krajowych	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: GDDKiA Oddział w Szczecinie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa oświetlenia dedykowanego w ciągu DK26 na odcinku Krajnik Dolny - Chojna oraz DK31 na odcinku Chojna - Sarbinowo. Lata realizacji: 2023-2024. Koszt zadania: 3 022 396,31 zł. ➤ Budowa sygnalizacji ostrzegawczej (znak aktywny D-6) wraz z budową oświetlenia dedykowanego w ciągu DK26 w m. Chojna - budowa sygnalizacji ostrzegawczej (znak aktywny D-6) na przejściu dla pieszych na DK26 w km 12+577 oraz budowa oświetlenia dedykowanego na przejściu dla pieszych na DK26 w km 12+577. Lata realizacji: 2023. Koszt: 107 137,99 zł. ➤ Budowa sygnalizacji ostrzegawczej (znak aktywny D-6) wraz z budową oświetlenia dedykowanego w ciągu DK26 w m. Trzcianko Zdrój - budowa sygnalizacji ostrzegawczej na przejściu dla pieszych na DK26 w km 24+151 oraz budowa oświetlenia dedykowanego na przejściu dla pieszych w km 24+150. Lata realizacji: 2023. Koszt zadania: 104 796,00 zł. ➤ Budowa sygnalizacji ostrzegawczej (znak aktywny D-6), wraz z budową oświetlenia dedykowanego w ciągu DK26 w m. Rosnowo - budowa sygnalizacji ostrzegawczej (znak aktywny D-6) na przejściu dla pieszych w km 21+323 oraz budowa oświetlenia dedykowanego na przejściu dla pieszych w km 21+323, wraz ze strefą przejściową na odcinku od km 21+173 do km 21+473. Lata realizacji: 2023-2024. Koszt zadania: 210 458,02 zł. ➤ Budowa sygnalizacji ostrzegawczej (znak aktywny D-6) na przejściu dla pieszych, budowa oświetlenia dedykowanego wraz z odcinkami przejściowymi w ciągu DK31 w m. Wierzchlas - budowa sygnalizacji ostrzegawczej (znak aktywny D-6) na przejściu dla pieszych w km 73+320 oraz budowa oświetlenia dedykowanego na przejściu dla pieszych w km 73+320, wraz ze strefą przejściową na odcinku od km 73+170 do km 73+470. Lata realizacji: 2023-2024. Koszt: 211 579,95 zł. ➤ Wykonanie nakładki asfaltowej z mas bitumicznych na całej szerokości jezdni o długości 1 570 m na odcinku Krzypnica - Dębogóra (DK31) - zakres zadania obejmował: frezowanie nawierzchni na głębokość do 4 cm z odwiezieniem frezów na składowisko, wyrównanie nawierzchni betonem asfaltowym przy grubości do 3 cm, lokalne nakładki z masy bitumicznej warstwy ścieralnej SMA11 o grubości 4 cm, wzmocnienie nawierzchni siatką z tworzyw sztucznych, wykonanie/remont poboczy destruktem bitumicznym o grubości warstwy do 10 cm, wykonanie/uzupełnienie oznakowania poziomego cienkowarstwowego. Lata realizacji: 2023-2024. Koszt zadania: 1 573 803,14 zł. ➤ Bieżące remonty cząstkowe nawierzchni drogowej na terenie powiatu gryfińskiego (remonty masą na zimno i gorąco w zależności od zakresu i terminu wykonywania robót). Lata realizacji: 2023-2024. Koszt zadania: 144 361,58 zł.
Modernizacja, przebudowa i remonty dróg wojewódzkich	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: ZZDW w Koszalinie</p> <p>ROK 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Przebudowa DW 126 odc. Mieszkowice-Stary Kostrzynek, na długości 0,800 km, koszt realizacji 3 924 530 zł. ➤ Przebudowa DW 120 odc. Kartno-Glinna, na długości 0,527 km, koszt realizacji 878 502 zł. ➤ Przebudowa DW 120 odc. DW 119-Kołbacz, na długości 2,137 km, koszt realizacji 3 406 596 zł. ➤ Przebudowa DW 120 w m. Gryfino, skrzyżowanie ulicy Wojska Polskiego, Krasińskiego, Kołłątaja, na długości 0,350 km, koszt realizacji 3 614 259 zł. ➤ Spowolnienie ruchu w m. Wełtyń ul. Leśna w ciągu DW 120, koszt realizacji 130 760 zł. ➤ Budowa sygnalizacji świetlnej w m. Banie w ciągu DW 122, koszt realizacji 216 398 zł. ➤ Przebudowa DW 120 polegająca na budowie ronda w m. Gryfino, ul. Wojska Polskiego, koszt realizacji 847 414 zł. ➤ Przebudowa DW 126 odc. Stara Rudnica-Siekierki, na długości 1,870 km, koszt realizacji 393 870 zł. ➤ Przebudowa przejścia przez m. Kłęcz w ciągu DW 125, inwestycja realizowana w latach 2022-2023, na długości 1,200 km, koszt robót budowlanych 12 052 808 zł. ➤ Przebudowa DW 125 na odc. przejście przez m. Bielin, Golice, Moryń, inwestycja realizowana w latach 2023-2024, na długości 2,630 km, koszt robót budowlanych 34 300 000 zł (ten koszt nie jest ostateczny).

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
		<p>ROK 2024 (wg stanu na sierpień 2024 r., inwestycje w trakcie realizacji):</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Przebudowa DW 126 odc. Mieszkowice-Gozdowice, planowany koszt realizacji 4 000 000 zł. ➤ Przebudowa DW 125 odc. Cedynia –Radostów, planowany koszt realizacji 500 000 zł. ➤ Wykonanie spowolnienia ruchu w ciągu DW 124 m. Chojna, ul. Odrzańska, m. Mętno Małe, m. Mętno, m. Łaziszcze, planowany koszt realizacji 500 000 zł. ➤ Poprawa bezpieczeństwa ruchu w ciągu DW 120 m. Gryfino, ul. Wojska Polskiego, planowany koszt realizacji 70 000 zł. ➤ Poprawa bezpieczeństwa ruchu w ciągu DW 125 m. Bielin, planowany koszt realizacji 10 000 zł.
Modernizacja, przebudowa i remonty dróg gminnych	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: Gmina Banie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Przebudowa drogi gminnej Kunowo – Linie, dz. 218/2, 257/4, 76/3, 206, 59/1 obręb Kunowo - 1 692 412,94 zł. ➤ Przebudowa ulic w m. Banie (ul. Poczтова, Chrobrego, Sportowa, Szkolna, Ogrodowa) - 4 318 824,11 zł. ➤ Naprawa odcinka drogi Parnica - Czarnowo - Banie – 56 580,00 zł. ➤ Remont drogi Kunowo - Parnica - Banie – 57 810,00 zł. ➤ Remont drogi ul. Jeziorna w Baniach – 24 354,00 zł. ➤ Remont drogi wewnętrznej Skotniki – Karpniki - Banie – 56 580,00 zł. ➤ Remont drogi na dz. nr 119, obręb Tywica, na długość 0,330 km - 776 416,40 zł. ➤ Modernizacja dróg na terenie gminy Banie (przebudowa drogi na dz. nr 503 i 502/1 obręb Piaseczno, 0,228 km, nawierzchnia z kostki betonowej, przebudowa odcinaka drogi Swobnica – Żelechowo, 290,00 m, nawierzchnia bitumiczna, przebudowa drogi gminnej nr 420006Z Swobnica - Piaski - Swobnica, 464,00 m, nawierzchnia z kostki betonowej, przebudowa drogi gminnej nr 420001Z Lubanowo - Żarczyn w m. Lubanowo, 296,00 m) - 4 538 477,93 zł. <p><u>Podmiot realizujący: Gmina Cedynia</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Modernizacja dróg w Gminie Cedynia (modernizacja dróg gminnych w m. Piasek i Lubiechów Dolny) - 2 337 432,10 zł. <p><u>Podmiot realizujący: Gmina Chojna</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Modernizacja ciągów komunikacyjnych dla pieszych i pojazdów oraz zagospodarowanie terenów przyległych na osiedlu domów wielorodzinnych w Grzybnie - w ramach zadania dokonano rozbiórek nawierzchni z kostki betonowej, trylinki i płyt drogowych, a następnie wykonano roboty ziemne i podbudowy z kruszyw łamanych i stabilizowanych. Na koniec zostały ułożone nawierzchnie ciągów komunikacyjnych pieszych o pow. 789 m² i jezdnych o pow. 2 400 m² oraz wjazdy o łącznej powierzchni 110 m² i nawierzchnia wzmacniana geokratą o powierzchni 1 156 m². Dodatkowo została wykonana niwelacja i humusowanie terenów przyległych do ciągów komunikacyjnych. Całkowity koszt inwestycji: 1 122 379,62 zł. ➤ Przebudowa infrastruktury drogowej w Chojnie - zmodernizowano nawierzchnie ulic Owocowej, Słowackiego, Tęczowej i miejsc postojowych przy ul. Narciarskiej. Dodatkowo w ul. Owocowej i ul. Słowackiego wykonane zostały: kanalizacja sanitarna i deszczowa oraz nowe oświetlenie. Całkowity koszt inwestycji: 5 467 403,47 zł. <p><u>Podmiot realizujący: Gmina Gryfino</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Przebudowa ul. Krótkiej w miejscowości Chwarstnica (odc. o dł. 86 m) - 207 487,00 zł. ➤ Przebudowa drogi gminnej nr 410031Z od skrzyżowania z DW nr 121 do m. Steklisko (odc. o dł. 1,4 km) - 4 207 021,49 zł. ➤ Przebudowa odcinka drogi gminnej nr 410035Z w miejscowości Borzym (odc. o dł. 441 m) - 1 205 002,85 zł. ➤ Przebudowa drogi gminnej nr 412514Z, tj. ul. Parkowej (odc. o dł. 436 m) - 1 003 549,68 zł. <p><u>Podmiot realizujący: Gmina Mieszkowice</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Przebudowa drogi gminnej nr 445010Z, zlokalizowanej przy ul. Przejazd Kolejowy w Mieszkowicach (odc. o dł. 425 m) - zakres robót obejmował m.in. wykonanie nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych asfaltowych, przebudowę zjazdu, wykonanie pobocza, wykonanie urządzeń bezpieczeństwa ruchu - 686 478,38 zł.

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Ranowo (dz. nr 346/29, 346/30, obręb Zielin) - długość drogi ok 171 m oraz w miejscowości Zielin (dz. nr 873, obręb Zielin) - długość drogi ok. 665 m (m.in. wykonanie nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych asfaltowych) - 1 652 691,28 zł. ➤ Ulepszenie nawierzchni dróg gminnych w gminie Mieszkowice (przebudowa drogi gminnej w miejscowości Kłósów - długość drogi ok. 460 m oraz w miejscowości Sitno - długość drogi ok. 307 m (m.in. wykonanie nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych asfaltowych) - 1 128 945,88 zł. ➤ Remont drogi gminnej 446007Z o dł. 900 m położonej na terenie działki nr 873, obręb Zielin - 113 652,00 zł. ➤ Bieżące naprawy dróg gminnych na terenie gminy Mieszkowice - 123 877,06 zł. ➤ Budowa nawierzchni drogi osiedlowej z dwustronnym chodnikiem z kostki betonowej na ulicach Kazimierza Jagiellończyka, Władysława Jagiełły i Królowej Jadwigi w Mieszkowicach z uwzględnieniem miejscowych uwarunkowań - etap III, ul. Jagiellończyka (m.in. wykonanie nawierzchni z kostki brukowej betonowej, wykonanie krawężników, wykonanie zjazdów, humusowanie skarp). Długość drogi ok. 240 m - 545 274,38 zł. <p><u>Podmiot realizujący: Gmina Moryń</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Przebudowa dróg na osiedlach popegeerowskich w miejscowościach Kłepicz, Bielin i Stare Objezierze - wykonanie nawierzchni dróg z kostki betonowej - 1 072 740,18 zł. ➤ Przebudowa dróg gminnych na terenie miasta Moryń - wykonanie nowych nawierzchni dróg - 3 570 000,00 zł. <p><u>Podmiot realizujący: Gmina Stare Czarnowo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Przebudowa drogi ul. Ogrodowej w Starym Czarnowie - 139 975,72 zł. ➤ Przebudowa drogi ul. Szarych Mnichów w Kołbaczu - 2 655 614,55 zł. ➤ Remont ul. Św. Floriana w miejscowości Stare Czarnowo (w trakcie realizacji). ➤ Przebudowa ul. Miedwiańskiej w miejscowości Żelewo (w trakcie realizacji). <p><u>Podmiot realizujący: Gmina Trzcianko-Zdrój</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Dobropole - przebudowano 540 m drogi, nowa nakładka z masy bitumicznej, pobocza z kruszywa - 710 563,45 zł. ➤ Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Stołeczna poprzez nadanie jej normatywnej szerokości, wykonanie nawierzchni bitumicznej, zjazdów bitumicznych - 735 250,00 zł. ➤ Przebudowa drogi gminnej na dz. ewid. nr 200, 260/2 w miejscowości Piaseczno - 1 865 041,62 zł. ➤ Przebudowa dróg w Gminie Trzcianko-Zdrój (budowa, przebudowa, rozbudowa oraz remonty) - 4 910 847,48 zł. <p><u>Podmiot realizujący: Gmina Widuchowa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Remont drogi gminnej w Żarczynie - 1 9214 38,46 zł. ➤ Przebudowa infrastruktury drogowej na terenie Gminy Widuchowa - 6 927 653,38 zł. ➤ Przebudowa drogi gminnej - ul. Polnej w m. Krzywin - 1 816 865,35 zł.
Budowa i modernizacja infrastruktury dla ruchu pieszego i rowerowego	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: Gmina Banie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Remont chodnika przy ul. Targowej i Grunwaldzkiej oraz remont wyjazdu w drogę dz. nr 296 obręb Banie 1 - 19 178,78 zł. ➤ Remont schodów terenowych wraz z przyległym chodnikiem przy Szkole Podstawowej, ul. Sportowa - 98 049,45 zł. ➤ Remont chodnika przy Szkole Podstawowej w Baniach ul. Sportowa - 65 871,67 zł. <p><u>Podmiot realizujący: Gmina Cedynia</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wykonanie chodnika w miejscowości Piasek - 30 520,00 zł. ➤ Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 124 w zakresie budowy drogi rowerowej na odcinku od Cedyni do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1394Z - 1 905 105,25 zł.

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
		<p>Podmiot realizujący: Gmina Gryfino</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2023 roku Gmina Gryfino zakończyła realizację inwestycji pn. „Budowa dróg wewnętrznych wraz z przyległymi ciągami pieszymi oraz budową infrastruktury kanalizacyjnej w Gryfinie”. W ramach zadania wybudowano ul. Śląską, Kujawską, Podlaską oraz odcinki ul. Mazowieckiej i Limanowskiego w Gryfinie wraz z przyległymi ciągami pieszymi oraz kanalizację deszczową. Ponadto, wybudowano ul. Opolską wraz z siecią kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz przebudowano rów melioracyjny przy tej ulicy. Zadanie zostało sfinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Całkowita wartość inwestycji: 14 626 661,48 zł. <p>Podmiot realizujący: Gmina Mieszkowice</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa ścieżki rowerowej na odcinku Mieszkowice - Gozdowice o nawierzchni bitumicznej w pasie drogowym DW 126 na odcinku od 3+389 (wraz z budową całego zjazdu) do 10+710 - 7 525 742,16 zł. <p>Podmiot realizujący: Gmina Stare Czarnowo</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa ścieżki rowerowej o długości 9 km o przebiegu Stare Czarnowo, Glinna, Kartno, Żeliszawiec, gmina Gryfino. Obecnie trwają prace projektowe, które zakończą się na początku 2025 roku. Etap budowlany, zaplanowany jest na lata 2025-2027. Planowana trasa na całej długości będzie miała 2,5 m szerokości i nawierzchnie asfaltową. <p>Podmiot realizujący: Gmina Trzcińsko-Zdrój</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Przebudowa chodnika w Góralicach - zadanie współfinansowane ze Starostwem Powiatowym. ➤ Budowa sieci tras rowerowych na odcinku Trzcińsko-Zdrój – Myślibórz – 82 039,84 zł (trzecia transza dotacji). <p>Podmiot realizujący: ZZDW w Koszalinie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa ciągu pieszego w m. Macierz w ciągu DW 125, na długości 0,143 km, koszt 495 255 zł (2023 r.). ➤ Budowa drogi dla pieszych w ciągu DW 126 w m. Mieszkowice, ul. Warszawska, planowany koszt 430 000 zł (2024 r.). ➤ Budowa drogi dla pieszych i rowerów w ciągu DW 120 na odc. Kołbacz-Bielkowo, na długości 3,330 km, planowany koszt realizacji 4 449 555 zł (realizacja w latach 2024-2025). ➤ Budowa drogi dla pieszych i rowerów w ciągu DW 124 m. Chojna ul. Odrzańska, na długości 1,410 km, planowany koszt realizacji 1 993 151 zł (realizacja w latach 2024-2025). ➤ Budowa drogi dla pieszych i rowerów w ciągu DW 125 na odcinku Cedynia-Radostów-Golice, na długości 3,450 km, koszt realizacji 3 921 458 zł (2024 r.). ➤ Budowa drogi dla pieszych i rowerów w ciągu DW 124 m. Cedynia, ul. Czibora, na długości 1,000 km (w trakcie realizacji). ➤ Budowa ścieżki pieszo-rowerowej w ciągu DW 125, m. Moryn, ul. Dworcowa na długości 0,759 km (w trakcie realizacji).
Organizacja, finansowanie i rozwój systemu transportu publicznego (zbiorowego)	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: Ministerstwo Infrastruktury, Gminy</p> <p>W latach 2023-2024 z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych (FRPA) korzystało 5 następujących gmin powiatu: Chojna, Gryfino, Moryń, Trzcińsko-Zdrój oraz Widuchowa. Fundusz rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej to instrument wsparcia finansowego jednostek samorządu terytorialnego będących organizatorami publicznego transportu zbiorowego. Dzięki dofinansowaniu z FRPA wspierane są samorządy w realizacji zadań własnych dotyczących zapewnienia funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. FRPA jest państwowym funduszem celowym. Jego dysponentem jest minister właściwy do spraw transportu. Wyniki naborów przeprowadzonych w latach 2023-2024 dla poszczególnych gmin powiatu gryfińskiego przedstawiają się następująco:</p> <p>ROK 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Gmina Chojna - dopłata: 717 076,32 zł, liczba linii komunikacyjnych: 16, łączna długość linii: 495,41 km. ➤ Gmina Gryfino - dopłata: 1 438 477,50 zł, liczba linii komunikacyjnych: 7, łączna długość linii: 162,30 km.

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gmina Moryń - dopłata: 170 913,60 zł, liczba linii komunikacyjnych: 5, łączna długość linii: 106,30 km. ➤ Gmina Trzcińsko-Zdrój - dopłata: 195 756,96 zł, liczba linii komunikacyjnych: 2, łączna długość linii: 112,00 km. ➤ Gmina Widuchowa - dopłata: 57 528,00 zł, liczba linii komunikacyjnych: 1, łączna długość: 47,00 km. <p>ROK 2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Gmina Chojna - dopłata: 1 066 806,00 zł, liczba linii komunikacyjnych: 17, łączna długość linii: 772,15 km. ➤ Gmina Gryfino - dopłata: 1 545 492,90 zł, liczba linii komunikacyjnych: 7, łączna długość linii: 162,90 km. ➤ Gmina Moryń - dopłata: 323 552,40 zł, liczba linii komunikacyjnych: 9, łączna długość linii: 106,30 km. ➤ Gmina Trzcińsko-Zdrój - dopłata: 211 680,00 zł, liczba linii komunikacyjnych: 2, łączna długość: 112,00 km. ➤ Gmina Widuchowa - dopłata: 55 836,00 zł, liczba linii komunikacyjnych: 1, łączna długość linii: 47,00 km. <p>Podmiot realizujący: Gmina Gryfino</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zintegrowane Centrum Przesiadkowe - w 2023 roku zakończono prace związane z dużym zadaniem realizowanym w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego, który jest powiązany z projektem budowy Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej (SKM), tj. budowa Zintegrowanego Centrum Przesiadkowego w Gryfinie. Realizacja działań w ramach ww. projektu trwała od 2020 roku, a ich celem było powstanie nowoczesnego centrum przesiadkowego w Gryfinie obok istniejącego dworca kolejowego. W roku 2020 w ramach projektu pn. „Zintegrowanego Centrum Przesiadkowego w Gryfinie” przebudowano ul. Sprzymierzonych i ul. 1 Maja, wybudowano parking przy ul. 1 Maja oraz miejsca Bike&Ride. W 2022 roku zrealizowano zadanie związane z budową windy z ul. Kolejowej do ul. 9 Maja. Różnica poziomów pomiędzy ul. 1 Maja a ul. Kolejową to około 7 m wysokości. Dzięki budowie windy, osoby piesze i z ograniczoną możliwością ruchową, mogą pokonać tę wysokość bez konieczności korzystania ze schodów i w komfortowy sposób dostać się do dworca kolejowego w celu odbycia dalszej podróży koleją metropolitalną. W 2023 roku w ramach zadania zrealizowano ostatni zakres robót w zakresie wymiany wiat przystankowych wzdłuż drogi krajowej nr 31 (ok. 38 szt.). Projekt był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020.
<p style="text-align: center;">Modernizacja przemysłowych źródeł ciepła/instalacji oraz systemów do redukcji zanieczyszczeń</p>	<p style="text-align: center;">Zrealizowane</p>	<p>Podmiot realizujący: PGE Gryfino 2050 Sp. z o.o.</p> <p>W październiku 2024 r. na terenie Elektrowni Dolna Odra uruchomiono dwa nowe bloki energetyczne gazowo-parowe nr 9 i 10 o łącznej mocy 1 366 MW (2 x 683 MW). Wartość umowy na budowę bloków wynosiła 3,7 mld zł netto. Nowa jednostka wytwórcza (elektrownia gazowa) funkcjonuje pod nazwą PGE Gryfino Dolna Odra. Nowe bloki gazowe zastąpią wysłużone jednostki węglowe. Inwestycja wpisuje się w strategię dekarbonizacji aktywów wytwórczych Grupy PGE. Elektrownia została zaprojektowana, aby spełniać najbardziej restrykcyjne limity emisji wynikające z konkluzji BAT dla bloków gazowo-parowych. Emisja pyłu i tlenków siarki zostanie ograniczona niemal do zera, co istotnie wpłynie na jakość powietrza w regionie. Wskaźnik emisyjności nowej elektrowni wynosi ok. 330 g CO² na kWh wytworzonej energii elektrycznej, co jest wartością ok. 3-krotnie niższą niż w blokach węglowych. Dzięki możliwości szybkiego startu jednostki i możliwości elastycznej pracy będzie ona wspierać rozwój odnawialnych źródeł energii oraz stabilizować funkcjonowanie sieci elektroenergetycznych (płynne dostosowanie mocy do wielkości produkcji energii z OZE np. elektrowni wiatrowych i słonecznych). Dla nowych bloków gazowych Urząd Regulacji Energetyki wydał koncesję na wytwarzanie energii elektrycznej obowiązującą do dnia 14 sierpnia 2034 r. (koncesjonariuszem jest spółka PGE Gryfino 2050 Sp. z o.o.).</p>
<p style="text-align: center;">Konserwacja i budowa energooszczędnego systemu oświetlenia ulicznego</p>	<p style="text-align: center;">Zrealizowane</p>	<p>Podmiot realizujący: Gmina Banie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Montaż lamp ulicznych solarnych i hybrydowych na terenie gminy Banie – Banie, ul. Lipowa (3 szt.), ul. Brzozowa (2 szt.), ul. Baniewicka (1 szt.), Baniewice (2 szt.), Piaseczno (2 szt.), Dłużyna (1 szt.), Babinek (1 szt.), Górnowo (1 szt.), Piaseczno – cmentarz (1 szt.), Kunowo – plac zabaw (1 szt.) – 110 085,00 zł.

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
		<p>Podmiot realizujący: Gmina Chojna</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Sieć zaopatrzona jest w 929 szt. opraw stanowiących własność spółki ENEA Oświetlenie oraz 188 szt. stanowiących własność Gminy Chojna. Ponad 90 % opraw stanowią oprawy typu sodowego, które sukcesywnie zastępowane są energooszczędnymi oprawami typu LED. Dodatkowo, w miejscach, gdzie ze względów technicznych lub ekonomicznych nie ma dostępności sieci energetycznej, stosowane są lampy solarne, których obecnie na terenie gminy jest 46 szt. <p>Podmiot realizujący: Gmina Gryfino</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wykonanie nowego punktu oświetleniowego w pasie drogi wewnętrznej w miejscowości Steklno - zamontowano 1 szt. lampy solarnej ulicznej z panelami fotowoltaicznym - 7 230,00 zł (2023 r.). ➤ Wykonanie nowego punktu oświetleniowego w pasie drogi wewnętrznej w miejscowości Żórawie - zamontowano 4 szt. lamp solarnych ulicznych z panelami fotowoltaicznymi - 28 920,00 zł (2023 r.). ➤ Wykonanie solarnego oświetlenia z wykorzystaniem OZE, tj. solarnych lamp ulicznych na terenie gminy Gryfino - 2 szt. solarnych lamp ulicznych w miejscu spotkań i edukacji ekologicznej „Eko Zakątek”, który został wykonany na terenie działki nr 4/5 obręb 5 miasta Gryfino; 4 szt. solarnych lamp ulicznych w miejscu zagospodarowanego terenu rekreacyjnego „Opolanka” przy ul. Opolskiej - działka nr 389/5 obręb Gryfino 2; 6 szt. solarnych lamp ulicznych na terenie przy pomniku przyrody „Krzywy Las” w Nowym Czarnowie - działka nr 118/58 obręb Pniewo (2024 r.). <p>Podmiot realizujący: Gmina Mieszkowice</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wymiana 24 szt. istniejących opraw sodowych na LED na terenie gminy Mieszkowice - 35 424,00 zł (2023 r.). ➤ Montaż 3 szt. lamp solarnych przy ul. Pogodnej w Mieszkowicach - 18 610,89 zł (2023 r.). ➤ Montaż 1 szt. lampy hybrydowej w m. Troszyn - 12 000,00 zł (2023 r.). ➤ Montaż lamp solarnych - 1 szt. ul. Odrzańska w Mieszkowicach, 1 szt. ul. Pogodna w Mieszkowicach - 14 909,08 zł (2023 r.). ➤ Naprawa oświetlenia i wymiana opraw w m. Ranowo - 4 993,75 zł (2023 r.). ➤ Wymiana opraw oświetlenia zewnętrznego na oprawy LED w m. Mieszkowice - 2 000,00 zł (2023 r.). ➤ Montaż 4 szt. lamp solarnych w m. Zielin - 24 800,00 zł (2024 r.). <p>Podmiot realizujący: Gmina Moryń</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Montaż 2 nowych punktów świetlnych LED w miejscowości Nowe Objezierze - 23 788,00 zł. <p>Podmiot realizujący: Gmina Stare Czarnowo</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wymiana opraw LED w ilości 35 szt., w tym 9 szt. w miejscowości Komorówko oraz 26 szt. w miejscowości Dębina. ➤ Montaż 94 szt. nowych opraw LED w Kołbaczu i Starym Czarnowie. <p>Podmiot realizujący: Gmina Trzcianko-Zdrój</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Modernizacja oświetlenia na boisku Orlik przy hali widowiskowo-sportowej w Trzcianku-Zdroju. Zakres prac obejmował: demontaż starych lamp oświetleniowych; zakup i montaż nowych opraw oświetleniowych wraz z materiałem pomocniczym w ilości 26 szt.; wynajęcie specjalistycznego samochodu wraz z platformą do wykonania prac. Koszt 48 tys. zł (2024 r.).
Kontrola podmiotów korzystających ze środowiska (w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza)	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: WIOŚ w Szczecinie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W latach 2023-2024 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie przeprowadził na terenie powiatu gryfińskiego 9 kontrole podmiotów korzystających ze środowiska w zakresie ochrony jakości powietrza (kontrole przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza). Liczba kontroli ze stwierdzonym naruszeniem wyniosła 5, co stanowi 56 %.
Kontrola gospodarstw domowych z zakresu zakazu spalania odpadów oraz stosowania dopuszczalnych urządzeń grzewczych	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: Gmina Gryfino</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W latach 2023-2024 Straż Miejska przeprowadziła 60 kontroli, z czego stwierdzono 20 nieprawidłowości, w tym zastosowano 7 pouczeń, a w 13 przypadkach przeprowadzono postępowanie mandatowe na sumę 3 650 zł.

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
		<p>Podmiot realizujący: Gmina Mieszkowice</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W analizowanych latach przeprowadzono 2 kontrole, które nie wykazały naruszeń. <p>Podmiot realizujący: Gmina Moryń</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2023 r. za pośrednictwem aplikacji mObywatel otrzymano 1 zgłoszenie dotyczące spalania odpadów. W wyniku przeprowadzonej wizji lokalnej nie stwierdzono nieprawidłowości. <p>Podmiot realizujący: Gmina Trzcianko-Zdrój</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W analizowanych latach przeprowadzono 2 kontrole, które nie wykazały naruszeń. <p>Podmiot realizujący: Gmina Widuchowa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W analizowanych latach przeprowadzono 2 kontrole, które nie wykazały naruszeń.
<p>Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego wymogów ochrony jakości powietrza</p>	<p>Zrealizowane</p>	<p>Podmiot realizujący: gminy powiatu</p> <p>Uchwalane w latach 2023-2024 na terenie powiatu gryfińskiego miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP) w zakresie zaopatrzenia w ciepło oraz stosowania odnawialnych źródeł energii ustalają m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dopuszczenie realizacji przydomowych instalacji fotowoltaicznych, ➤ stosowanie urządzeń wykorzystujących paliwa niepowodujące ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza, ➤ dopuszczenie stosowania alternatywnych, ekologicznych źródeł ciepła takich jak urządzenia służące do poboru ciepła z energii słonecznej, powietrzne lub gruntowe pompy ciepła z zastrzeżeniem, że stosowanie alternatywnych źródeł ciepła nie może wiązać się z przekroczeniem obowiązujących norm emisji hałasu, pyłów lub substancji szkodliwych dla środowiska, ➤ korzystanie z miejskiej sieci ciepłowniczej bądź stosowanie urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności i niskim stopniu emisji zanieczyszczeń, ➤ zaopatrzenie w ciepło w oparciu o źródła lokalne, zasilane paliwami zapewniającymi wysoki stopień czystości emisji spalin, ➤ stosowanie systemów ciepłych wykorzystujących paliwa niskoemisyjne.
<p>Promocja niskoemisyjnych i alternatywnych środków transportu</p>	<p>Zrealizowane</p>	<p>Podmiot realizujący: IST (placówki oświatowe i wychowawcze)</p> <p>Edukacja ekologiczna prowadzona jest każdego roku przez placówki oświatowe. Prowadzone są liczne konkursy, zajęcia, akcje czy wycieczki edukacyjne. Problematyka ochrony środowiska w szkołach ma swoje odbicie we wszystkich obszarach:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ programie wychowawczym - w każdej klasie i w każdym roku szkolnym, ➤ profilaktycznym - jako troska i zapobieganie degradacji zasobów środowiska, ➤ planie pracy szkoły - jako systematyczne i cykliczne akcje – organizacja i uczestnictwo w tematycznych konkursach oraz realizowanych projektach edukacyjnych. <p>Przykłady treści nauczania z zakresu ochrony jakości powietrza przedstawiają się następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wpływ działalności człowieka na atmosferę na przykładzie smogu, ➤ przyczyny i skutki spadku stężenia ozonu w stratosferze ziemskiej, ➤ sposoby zapobiegania powiększaniu się „dziury ozonowej”, ➤ źródła, rodzaje i skutki zanieczyszczeń powietrza, ➤ sposoby postępowania pozwalające chronić powietrze przed zanieczyszczeniami.
<p>Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych z zakresu modernizacji energetycznej budynków, OZE, szkodliwości spalania odpadów i paliw stałych, ekologicznych źródeł grzewczych</p>	<p>Zrealizowane</p>	<p>Poszczególne gminy powiatu prowadzą również punkty konsultacyjno-informacyjne dot. programu „Czyste Powietrze”. Punkt informacyjny ma na celu ułatwienie mieszkańcom aplikowanie o dofinansowanie oraz umożliwić uzyskanie wszelkich niezbędnych informacji dotyczących zasad programu. Przeszkoleni pracownicy Urzędów Gmin zapewniają m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ udzielenie informacji o zasadach programu osobom zainteresowanym złożeniem wniosku o dofinansowanie, ➤ wsparcie beneficjenta w zakresie przygotowania wniosku, złożenia i jego wydruku, ➤ dostępność materiałów informacyjnych i promocyjnych o programie.

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA HAŁASEM		
Budowa obwodnicy Gryfina	W trakcie realizacji	<p>Podmiot realizujący: GDDKiA</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W kwietniu 2021 r. rozstrzygnięto przetarg na budowę obwodnicy miasta w ciągu drogi krajowej nr 31. Łączny koszt realizacji zadania wynosi 74,77 mln zł. Inwestycja pozostaje obecnie w trakcie realizacji, a jej zakończenie planowane jest na 2025 r. Zaawansowanie robót wg stanu na październik 2024 r. przedstawia się następująco: roboty mostowe – 91%, roboty drogowe – 68%, roboty branżowe – 75%, roboty zieleniarskie – 80%. ➤ Przedmiotem zadania jest budowa drogi klasy GP o dwóch pasach ruchu o skrzyżowaniach skanalizowanych z istniejącą drogą krajową nr 31, drogą wojewódzką nr 120 oraz powiatową nr 1367Z, wiaduktami na przecięciach z pozostałymi drogami oraz elementami służącymi ochronie środowiska. Obecny przebieg drogi krajowej, ze względu na ruch pojazdów o dużym natężeniu, na który w znacznej mierze składa się ruch tranzytowy przez Gryfino jest uciążliwy dla mieszkańców miasta. Aktualnie brak jest jakiegokolwiek alternatywy pozwalającej ominąć Gryfino jadąc drogą krajową nr 31. Praktycznie na całej długości odcinka znajdującego się w obszarze zabudowanym występuje ograniczenie prędkości do 40 km/h. Na terenie Gryfina na trasie drogi krajowej nr 31 znajduje się 5 sygnalizacji świetlnych, dodatkowo występują liczne skrzyżowania. Dla pojazdów ciężarowych ze względu na brak skrajni pionowej na wiadukcie kolejowym znajdującym się nad ulicą Pomorską wyznaczono objazd ulicami znajdującymi się w ciągu dróg powiatowych. Droga jest zlokalizowana na terenie płaskim, posiada znaczną krętość. Na terenie miasta występują również awarie sieci zlokalizowanych w jezdni drogi krajowej nr 31, co powoduje częste utrudnienia w ruchu pojazdów. W godzinach szczytu porannego i popołudniowego na odcinku od centrum Gryfina do skrzyżowania z drogą gminną biegnącą do Nowego Czarnowa, gdzie zlokalizowana jest Elektrownia Dolna Odra występuje znaczny wzrost natężenia pojazdów powodujących powstawanie zatorów drogowych.
Budowa zabezpieczeń akustycznych wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych	W trakcie realizacji	<p>Podmiot realizujący: GDDKiA</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zakres rzeczowy zadania polegającego na budowie obwodnicy Gryfina w ciągu drogi krajowej nr 31 obejmuje m.in. budowę ekranów akustycznych.
Kontrola podmiotów gospodarczych w zakresie emitowanego hałasu	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: WIOŚ w Szczecinie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W latach 2023-2024 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie przeprowadził na terenie powiatu gryfińskiego 3 kontrole podmiotów korzystających ze środowiska w zakresie ochrony przed hałasem. Jedną z przeprowadzonych kontroli wykazała naruszenie.
Prowadzenie pomiarów hałasu komunikacyjnego i przemysłowego	Niezrealizowane	<p>Podmiot realizujący: GIOŚ RWMS w Szczecinie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ostatnie pomiary hałasu drogowego GIOŚ RWMS w Szczecinie prowadził na terenie powiatu gryfińskiego w 2018 roku w m. Mieszkowice w 3 punktach pomiarowych. ➤ Ostatnie pomiary hałasu kolejowego GIOŚ RWMS w Szczecinie prowadził na terenie powiatu gryfińskiego w 2019 roku w m. Krzywina (gm. Widuchowa).
Sporządzanie map akustycznych	Zrealizowane (w 2022 r.)	<p>Podmiot realizujący: GDDKiA</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W maju 2022 r. na zlecenie GDDKiA opracowana została „Strategiczna mapa hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie zachodniopomorskim”. Mapowaniem akustycznym na terenie powiatu gryfińskiego objęte zostały następujące odcinki dróg krajowych: autostrada A6 (cały odcinek na terenie powiatu); droga ekspresowa S3 (cały odcinek na terenie powiatu); droga krajowa nr 26 odc. Chojna /przeście/; droga krajowa nr 31 odc. Radziszewo – Gryfino. Odcinki dróg krajowych na terenie powiatu gryfińskiego objęte mapowaniem akustycznym generują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na powierzchni 6,7 ha (dla wskaźnika L_{DWN}) oraz na powierzchni 4,1 ha (dla wskaźnika L_N).

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego wymogów ochrony akustycznej terenów	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: gminy powiatu Uchwalane w latach 2023-2024 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP) obowiązujące na terenie powiatu gryfińskiego w zakresie ochrony przed hałasem ustalają m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ klasyfikują poszczególne rodzaje terenów do terenów chronionych akustycznie zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (natężenie emitowanego hałasu dla określonych rodzajów terenów nie może przekraczać poziomów dopuszczalnych ustalonych w rozporządzeniu); ➤ uciążliwości towarzyszące prowadzeniu działalności usługowej (m.in. hałas, wibracje, odory) nie mogą wykroczyć poza granice terenu; ➤ nakaz wprowadzanie izolacji akustyczno-krajobrazowej; ➤ w obiektach przeznaczonych na stały pobyt ludzi usytuowanych od strony ulic publicznych oraz linii kolejowej ze względu na występowanie znaczącego źródła hałasu należy zastosować materiały budowlane (w tym stolarkę okienną i drzwiową), które zminimalizowałyby oddziaływanie hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi, należy także rozważyć możliwość nasadzeń zieleni izolacyjnej średniowysokiej (oddzielając źródło hałasu).
Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych promujących transport zbiorowy oraz alternatywny (pieszy, rowerowy)	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: IST (placówki oświatowe i wychowawcze) Edukacja ekologiczna prowadzona jest każdego roku przez placówki oświatowe. Prowadzone są liczne konkursy, zajęcia, akcje czy wycieczki edukacyjne. Problematyka ochrony środowiska w szkołach ma swoje odbicie we wszystkich obszarach:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ programie wychowawczym - w każdej klasie i w każdym roku szkolnym, ➤ profilaktycznym - jako troska i zapobieganie degradacji zasobów środowiska, ➤ planie pracy szkoły - jako systematyczne i cykliczne akcje - organizacja i uczestnictwo w tematycznych konkursach oraz realizowanych projektach edukacyjnych. <p>Treści nauczania z zakresu zagrożenia hałasem obejmują m.in. ciekawostki na temat poziomów dźwięku, wpływ nadmiernego hałasu na zdrowie oraz przykłady działań na rzecz walki z hałasem.</p>
OBSZAR INTERWENCJI: POLA ELEKTROMAGNETYCZNE		
Modernizacja infrastruktury elektroenergetycznej (w tym wymiana linii napowietrznych na kablowe)	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: Enea Operator Sp. z o.o. W celu ograniczenia rozmiarów i czasów awarii Enea Operator Sp. z o.o. przeprowadza działania mające na celu wzmocnienie odporności sieci elektroenergetycznej na anomalie pogodowe oraz usprawnienie procesu lokalizacji i usunięcia awarii. Działaniami podejmowanymi przez operatora są w szczególności: wymiana linii napowietrznych („przewodów gołych”) na linie kablowe lub niepełnoizolowane w sieciach średniego napięcia oraz izolowane w liniach niskiego napięcia, automatyzacje sieci średniego napięcia, zwiększanie możliwości rekonfiguracyjnych sieci średniego napięcia, budowa nowych i modernizacja istniejących stacji transformatorowych, wymiana awaryjnych kabli średniego napięcia w izolacji z polietylenu termoplastycznego na kable w izolacji z polietylenu usieciowanego oraz awaryjnych kabli niskiego napięcia, wdrożenie łączności trunkingowej, modernizacje stacji oraz izolowanie elementów czynnych na stacjach słupowych.</p>
Monitorowanie oraz ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: GIOŚ RWMŚ w Szczecinie Pomiary natężenia promieniowania elektromagnetycznego (PEM) w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS) w 2023 r. prowadzone były na terenie powiatu gryfińskiego w 3 punktach pomiarowych. Zmierzone wartości PEM były na bardzo niskich poziomach (znacznie poniżej dopuszczalnej normy minimalnej wynoszącej 28 V/m) i wynosiły:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ w punkcie zlokalizowanym w Gryfinie przy ul. B. Chrobrego/1-go Maja – 1,25 V/m, ➤ w punkcie zlokalizowanym w Chojnie przy ul. Piekarskiej – 0,64 V/m, ➤ w punkcie zlokalizowanym w Cedyni przy ul. M. Roli-Żymierskiego – poniżej 0,50 V/m.

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
Kontrola instalacji emitujących PEM	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: WIOŚ w Szczecinie W latach 2023-2024 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie przeprowadził na terenie powiatu gryfińskiego 32 kontrole instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne (PEM) (kontrole stacji bazowych łączności bezprzewodowej). Żadna z przeprowadzonych kontroli nie wykazała przekroczeń dopuszczalnych wartości emitowanego natężenia PEM.</p>
Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: gminy powiatu Uchwalane w latach 2023-2024 na terenie powiatu gryfińskiego miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP) w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi ustalają m.in.: nakaz uwzględnienia ograniczeń w granicach pasów ochrony funkcyjnej istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych (m.in. nakaz uwzględnienia przepisów odrębnych, w tym dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia).</p>
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODAROWANIE WODAMI		
Realizacja prac konserwacyjno-utrzymawczych wód i urządzeń wodnych	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: PGW Wody Polskie ROK 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Utrzymanie cieków naturalnych i urządzeń wodnych na terenie działania PGW WP RZGW w Szczecinie (NW Chojna) – zakres: wykonanie usług związanych z utrzymaniem w należytym stanie technicznym cieków oraz budowli hydrotechnicznych w celu zapewnienia swobodnego spływu wód (Kanały: Bieliński, Lisi Potok, Osinowski, Rurka, Rurka 1, Żelechowo, Strzeszowskie, Rurociąg A oraz rzeki: Kalica, Kurzyca, Mała Kalica, Rurzyca) - 401 477,46 zł. ➤ Utrzymanie cieków naturalnych i urządzeń wodnych na terenie działania PGW WP RZGW w Szczecinie (NW Gryfino 1) – zakres: wykonanie usług związanych z utrzymaniem w należytym stanie technicznym cieków oraz budowli hydrotechnicznych w celu zapewnienia swobodnego spływu wód (Kanały: R-2, R-6, Szambo, Czepino, Ż-1, Żabnica) - 175 423,15 zł. ➤ Utrzymanie cieków naturalnych i urządzeń wodnych na terenie działania PGW WP RZGW w Szczecinie (NW Gryfino 2) - zakres: wykonanie usług związanych z utrzymaniem w należytym stanie technicznym cieków oraz budowli hydrotechnicznych w celu zapewnienia swobodnego spływu wód (Kanały: Babinek-Tywa, Bartkowo, Rynica-Ognica, Żelechowo 2, Borzym, Strzeszowskie) - 204 758,47 zł. ➤ Usługa kompleksowa - eksploatacja, obsługa i konserwacja urządzeń wodnych wraz z odcinkowym utrzymaniem koryt cieków naturalnych na terenie PGW WP RZGW w Szczecinie (Nadzór Wodny w Gryfinie) - zakres: świadczenie przez wykonawcę usług (prac) związanych z utrzymaniem w pełnej sprawności technicznej, obsługą i konserwacją urządzeń wodnych oraz utrzymaniem odcinków koryt cieków naturalnych w celu zapewnienia: ochrony przed powodzią, spływu lodu oraz przeciwdziałania powstawaniu niekorzystnych zjawisk lodowych, warunków korzystania z wód w tym utrzymywania zwierciadła wody na poziomie umożliwiającym funkcjonowanie urządzeń wodnych, obiektów mostowych, rurociągów oraz innych urządzeń, działania urządzeń wodnych, w szczególności ich odpowiedniego stanu technicznego i funkcjonalnego, w tym zapewnienia warunków przepływu wód zgodnie z obowiązującymi pozwoleniami wodnoprawnymi - 94 446,00 zł. ➤ Usługa kompleksowa - eksploatacja, obsługa i konserwacja urządzeń wodnych wraz z odcinkowym utrzymaniem koryt cieków naturalnych na terenie PGW WP RZGW w Szczecinie (Nadzór Wodny w Chojnie) – zakres: jw. - 91 476,00 zł. <p>ROK 2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Usługa kompleksowa - eksploatacja, obsługa i konserwacja urządzeń wodnych wraz z odcinkowym utrzymaniem koryt cieków naturalnych na terenie PGW WP RZGW w Szczecinie (Nadzór Wodny Gryfino) – zakres: świadczenie przez wykonawcę usług (prac) związanych z utrzymaniem w pełnej sprawności technicznej, obsługą i konserwacją urządzeń wodnych oraz utrzymaniem odcinków koryt cieków naturalnych w celu zapewnienia: ochrony przed powodzią, spływu lodu oraz przeciwdziałania powstawaniu niekorzystnych zjawisk lodowych, warunków korzystania z wód w tym utrzymywania

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
		<p>zwierciadła wody na poziomie umożliwiającym funkcjonowanie urządzeń wodnych, obiektów mostowych, rurociągów oraz innych urządzeń, działania urządzeń wodnych, w szczególności ich odpowiedniego stanu technicznego i funkcjonalnego, w tym zapewnienia warunków przepływu wód zgodnie z obowiązującymi pozwoleniami wodnoprawnymi - 121 760,65 zł.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Usługa kompleksowa - eksploatacja, obsługa i konserwacja urządzeń wodnych wraz z odcinkowym utrzymaniem koryt cieków naturalnych na terenie PGW WP RZGW w Szczecinie (Nadzór Wodny Chojna) – zakres: jw. - 113 877,17 zł. ➤ Kanał Osinowski – roboty awaryjne - zakres: zadanie awaryjne polegające na usunięciu z koryta Kanału Osinowskiego w miejscowości Osinów Dolny powalonych przez bobry oraz wiatr drzew, odmulenie cieków oraz rozebranie i budowa nowego ogrodzenia z płyt drewnianych na słupkach drewnianych - 9 614,04 zł. ➤ Utrzymanie cieków naturalnych i urządzeń wodnych na terenie Zarządu Zlewni w Szczecinie (Nadzór Wodny Gryfino) – zakres: wykonanie usług związanych z utrzymaniem w należytym stanie technicznym cieków oraz budowli hydro-technicznych w celu zapewnienia swobodnego spływu wód (Kanały: Marwice 1, Marwice 2, Marwice 3 oraz rzeka Omulna) – wg stanu na sierpień 2024 r. trwało postępowanie przetargowe. ➤ Utrzymanie cieków naturalnych i urządzeń wodnych na terenie Zarządu Zlewni w Szczecinie (Nadzór Wodny Chojna) – zakres: wykonanie usług związanych z utrzymaniem w należytym stanie technicznym cieków oraz budowli hydro-technicznych w celu zapewnienia swobodnego spływu wód (Kanały: Bieliński, Cedyński-Ułgi oraz rzeki: Kalica, Rurzyca) – wg stanu na sierpień 2024 r. trwało postępowanie przetargowe.
<p style="text-align: center;">Modernizacja i konserwacja wałów oraz pozostałej infrastruktury przeciwpowodziowej</p>	<p style="text-align: center;">Zrealizowane</p>	<p>Podmiot realizujący: PGW Wody Polskie</p> <p>ROK 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Konserwacja wałów przeciwpowodziowych na terenie działania PGW WP RZGW w Szczecinie poprzez wykonanie koszenia oraz naprawy szkód wyrządzonych przez dzikie zwierzęta (NW Gryfino) – zakres: świadczenie usług (prac) związanych z utrzymaniem w należytym stanie technicznym wałów przeciwpowodziowych poprzez wykonanie koszenia pielęgnacyjnego wałów przeciwpowodziowych wraz z usunięciem szkód spowodowanych przez dzikie zwierzęta - 145 403,76 zł. ➤ Konserwacja wałów przeciwpowodziowych na terenie działania PGW WP RZGW w Szczecinie poprzez wykonanie koszenia oraz naprawy szkód wyrządzonych przez dzikie zwierzęta (NW Chojna) - zakres: świadczenie usług (prac) związanych z utrzymaniem w należytym stanie technicznym wałów przeciwpowodziowych poprzez wykonanie koszenia pielęgnacyjnego wałów przeciwpowodziowych wraz z usunięciem szkód spowodowanych przez dzikie zwierzęta - 239 453,77 zł. ➤ Usunięcie nieprawidłowości występujących na jazie Bara w km 5+875 na rzece Rurzyca, zgodnie z decyzją nakazową WINB w Szczecinie - zakresem zamówienia było wykonanie robót remontowych jazu na rzece Rurzyca w km 5+875 w miejscowości Bara, doprowadzające do usunięcia nieprawidłowości stanu technicznego obiektu zgodnie z decyzją WINB w celu zapewnienia działania urządzeń wodnych, w szczególności ich odpowiedniego stanu technicznego i funkcjonalnego. Na podstawie złożonego przez ZZ w Szczecinie wniosku Urząd Wojewódzki nie wniósł sprzeciwu do zmiany sposobu użytkowania z jazu na budowlę regulacyjną, co w znaczny sposób ograniczyło koszty remontu rzecznej budowli o wartość zakupu i montażu 3 zamknięć dwuczłonowych z mechanizmami palczatkowymi - 235 316,58 zł. <p>ROK 2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Naprawa zarwanego, uszkodzonego rurociągu Ø 600 na rzece Tywie w miejscowości Góralice - 18 450,00 zł. ➤ Zabezpieczenie przepustu wałowego na wale przeciwpowodziowym w Gryfinie - roboty awaryjne - 3 201,84 zł. ➤ Remont kłapy zwrotnej na przepuszczeniu wałowym na wale przeciwpowodziowym w Gryfinie – roboty awaryjne - 8 300,04 zł. ➤ Konserwacja wałów przeciwpowodziowych na terenie działania Zarządu Zlewni w Szczecinie poprzez wykonanie koszenia oraz naprawy szkód wyrządzonych przez dzikie zwierzęta (Nadzór Wodny w Gryfinie) - wg stanu na sierpień 2024 r. trwało postępowanie przetargowe dla zadania.

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Konserwacja wałów przeciwpowodziowych na terenie działania Zarządu Zlewni w Szczecinie poprzez wykonanie koszenia oraz naprawy szkód wyrządzonych przez dzikie zwierzęta (Nadzór Wodny w Chojnie) - wg stanu na sierpień 2024 r. trwało postępowanie przetargowe dla zadania. ➤ Usunięcie nieprawidłowości występujących na jazie Rożnowo w km 21+010 na rzece Tywa, zgodnie z decyzją nakazową WINB w Szczecinie - wg stanu na sierpień 2024 r. trwało postępowanie przetargowe dla zadania. ➤ Usunięcie nieprawidłowości występujących na jazie Szczawno w km 4+553 na rzece Tywa, zgodnie z decyzją nakazową WINB w Szczecinie - wg stanu na sierpień 2024 r. trwało postępowanie przetargowe dla zadania.
Odbudowa, modernizacja i bieżące utrzymanie urządzeń melioracyjnych	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: Gmina Banie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Obręby: Banie, Parnica i Baniewice - konserwacja rowów 244 mb, oczyszczenie studni 2 szt., udroźnienie przepustu 14 mb, naprawa przyczółków betonowych. ➤ Obręby: Lubanowo i Piaseczno - konserwacja rowów 570 mb, oczyszczenie i konserwacja rurociągu 60 mb, oczyszczenie studni 2 szt., udroźnienie przepustu 16 mb. ➤ Banie, ul. Dworcowa - konserwacja rowów 368 mb, oczyszczenie i konserwacja rurociągu 30 mb, udroźnienie przepustu. <p><u>Podmiot realizujący: Gmina Chojna</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2023 r. na melioracje wodne wydatkowano kwotę 41 579,24 zł (brak danych za 2024 r.). <p><u>Podmiot realizujący: Gmina Gryfino</u></p> <p>ROK 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Konserwacja rurociągu odwodnieniowego, odprowadzającego wodę z systemu melioracyjnego wraz z wyprofilowaniem skarpy wylotu rurociągu w rejonie ulicy Łużyckiej w Gryfinie tzw. „oczko wodne” (dz. 74/4 obr. Gryfino 5). ➤ Konserwacja - oczyszczenie około 30 mb przepustu pod drogą gminną w Radziszewie-Łubnicy dz. 289 obr. Daleszewo oraz odmulenie rowu melioracyjnego w rejonie wlotu tego przepustu. ➤ Konserwacja - oczyszczenie odcinka (około 30 mb) rowu melioracyjnego (dz. 59) odprowadzającego wody opadowe m.in. z terenu świetlicy wiejskiej (dz. nr 60/1) do rowu melioracyjnego stanowiącego dz. 56. ➤ Odmulenie (konserwacja) - dz. 137 obr. Chwarstnica. ➤ Konserwacja - oczyszczenie odcinka (około 80 mb) rowu melioracyjnego na terenie gminnej dz. 459/21 odprowadzającego wody opadowe w kierunku przepustu pod drogą krajową do kanału melioracji wodnej podstawowej. <p>ROK 2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wykonanie robót konserwacyjnych: odmulenie i udroźnienie około 30 mb przepustu pod drogą gminną w Radziszewie - Łubnicy dz. 289 obr. Daleszewo wraz z odmuleniem dna rowu melioracyjnego i wyprofilowaniem skarp w rejonie wlotu i wylotu tego przepustu; poprzedzone inspekcją wnętrza przepustu z uwagi na sytuację awaryjną i powtarzające się zatopy. ➤ Konserwacja rurociągu odwodnieniowego, odprowadzającego wodę z systemu melioracyjnego wraz z wyprofilowaniem skarpy wylotu rurociągu w rejonie ulicy Łużyckiej w Gryfinie tzw. „oczko wodne” (dz. 74/4 obr. Gryfino 5). <p><u>Podmiot realizujący: Gmina Moryń</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rejonowy Związek Spółek Wodnych w Chojnie na zlecenie gminy w sołectwach Mirowo, Gądno, Przyjezierze i Witnica wykonał następujące prace polegające na konserwacji urządzeń melioracyjnych: rowy melioracyjne 235 mb, rurociągi odprowadzające wodę z gruntów rolnych 56 mb, studnie 9 szt. Całkowity koszt zadania wyniósł 12 763,04 zł, w tym dotacja Gminy Moryń - 5.000,00 zł. <p><u>Podmiot realizujący: Gmina Stare Czarnowo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Konserwacja rowów melioracyjnych w obrębie miejscowości Dębina, Kołbacz, Nieznań i Żelewo o łącznej dł. 44 963 mb. ➤ Koszenie rowu Kartno - Żeliszewiec o łącznej długości 2 425 mb wraz z rozbiórką tam bobrowych.

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
		<p>Podmiot realizujący: Gmina Widuchowa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wykaszanie skarp rowów, usuwanie tam i zatorów, oczyszczanie z namułu przepustów rurowych – łącznie w latach 2023-2024 wydatkowano 11 247,76 zł (wg stanu na sierpień 2024 r.). <p>Podmiot realizujący: Spółki Wodne</p> <p>Na terenie powiatu gryfińskiego działalność prowadzą następujące spółki wodne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Spółka Wodna „Kołbacz” - ul. Warcisława 1, Kołbacz, 74-106 Stare Czarnowo - obszar działania spółki: Gmina Stare Czarnowo; ➤ Spółka Wodna Babin - Piaseczno 3, 74-510 Trzcińsko Zdrój - obszar działania spółki: Gmina Trzcińsko Zdrój; ➤ Rejonowy Związek Spółek Wodnych w Chojnie - ul. Polna 22, 74-500 Chojna: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Gminna Spółka Wodna Chojna - ul. Jagiellońska 4, 74-500 Chojna – obszar działania spółki: Gmina Chojna; ➤ Gminna Spółka Wodna Moryń - ul. Pl. Wolności 1, 74-503 Moryń - obszar działania spółki: Gmina Moryń; ➤ Spółka Wodna „Mieszko” - ul. Chopina 1, 74-505 Mieszkowice - obszar działania spółki: Gmina Mieszkowice; ➤ Gminna Spółka Wodna Widuchowa - ul. Grunwaldzka 8, 74-120 Widuchowa - obszar działania spółki: Gmina Widuchowa; ➤ Gminna Spółka Wodna Banie - ul. Skośna 6, 74-110 Banie - obszar działania spółki: Gmina Banie. <p>Przedmiotem działania ww. Spółek jest wykonywanie, utrzymywanie i eksploatacja urządzeń melioracji wodnych szczegółowych oraz innych urządzeń wodnych zlokalizowanych na gruntach należących i użytkowanych przez członków Spółki Wodnej. Łączna kwota dotacji przyznanych przez Wojewodę Zachodniopomorskiego dla ww. Spółek Wodnych w latach 2023-2024 wyniosła 379 000,00 zł.</p>
Rozbudowa, przebudowa i modernizacja systemów kanalizacji deszczowej	Zrealizowane	<p>Zadania z zakresu rozbudowy, przebudowy i modernizacji systemów kanalizacji deszczowej realizowane były przez poszczególne gminy w ramach prowadzonych inwestycji drogowych (opisano przy zadaniu „Modernizacja, przebudowa i remonty dróg gminnych” – OBSZAR INTERWENCJI OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA).</p>
Zwiększenie retencji obszaru powiatu (tworzenie nowych zadrzewień i zalesień, budowa obiektów małej retencji, utrzymanie i rozwój terenów zieleni, rozwój retencji przydomowej, renaturyzacja cieków)	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: Gmina Gryfino</p> <p>Projekt pn. „Adaptacja do zmian klimatu poprzez rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury w Gryfinie” - w ramach projektu, który dofinansowany był z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021 w ramach programu „Środowisko, energia i zmiany klimatu”, realizowany był szereg działań inwestycyjnych i społecznych. Realizacja projektu została zaplanowana na lata 2022-2023. Koszty całkowite projektu wyniosły 5 150 263,44 zł, koszty kwalifikowane 4 954 173,75 zł, zaś dofinansowanie 4 211 047,65 zł. W ramach realizacji projektu łącznie zagospodarowano blisko 10 ha terenów zielonych w mieście. Łącznie w ramach projektu nasadzono: 350 drzew, 820 krzewów, 2 580 bylin, 2 770 traw ozdobnych, 320 cebul ozdobnych. Celem projektu jest wzmocnienie odporności miasta Gryfino na negatywne skutki zmian klimatu, a także ograniczenie emisji gazów cieplarnianych na poziomie lokalnym, poprzez inwestycyjne działania mitygacyjne i adaptacyjne oraz działania edukacyjno-informacyjne. Projekt obejmował realizację następujących działań inwestycyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zagospodarowanie terenu „Opolanka” - nowe nasadzenia drzew mają na celu zmniejszenie efektu „miejskiej wyspy ciepła” oraz zwiększenie zdolności retencyjnych terenu - w ramach zadania: nasadzono 10 lip drobnolistnych wzdłuż ul. Opolskiej, wykonano pergolę w konstrukcji stalowej wraz z nasadzeniem pnączy, zamontowano 3 sztuki stołów edukacyjnych, stojaki rowerowe oraz piaskownicę. ➤ Montaż zbiorników na wodę deszczową przy Żłobku Miejskim w Gryfinie - zamontowano 4 naziemne zbiorniki na wodę deszczową. Dzięki inwestycji woda deszczowa spływająca z dachu budynku będzie gromadzona w celu pielęgnacji zieleni na terenie placówki. ➤ Utworzenie kącików edukacyjnych na terenie Aquaparku Laguna - stworzono kącik edukacyjny dla najmłodszych mieszkańców: zamontowano drewniane meble z grammi zręcznościowymi i interaktywnymi o tematyce związanej z ochroną środowiska. Na miejscu dystrybuowane są także materiały informacyjne dotyczące zmian klimatu. Na patio zamontowano

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
		<p>drewniane altany, które w okresie letnim służą jako miejsce szkoleń i spotkań mieszkańców podczas warsztatów związanych z ekologią i świadomością proekologiczną.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Eko zakątek – miejsce spotkań i edukacji ekologicznej - utworzenie przy ulicy Wodnika miejsca spotkań i edukacji ekologicznej dla mieszkańców Gminy Gryfino i osób odwiedzających Centrum Wodne „Laguna”. ➤ Zagospodarowanie zielonego skweru – miejsca pamięci - przedmiotem zadania było utworzenie zielonego skweru na terenie nowego Cmentarza Komunalnego w Gryfinie. W ramach zadania zostały wykonane: nasadzenia 215 szt. drzew, utworzenie ścieżek z materiałów przepuszczalnych oraz skweru rekreacyjnego z ławkami parkowymi i pamiątkowym kamieniem ozdobnym, wybudowano studnie chłonne i punkty czerpania wody dla potrzeb nawadniania terenu zielonego. ➤ Zagospodarowanie skweru przy hali widowiskowo-sportowej - wykonane nasadzenia drzew i krzewów miały za zadanie dokończyć proces zagospodarowania terenu przy hali sportowej w Gryfinie. W ramach zadania nasadzono lipy drobnolistne, które w przyszłości wprowadzić mają powierzchnię zacienioną i są drzewami miododajnym i przyjaznymi dla owadów. ➤ Zagospodarowanie nabrzeża w Gryfinie - projekt miał na celu wprowadzenie piętrowego i zróżnicowanego gatunkowo układu roślinności na gryfińskim nabrzeżu. Zastosowane gatunki są naturalnego pokroju i mają w przyszłości wprowadzić znaczną powierzchnię zacienioną na tym terenie. Nasadzone byliny i trawa ozdobna mają za zadanie zachować naturalny styl przeciwległego brzegu Odry. Natomiast wprowadzona odmiana wierzb wprowadzi dodatkowy efekt sensoryczny. Wszystkie wybrane gatunki roślin użyte w projekcie są miododajne i przyjazne dla owadów. ➤ Utworzenie łąki kwietnej na terenie na obrzeżach Gryfina - zagospodarowanie terenu w okolicach wiaduktu przy drodze krajowej nr 31 miało na celu przekształcenie nieużytku w wielką łąkę obsadzoną miododajną roślinnością z naturalnymi hotelami dla pszczoł. ➤ Zagospodarowanie terenu wokół zbiornika retencyjnego przy ul. Kochanowskiego - w efekcie działań projektowych zagospodarowano teren zielony wokół zbiornika retencyjnego na osiedlu domków jednorodzinnych. Zaprojektowana roślinność jest ekstensywna tzn. niewymagająca pod względem wymagań wodnych i miejsca nasadzenia. Dodatkowo rośliny będą utrzymywać wilgoć w glebie, co stanowi naturalną bioretencję i zapobiega podtopieniom. ➤ Zagospodarowanie terenu przy ulicy Fredry (ogród pszczeleli z hotelem dla pszczoł) - mały „ogród pszczeleli” powstał przy ulicy Fredry, na terenie zielonym pomiędzy domkami jednorodzinными. Powstała tutaj niewielka łąka kwietna oraz nasadzono 11 żłotokapów pospolitych. Zamontowano również „hotel” dla owadów. ➤ Zagospodarowanie terenu przy ulicach Mazowieckiej i Mazurskiej - realizacja zaplanowanego zakresu nasadzeń miała na celu dokończenie procesu zagospodarowania terenu, gdzie w latach poprzednich wykonano ulice i ciągi piesze. W ramach zadania nasadzono: 25 szt. lip drobnolistnych, 736 szt. sadzonek krzewów, 586 szt. sadzonek bylin (rozchodnik okazały), 876 szt. sadzonek traw ozdobnych. ➤ Zagospodarowanie terenu Górki Miłości - nową atrakcyjną infrastrukturę zyskał teren Górki Miłości. Uzupełniła ona prace zrealizowane w 2018 r. ramach projektu pn. „Rewaloryzacja Parku Miejskiego oraz terenu Górki Miłości i terenu przy ulicy Opolskiej i Kołtątaja”. W ramach projektu, na przełomie 2022 i 2023 roku teren Górki Miłości oczyszczono z gatunków inwazyjnych drzew w celu ochrony starego drzewostanu i poprawy naturalnej bioretencji obszaru. ➤ W ramach projektu realizowano również następujące zadania edukacyjne dla mieszkańców gminy: Program Ogródków Edukacyjnych dla młodzieży szkolnej, szkolenia nt. zakładania przydomowych ogródków deszczowych, szkolenia z budowy domków dla owadów i pszczoł, program adopcji drzew, Zielone Forum Publiczne, pikniki rowerowe. <p>Podmiot realizujący: PGW Wody Polskie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Remont zastawki na wypływie z jez. Jeleńskiego - wykonanie robót remontowych zastawki na wypływie z jez. Jeleńskiego w celu poprawy jej funkcjonalności i parametrów technicznych przy stabilizacji lustra wody w jeziorze - 61 500,00 zł.

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024																																																							
		<p>Podmiot realizujący: WFOŚiGW w Szczecinie</p> <p>➤ Według stanu na lipiec 2024 r. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie podpisał z beneficjentami (osobami fizycznymi) z obszaru powiatu gryfińskiego 174 umowy w ramach programu „Moja Woda” na dofinansowanie zadań z zakresu zwiększenia poziomu retencji na terenach posesji przy budynkach mieszkalnych jednorodzinnych oraz wykorzystywania zgromadzonych wód opadowych i roztopowych. Łączna kwota udzielonych dotacji wyniosła 897 626,96 zł. Planowane efekty realizacji programu na terenie powiatu przedstawiają się następująco: ilość zaoszczędzonej wody – 19 058,80 m³/rok; łączna pojemność systemów retencji przydomowej – 1 341,05 m³. Poniżej przedstawiono szczegółowe dane dotyczące realizacji programu „Moja Woda” na terenie powiatu (stan na lipiec 2024 r.).</p> <table border="1" data-bbox="891 507 2159 1038"> <thead> <tr> <th>Gmina</th> <th>Liczba podpisanych umów [szt.]</th> <th>Kwota dofinansowania [zł]</th> <th>Planowana ilość zaoszczędzonej wody [m³/rok]</th> <th>Planowana pojemność zbiorników [m³]</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gryfino</td> <td>72</td> <td>361 306,64</td> <td>7 984,28</td> <td>679,70</td> </tr> <tr> <td>Chojna</td> <td>40</td> <td>215 960,00</td> <td>4 686,01</td> <td>155,70</td> </tr> <tr> <td>Moryń</td> <td>23</td> <td>116 160,00</td> <td>2 392,03</td> <td>85,70</td> </tr> <tr> <td>Mieszkowice</td> <td>12</td> <td>61 680,32</td> <td>1 418,94</td> <td>88,45</td> </tr> <tr> <td>Stare Czarnowo</td> <td>8</td> <td>42 000,00</td> <td>703,40</td> <td>34,00</td> </tr> <tr> <td>Banie</td> <td>7</td> <td>37 920,00</td> <td>729,80</td> <td>241,00</td> </tr> <tr> <td>Widuchowa</td> <td>6</td> <td>31 600,00</td> <td>582,00</td> <td>21,00</td> </tr> <tr> <td>Cedynia</td> <td>3</td> <td>16 000,00</td> <td>281,34</td> <td>23,50</td> </tr> <tr> <td>Trzcińsko-Zdrój</td> <td>3</td> <td>15 000,00</td> <td>281,00</td> <td>12,00</td> </tr> <tr> <td>RAZEM</td> <td>174</td> <td>897 626,96</td> <td>19 058,80</td> <td>1 341,05</td> </tr> </tbody> </table>	Gmina	Liczba podpisanych umów [szt.]	Kwota dofinansowania [zł]	Planowana ilość zaoszczędzonej wody [m ³ /rok]	Planowana pojemność zbiorników [m ³]	Gryfino	72	361 306,64	7 984,28	679,70	Chojna	40	215 960,00	4 686,01	155,70	Moryń	23	116 160,00	2 392,03	85,70	Mieszkowice	12	61 680,32	1 418,94	88,45	Stare Czarnowo	8	42 000,00	703,40	34,00	Banie	7	37 920,00	729,80	241,00	Widuchowa	6	31 600,00	582,00	21,00	Cedynia	3	16 000,00	281,34	23,50	Trzcińsko-Zdrój	3	15 000,00	281,00	12,00	RAZEM	174	897 626,96	19 058,80	1 341,05
Gmina	Liczba podpisanych umów [szt.]	Kwota dofinansowania [zł]	Planowana ilość zaoszczędzonej wody [m ³ /rok]	Planowana pojemność zbiorników [m ³]																																																					
Gryfino	72	361 306,64	7 984,28	679,70																																																					
Chojna	40	215 960,00	4 686,01	155,70																																																					
Moryń	23	116 160,00	2 392,03	85,70																																																					
Mieszkowice	12	61 680,32	1 418,94	88,45																																																					
Stare Czarnowo	8	42 000,00	703,40	34,00																																																					
Banie	7	37 920,00	729,80	241,00																																																					
Widuchowa	6	31 600,00	582,00	21,00																																																					
Cedynia	3	16 000,00	281,34	23,50																																																					
Trzcińsko-Zdrój	3	15 000,00	281,00	12,00																																																					
RAZEM	174	897 626,96	19 058,80	1 341,05																																																					
Realizacja „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych”	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: gospodarstwa rolne (wdrażanie), ARiMR (kontrola)</p> <p>W 2023 roku Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa skontrolowała na terenie powiatu gryfińskiego 5 gospodarstw rolnych w zakresie działania rolno-środowiskowo-klimatycznego oraz 3 gospodarstwa w zakresie stosowania norm wzajemnej zgodności. Poniżej przedstawiono stwierdzone nieprawidłowości:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ stosowanie środków ochrony roślin niezgodnie z etykietą lub w sposób zagrażający zdrowiu ludzi, zwierząt lub środowisku, ➤ nieprzestrzeganie zakazów w zakresie podawania zwierzętom produktów objętych załącznikiem I do rozporządzenia (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego, ➤ nieodpowiedni termin koszenia, ➤ prowadzony rejestr działalności rolnośrodowiskowej jest niekompletny, ➤ posiadany plan działalności rolnośrodowiskowej jest niezgodny z informacjami przekazanymi we wniosku w zakresie wykazu pakietów lub wariantów, w ramach których prowadzone jest zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne. 																																																							
Realizacja programów rolno-środowiskowych w zakresie ochrony wód	Zrealizowane																																																								

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
		<p>Podmiot realizujący: gospodarstwa rolne (wdrażanie), WIOŚ (kontrola)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W latach 2023-2024 WIOŚ w Szczecinie przeprowadził na terenie powiatu gryfińskiego kontrole 3 gospodarstw rolnych w zakresie ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych (1 z przeprowadzonych kontroli wykazała naruszenia).
<p>Kontrola stanu technicznego przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych oraz częstotliwości ich opróżniania</p>	<p>Zrealizowane</p>	<p>Podmiot realizujący: Gmina Banie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wg stanu na sierpień 2024 r. wykonanych zostało około 100 kontroli nieruchomości. Wyniki kontroli wykazały m.in. brak zamontowanego zbiornika bezodpływowego w kilkunastu budynkach (pomimo braku podłączenia nieruchomości do sieci kanalizacji sanitarnej). Natomiast w przypadku nieścisłości dot. pozbywania się nieczystości ciekłych gmina występowała do właściciela o wyjaśnienia - jeśli wyjaśnienia okazują się być nieskuteczne - gmina wzywa do przeprowadzenia próby szczelności zbiornika bezodpływowego. <p>Podmiot realizujący: Gmina Gryfino</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kontrola zbiorników bezodpływowych/przydomowych oczyszczalni ścieków - weryfikacja posiadanej przez właścicieli zbiorników bezodpływowych/przydomowych oczyszczalni ścieków dokumentacji tj. umów oraz dowodów uiszczenia opłat za wywóz nieczystości płynnych (brana pod uwagę częstotliwość wywozów). Straż Miejska w 2024 roku przeprowadziła 2 kontrole, gdzie w 1 przypadku przeprowadzono postępowanie mandatowe na sumę 150 zł. <p>Podmiot realizujący: Gmina Mieszkowice</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W latach 2023-2024 przeprowadzono 26 kontroli, stwierdzono 1 nieprawidłowość. <p>Podmiot realizujący: Gmina Moryń</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W latach 2023-2024 przeprowadzono 64 kontrole, w wyniku których: 4 właścicieli nieruchomości zawarło umowy na wywóz nieczystości ciekłych, 2 właścicieli nieruchomości podjęło działania o podłączenie do sieci kanalizacyjnej, u 1 właściciela nieruchomości została przeprowadzona kontrola przez Nadzór Budowlany, która ujawniła nieprawidłowości potwierdzające niezgodność z przepisami techniczno-budowlanymi. Właściciel nieruchomości wymienił zbiornik na nowy. Na pozostałych nieruchomościach nie stwierdzono nieprawidłowości. <p>Podmiot realizujący: Gmina Stare Czarnowo</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zostało przeprowadzonych 27 kontroli prywatnych posesji w kwestii wywozu nieczystości ciekłych, skontrolowano również 7 przedsiębiorców. <p>Podmiot realizujący: Gmina Trzcianko-Zdrój</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2023 r. przeprowadzono 96 kontroli, natomiast w 2024 r. przeprowadzono 203 kontrole przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych w zakresie częstotliwości ich opróżniania. Kontrolowani wzywani byli do przedłożenia umów oraz dowodów uiszczenia opłat za usługi wywozu nieczystości ciekłych. W przypadku braku dokumentów potwierdzających wywóz nieczystości, kontrolowani zostali zobowiązani do przedłożenia tych dokumentów do tut. Urzędu w terminie 30 dni. <p>Podmiot realizujący: Gmina Widuchowa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2023 roku kontrole prowadzono w miejscowościach: Lubiczyn, Rynica, Polesiny, Ognica, Radoszki, Kłodowo, Wilcze, Żelechowo i Pąkowo. W 2024 roku kontrole prowadzono w miejscowościach: Czarnówko, Pacholęta i Lubicz.
<p>Prowadzenie monitoringu jakości wód (powierzchniowych i podziemnych)</p>	<p>Zrealizowane</p>	<p>Podmiot realizujący: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska RWMŚ w Szczecinie WODY POWIERZCHNIOWE:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Aktualne kompleksowe badania umożliwiające ocenę stanu ogólnego przeprowadzono dla 42 jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), których zlewnie znajdują się na terenie powiatu gryfińskiego. Wszystkie ocenione JCWP znajdują się w stanie ogólnym ZŁYM. Udział JCWP w danej klasie stanu/potencjału ekologicznego przedstawia się następująco:

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
		<p>w II klasie jakości znajduje się 11% badanych JCWP, w III klasie jakości znajduje się 47% badanych JCWP, w IV klasie jakości znajduje się 29% badanych JCWP, w V klasie jakości znajduje się 13% badanych JCWP.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Spośród 36 JCWP, dla których prowadzono badania stanu chemicznego, jedynie dla jednej JCWP określony on został jako dobry (JCWP Kosa). W pozostałych przypadkach stan chemiczny oceniony został jako „poniżej dobrego”. ➤ Przekraczanymi wskaźnikami badanych JCWP decydującymi o złym stanie wód powierzchniowych na terenie powiatu gryfińskiego są: <u>elementy biologiczne</u>: fitoplankton, fitobentos, makrofity, makrobezkręgowce bentosowe, ichtiofauna; <u>elementy fizykochemiczne</u>: zawiesina ogólna, tlen rozpuszczony, BZT5, ChZT, ogólny węgiel organiczny, przewodność w 20°C, substancje rozpuszczone, siarczany, chlorki, wapń, magnez, twardość ogólna, odczyn pH, zasadowość ogólna, azot amonowy, azot Kjeldahla, azot azotanowy, azot azotynowy, azot ogólny, fosfor fosforanowy (V), fosfor ogólny; <u>elementy chemiczne</u>: difenyloetery bromowane, fluoranten, benzo(b)fluoranten, rtęć i jej związki, benzo(a)piren, benzo(k)fluoranten, heptachlor, benzo(g,h,i)perylen, cypermetryna, kwas perfluorooktanosulfonowy (PFOS), heksabromocyklododekan. ➤ Zgodnie z danymi GIOŚ RWMŚ w Szczecinie do najważniejszych zagrożeń jakości wód na terenie województwa zachodniopomorskiego należy zaliczyć: zrzuty punktowe ścieków komunalnych, bytowych i przemysłowych, zanieczyszczenia dopływające do wód ze źródeł rozproszonych (spływy powierzchniowe z terenów rolniczych, miejskich i przemysłowych, depozyt zanieczyszczeń z atmosfery, małe źródła punktowe np. nieszczelne szamba) oraz nadmierny pobór wód. Należy wspomnieć także o poważnych zagrożeniach dla życia biologicznego wód powierzchniowych związanych z zabudową hydrotechniczną (szczególnie zamykającą koryta rzeczne) oraz zagrożeniach jakie niosą ze sobą ekstremalne zjawiska pogodowe (np. długotrwałe okresy suszy). <p>WODY PODZIEMNE:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Aktualna kompleksowa ocena stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) na terenie kraju, wykonana została przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB), według stanu za 2022 rok. ➤ Przeprowadzona ocena wykazała na DOBRY stan chemiczny i ilościowy wszystkich JCWPd w obrębie których położony jest powiat gryfińskim tj. JCWPd nr 4, JCWPd nr 23 oraz JCWPd nr 24. ➤ Ocena stanu jednolitych części wód podziemnych opiera się na wykonaniu dziewięciu testów klasyfikacyjnych ukierunkowanych na potrzeby różnych odbiorców wód podziemnych tzw. receptorów (chronione ekosystemy lądowe zależne od wód podziemnych, wody powierzchniowe, wody przeznaczone do spożycia). Końcowa ocena stanu JCWPd jest rezultatem agregacji wyników wszystkich testów klasyfikacyjnych. Warunkiem koniecznym do stwierdzenia dobrego stanu w badanej JCWPd jest pozytywny wynik oceny stanu wszystkich testów. ➤ Na terenie powiatu gryfińskiego znajduje się 16 punktów badawczych jakości wód podziemnych wyznaczonych w ramach systemu monitoringu krajowego. Zgodnie z badaniami przeprowadzonymi w 2022 roku w 8 punktach odnotowano wody podziemne zadowalającej jakości (III klasa), w 7 punktach dobrej jakości (II klasa) oraz w 1 punkcie złej jakości (V klasa).
<p>Udzielanie oraz kontrola przestrzegania wydanych pozwoleń wodnoprawnych</p>	<p>Zrealizowane</p>	<p>Podmiot realizujący: PGW Wody Polskie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W latach 2023-2024 wydano 64 pozwolenia wodnoprawne obowiązujące na terenie powiatu gryfińskiego. ➤ W latach 2023-2024 w powiecie gryfińskim przeprowadzono ogółem 13 przeglądów pozwoleń wodnoprawnych (w tym 12 przeglądów w 2023 roku i 1 przegląd w 2024 roku). W wyniku przeprowadzonych przeglądów stwierdzono brak podstawy do cofnięcia lub ograniczenia bez odszkodowania pozwolenia wodnoprawnego zgodnie z art. 415 ustawy Prawo wodne. Przegląd z 2024 roku jest w toku. Zakres kontrolowanych pozwoleń obejmował: <ul style="list-style-type: none"> ➤ wprowadzanie do wód powierzchniowych - Kanału Gryfino-Warsztaty (działka o numerze ewidencyjnym 251 obręb 0001 Gryfino), oczyszczonych ścieków komunalnych z istniejącej oczyszczalni w Gryfinie, gmina Gryfino, zlokalizowanej na działkach o numerach ewidencyjnych 254/2, 255/2, 256/2, 257/2 obręb geodezyjny 0001 Gryfino,

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ wprowadzanie ścieków przemysłowych będących mieszaniną wód popłucznych pochodzących ze stacji uzdatniania wody na terenie zakładu, oraz oczyszczonych wód opadowych i roztopowych pochodzących z powierzchni zanieczyszczonych zakładu, dróg komunikacji wewnętrznej, terenów zielonych, wód pochodzących z przelewu zbiornika ppoż., oraz wód pochodzących z rowu odwadniającego A1 i wprowadzanych do niego wód z kanału odwadniającego B, ➤ wprowadzanie ścieków bytowych pochodzących z oczyszczalni ścieków w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, do ziemi w granicach działki o nr ewid. 766/16 obręb geodezyjny 0013 Żelechowo, ➤ wprowadzanie oczyszczonych ścieków pochodzących z oczyszczalni ścieków (RLM=375) w miejscowości Witnica, gmina Moryń, zlokalizowanej na działce 47/1 obręb Witnica, gmina Moryń do urządzenia wodnego - rowu melioracyjnego A-1, działka nr 41 obręb Witnica, ➤ wprowadzanie ścieków przemysłowych pochodzących ze stacji uzdatniania wody na ujęciu Tywa (wód popłucznych) gmina Gryfino (działka o numerach ewid. 152, 153/1, 153/3 i 154 obręb Gryfino) do urządzenia wodnego - rowu położonego na działce o numerze ewidencyjnym 153/3 obręb geodezyjny Gryfino, ➤ wprowadzanie oczyszczonych ścieków komunalnych z istniejącej oczyszczalni w Steklnie, gmina Gryfino (dz. o numerze ewid. 132/5 obręb geodezyjny Steklna) do ziemi - rowu (dz. nr ewid. 308/2 obręb geodezyjny Steklna), ➤ wprowadzanie do wód powierzchniowych - rzeki Rurzyca (dz. o nr ewid. 1109/1 obręb Chojna) oczyszczonych ścieków komunalnych z istniejącej oczyszczalni w Chojnie zlokalizowanej na działce o nr ewid. 5/1 obręb Bara, ➤ wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innego podmiotu - Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Chojnie, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, pochodzących z myjni samochodowej zlokalizowanej na terenie stacji paliw - działka nr 289 obr. Krajnik Dolny, ➤ pobór wód podziemnych z ujęcia w m. Gardno, poprzez studnię nr 1, na dz. nr 52/104, obręb Gardno, ➤ wprowadzanie ścieków pochodzących z istniejącej komunalnej mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej na dz. nr 236/4 obr. Mieszkowice 1 do wód - rzeki Kurzyca stanowiącej dz. nr 169 obr. Kurzycko, ➤ piętrzenie i pobór wód z rzeki Kurzyca w km 13+632 oraz z rowów melioracyjnych (dz. nr 270 i 306 obręb Kurzycko) dla potrzeb stawów rybnych Nr 1 do Nr 9 o łącznej pow. lustra wody 10,97 ha, zlokalizowanych na dz. nr 158/1, 269/3, 276/2, 285/2, 299/2, 307 obręb Kurzycko gm. Mieszkowice do ekstensywnej hodowli ryb karpowatych o produkcji do 625 kg z 1 ha oraz zrzut wód do rzeki Kurzyca i rowu (dz. nr 275), ➤ piętrzenie wód na zastawce nr 1 zlokalizowanej na rzece Kurzyca w km 15+284 i pobór wód z tej rzeki w km 15+289 i 15+435 (dz. nr 1189 obręb 1 Mieszkowice) dla potrzeb stawów rybnych Nr 1 do Nr 3 o łącznej pow. lustra wody 1,55 ha (staw nr 1 - 0,68 ha, staw Nr 2 - 0,43 ha, staw Nr 3 - 0,44 ha) zlokalizowanych na działce nr 199/1 i 199/2 obręb 1 Mieszkowice do ekstensywnej hodowli ryb karpowatych o produkcji do 969 kg z 1 ha oraz zrzut wód do tej rzeki, ➤ wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innego podmiotu - Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Gryfinie, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, pochodzących z terenu myjni, zlokalizowanej przy ul. Pomorskiej 58B w Gryfinie (dz. 459/4 i nr 459/5 obręb Gryfino 2).
Kontrola podmiotów korzystających ze środowiska (w zakresie prowadzenia prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej)	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: WIOŚ w Szczecinie</p> <p>W latach 2023-2024 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie przeprowadził na terenie powiatu gryfińskiego 12 kontroli podmiotów w zakresie przestrzegania warunków dotyczących ilości pobieranej wody oraz ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych. Liczba kontroli ze stwierdzonym naruszeniem wyniosła 8, co stanowi 67%.</p>

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony wód oraz zwiększania retencji	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: gminy powiatu Uchwalane w latach 2023-2024 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP) obowiązujące na terenie powiatu gryfińskiego w zakresie ochrony wód oraz zwiększania retencji ustalają m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ odprowadzanie wód na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych na zasadach określonych przepisami odrębnymi; ➤ w obrębie opracowania nakazuje się zaprojektować rozdzielczy system odprowadzania ścieków bytowych i opadowych; ➤ dla terenów, na których może dojść do zanieczyszczenia wód opadowych lub roztopowych substancjami ropopochodnymi oraz innymi substancjami szkodliwymi, wody opadowe i roztopowe należy poddawać wstępnemu podczyszczaniu w stosownych separatorach lub za pomocą rozwiązań zamiennych, zgodnie z przepisami odrębnymi; ➤ dopuszcza się wykorzystanie wód opadowych niewymagających oczyszczania do gromadzenia i użycia do celów gospodarczych i przeciwpożarowych; ➤ wytwarzane ścieki komunalne winny być odprowadzane do istniejącej i projektowanej gminnej kanalizacji sanitarnej; ➤ wytwarzane ścieki winny być przed odprowadzeniem do kanalizacji sanitarnej – w uzasadnionych przepisami odrębnymi przypadkach stosownie podczyszczone (dotyczy ścieków przemysłowych); ➤ po zrealizowaniu sieci kanalizacyjnych obowiązuje likwidacja zbiorników bezodpływowych i podłączenie się do sieci; ➤ obowiązek zachowania i utrzymania terenów zielonych oraz wód w obrębie opracowania.
Prowadzenie akcji edukacyjno-informacyjnych z zakresu oszczędzania wody, prawidłowego postępowania ze ściekami, zwiększania retencji, zagrożenia suszą	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: IST (placówki oświatowe i wychowawcze) Edukacja ekologiczna prowadzona jest każdego roku przez placówki oświatowe znajdujące się na terenie powiatu gryfińskiego. Prowadzone są liczne konkursy, zajęcia, akcje czy wycieczki edukacyjne. Problematyka ochrony środowiska w szkołach ma swoje odbicie we wszystkich obszarach:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ programie wychowawczym - w każdej klasie i w każdym roku szkolnym, ➤ profilaktycznym - jako troska i zapobieganie degradacji zasobów środowiska, ➤ planie pracy szkoły - jako systematyczne i cykliczne akcje – organizacja i uczestnictwo w tematycznych konkursach oraz realizowanych projektach edukacyjnych. <p>Przykłady treści nauczania z zakresu ochrony jakości powietrza przedstawiają się następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ograniczone zasoby wody w kraju i na świecie; ➤ podstawowe rodzaje zanieczyszczeń wody; ➤ sposoby ochrony wód przed zanieczyszczeniem i degradacją.
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA		
Modernizacja, rozbudowa oraz remonty infrastruktury wodociągowej (wzrost zasięgu zbiorczego systemu wodociągowego)	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: Gmina Banie ➤ Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami i oczyszczalnią ścieków w miejscowości Babinek - 2 483 147,95 zł.</p> <p>Podmiot realizujący: Gmina Cedynia ➤ Budowa ujęcia wody wraz z montażem kontenerowej stacji uzdatniania wody w m. Markocin – opracowana została dokumentacja projektowa oraz analiza efektywności kosztowej w celu złożenia wniosku do PROW – 37 392,00 zł.</p>
Modernizacja, rozbudowa oraz remonty infrastruktury kanalizacyjnej, w tym oczyszczalni ścieków (wzrost zasięgu zbiorczego systemu kanalizacyjnego)	Zrealizowane	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego wraz z oszacowaniem kosztów dla zadania „Modernizacja oczyszczalni ścieków w Cedyni wraz z przepompowniami ścieków” – koszt dokumentacji 93 480,00 zł. ➤ Budowa lokalnej oczyszczalni ścieków oraz kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lubiechów Górny – opracowany został program funkcjonalno-użytkowy - koszt dokumentacji 20 295,00 zł ➤ W 2023 r. wybudowano sieć wodociągową o długości 482,0 m oraz przyłącza wodociągowe o długości 202,87 m.

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
		<p><u>Podmiot realizujący: Gmina Mieszkowice</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej w miejscowości Goszków. Zadanie współfinansowane w ramach programu Polski Ład. Lata realizacji 2022-2023. Koszt zadania: 6 936 883,10 zł. ➤ Przebudowa obiektu stacji transformatorowej na oczyszczalni ścieków w Mieszkowicach przy ul. Polnej. Zadanie wykonane w 2023 roku. Koszt zadania: 35 547,00 zł. ➤ Remont osadnika wtórnego na oczyszczalni ścieków w Mieszkowicach. Koszt zadania: 67 035,00 zł (2023 r.). ➤ Gospodarka wodno-ściekowa w popegeerowskiej gminie Mieszkowice. Zadanie współfinansowane w ramach programu Polski Ład. Część 1: Renowacja dwóch przepompowni ścieków zlokalizowanych na działkach nr 144, obręb Kłosów oraz nr 40 obręb Kurzycko i część 2: Dostawa fabrycznie nowego pojazdu specjalnego do ciśnieniowego czyszczenia kanalizacji. Zadanie zrealizowane w 2024 r. Poniesione koszty: cz. 1: 362 850,00 zł, cz. 2: 2 281 650,00 zł. ➤ Naprawa kanalizacji na działkach ewid. 69/29 i 69/30 obręb Troszyn: renowacja kanału fi200 modułami o średnicy fi150, zainstalowanie zaworu zwrotnego oraz renowacja studni fi1000 - poniesione koszty: 66 000,00 zł (2024 r.). ➤ Renowacja studni kanalizacji sanitarnej kolektora grawitacyjnego zlokalizowanych w ul. Kościuszki w Mieszkowicach (8 sztuk) – koszt zadania: 135 300,00 zł (2024 r.). ➤ W dniu 11.07.2024 r. ogłoszono przetarg na zadanie: „Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Gminie Mieszkowice – etap I”, w formule zaprojektuj i wybuduj. Lata realizacji: 2024-2027. <p><u>Podmiot realizujący: Gmina Moryń</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Modernizacji ujęcia wody w miejscowości Moryń - wartość zadania: 3 889 200,00 zł. ➤ Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Przyjezierze z przesyłem do oczyszczalni ścieków w Moryniu - zakres rzeczowy zadania obejmował budowę sieci kanalizacyjnej wraz z przepompowniami ścieków i kolektorem tłocznym - wartość zadania: 9 309 971,19 zł. ➤ Budowa biologicznej oczyszczalni ścieków w miejscowości Macierz - zakres prac obejmował budowę lokalnej oczyszczalni ścieków dla miejscowości Macierz - wartość zadania: 218 604,80 zł. ➤ Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Gądnio z przesyłem ścieków do oczyszczalni ścieków w Moryniu - budowa sieci kanalizacyjnej wraz z przepompownią ścieków i kolektorem tłocznym - wartość zadania: 5 128 371,65 zł. <p><u>Podmiot realizujący: Gmina Stare Czarnowo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Doposażenie systemu doprowadzenia powietrza w SUW Żeliszawiec (sprężarka) - 8 364,00 zł. ➤ Wymiana zaworu regulacji ciśnienia na sieci wodociągowej Dobropole-Glinna - 11 070,00 zł. ➤ Wymiana sieci wodociągowej w miejscowości Glinna - 23 909,60 zł. ➤ Przebudowa sieci wodociągowej w miejscowości Kołbacz w ul. Szarych Mnichów - 150 006,36 zł. ➤ Przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kołbacz w ul. Szarych Mnichów - 653 139,77 zł. ➤ Doposażenie oczyszczalni ścieków w Starym Czarnowie w stopień sprężający RBS 15/SP - 28 700,00 zł. ➤ Budowa grupowego systemu kanalizacyjnego na terenie gminy Stare Czarnowo - Binowo, Dobropole Gryfińskie, Glinna, Kołowo – zadanie w trakcie realizacji. Koszt inwestycji wyniesie blisko 19 mln zł, z czego kwota 15 mln zł sfinansowana będzie w ramach otrzymanego dofinansowania z Rządowego Funduszu Polski Ład. <p><u>Podmiot realizujący: Gmina Trzcianko-Zdrój</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Modernizacja sieciowych przepompowni ścieków – modernizacja sześciu obiektów przepompowni wraz z zagospodarowaniem terenu. Koszt zadania: 1 091 010,00 zł. ➤ Budowa oczyszczalni ścieków w Gogolicach w formule „zaprojektuj i wybuduj”. Koszt zadania: 1 940 578,38 zł. ➤ Rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Trzcianku-Zdroju. Koszt zadania: 3 412 733,35 zł.

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024																																																																																																																																							
		<p>Podmiot realizujący: Gmina Widuchowa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z siecią wodociągową – ul. Polna w Widuchowej – koszt zadania: 386 946,98 zł. ➤ Rozbudowa oczyszczalni ścieków w m. Widuchowa w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład – zadanie obejmowało budowę i rozbudowę następujących elementów oczyszczalni - sito kanałowe, zbiornik retencyjny, stanowisko dmuchaw, stanowisko sitopiaskownika, komora stabilizacji tlenowej osadu, stacja zlewcza osadu i ścieków dowiezionych, rurociągów między obiektowych, tras kablowych, układu drogowego – koszt zadania: 5 141 368,50 zł. <p>Podmiot realizujący: Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Gryfinie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wykaz zadań realizowanych w latach 2023-2024 przez PUK Sp. z o.o. w Gryfinie przedstawiono poniżej. <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="2" style="text-align: center;">Lokalizacja, zakres rzeczowy</th> <th colspan="2" style="text-align: center;">Okres realizacji</th> <th style="text-align: center;">Koszty [zł]</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="5" style="text-align: center;">Kanalizacja sanitarna</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Krajnik</td> <td style="text-align: center;">budowa sieci kanalizacyjnej</td> <td style="text-align: center;">01.01.2023</td> <td style="text-align: center;">30.06.2024</td> <td style="text-align: right;">1 236 688,97</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Czepino</td> <td style="text-align: center;">budowa sieci kanalizacyjnej</td> <td style="text-align: center;">01.01.2023</td> <td style="text-align: center;">31.12.2023</td> <td style="text-align: right;">14 500,00</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Gryfino</td> <td style="text-align: center;">budowa sieci kanalizacyjnej</td> <td style="text-align: center;">01.01.2024</td> <td style="text-align: center;">30.06.2024</td> <td style="text-align: right;">2 755,00</td> </tr> <tr> <td colspan="5" style="text-align: center;">Oczyszczalnie ścieków</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Gryfino</td> <td style="text-align: center;">modernizacja systemu automatyki</td> <td style="text-align: center;">01.01.2023</td> <td style="text-align: center;">31.12.2023</td> <td style="text-align: right;">46 190,00</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Gryfino</td> <td style="text-align: center;">budowa przepompowni ścieków ul. Letnia</td> <td style="text-align: center;">01.01.2024</td> <td style="text-align: center;">30.06.2024</td> <td style="text-align: right;">1 655,00</td> </tr> <tr> <td colspan="5" style="text-align: center;">Infrastruktura wodociągowa</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Krajnik</td> <td style="text-align: center;">modernizacja ujęcia wody-hydraulika</td> <td style="text-align: center;">01.01.2023</td> <td style="text-align: center;">30.06.2024</td> <td style="text-align: right;">68 410,33</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Krajnik</td> <td style="text-align: center;">modernizacja ujęcia wody-elektryka</td> <td style="text-align: center;">01.01.2023</td> <td style="text-align: center;">30.06.2024</td> <td style="text-align: right;">16 675,07</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Nowe Czarnowo</td> <td style="text-align: center;">budowa sieci wodociągowej</td> <td style="text-align: center;">01.01.2023</td> <td style="text-align: center;">30.06.2024</td> <td style="text-align: right;">43,573,10</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Sobiemysł</td> <td style="text-align: center;">przebudowa sieci</td> <td style="text-align: center;">01.01.2023</td> <td style="text-align: center;">31.12.2023</td> <td style="text-align: right;">131 665,00</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Czepino</td> <td style="text-align: center;">budowa sieci wodociągowej</td> <td style="text-align: center;">01.01.2023</td> <td style="text-align: center;">31.12.2023</td> <td style="text-align: right;">21 991,96</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Chwarstnica</td> <td style="text-align: center;">budowa nowej studni głębinowej</td> <td style="text-align: center;">01.01.2023</td> <td style="text-align: center;">31.12.2023</td> <td style="text-align: right;">17 017,00</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Gryfino ul. Myśliwska</td> <td style="text-align: center;">budowa sieci wodociągowej</td> <td style="text-align: center;">01.01.2023</td> <td style="text-align: center;">31.12.2023</td> <td style="text-align: right;">45 866,40</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Nowe Czarnowo</td> <td style="text-align: center;">odkupienie sieci wodociągowej od PGE</td> <td style="text-align: center;">01.01.2023</td> <td style="text-align: center;">31.12.2023</td> <td style="text-align: right;">33 550,00</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Żórawie</td> <td style="text-align: center;">budowa sieci wodociągowej</td> <td style="text-align: center;">01.01.2023</td> <td style="text-align: center;">30.06.2024</td> <td style="text-align: right;">104 025,48</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Gryfino ul. Pogodna</td> <td style="text-align: center;">budowa odcinka sieci</td> <td style="text-align: center;">01.01.2023</td> <td style="text-align: center;">30.06.2024</td> <td style="text-align: right;">97 660,82</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Krajnik</td> <td style="text-align: center;">budowa sieci wodociągowej</td> <td style="text-align: center;">01.01.2024</td> <td style="text-align: center;">30.06.2024</td> <td style="text-align: right;">99 055,86</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Wełtyń SUW</td> <td style="text-align: center;">modernizacja układu technologicznego uzdatniania wody (automatyzacja)</td> <td style="text-align: center;">01.01.2024</td> <td style="text-align: center;">30.06.2024</td> <td style="text-align: right;">5 600,00</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Gryfino ul. Bałtycka, Kościelna</td> <td style="text-align: center;">przebudowa sieci</td> <td style="text-align: center;">01.01.2024</td> <td style="text-align: center;">30.06.2024</td> <td style="text-align: right;">5 600,00</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Gryfino ul. Żołnierzy Wyklętych</td> <td style="text-align: center;">przebudowa sieci</td> <td style="text-align: center;">01.01.2024</td> <td style="text-align: center;">30.06.2024</td> <td style="text-align: right;">2 800,00</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Gryfino ul. Artyleryjska</td> <td style="text-align: center;">przebudowa sieci</td> <td style="text-align: center;">01.01.2024</td> <td style="text-align: center;">30.06.2024</td> <td style="text-align: right;">2 800,00</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Gryfino ul. Czechosłowacka</td> <td style="text-align: center;">przebudowa sieci</td> <td style="text-align: center;">01.01.2024</td> <td style="text-align: center;">30.06.2024</td> <td style="text-align: right;">2 800,00</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Stare Brynki</td> <td style="text-align: center;">przebudowa sieci</td> <td style="text-align: center;">01.01.2024</td> <td style="text-align: center;">30.06.2024</td> <td style="text-align: right;">5 600,00</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Gardno (ogródki działkowe)</td> <td style="text-align: center;">przebudowa sieci</td> <td style="text-align: center;">01.01.2024</td> <td style="text-align: center;">30.06.2024</td> <td style="text-align: right;">1 400,00</td> </tr> </tbody> </table>	Lokalizacja, zakres rzeczowy		Okres realizacji		Koszty [zł]	Kanalizacja sanitarna					Krajnik	budowa sieci kanalizacyjnej	01.01.2023	30.06.2024	1 236 688,97	Czepino	budowa sieci kanalizacyjnej	01.01.2023	31.12.2023	14 500,00	Gryfino	budowa sieci kanalizacyjnej	01.01.2024	30.06.2024	2 755,00	Oczyszczalnie ścieków					Gryfino	modernizacja systemu automatyki	01.01.2023	31.12.2023	46 190,00	Gryfino	budowa przepompowni ścieków ul. Letnia	01.01.2024	30.06.2024	1 655,00	Infrastruktura wodociągowa					Krajnik	modernizacja ujęcia wody-hydraulika	01.01.2023	30.06.2024	68 410,33	Krajnik	modernizacja ujęcia wody-elektryka	01.01.2023	30.06.2024	16 675,07	Nowe Czarnowo	budowa sieci wodociągowej	01.01.2023	30.06.2024	43,573,10	Sobiemysł	przebudowa sieci	01.01.2023	31.12.2023	131 665,00	Czepino	budowa sieci wodociągowej	01.01.2023	31.12.2023	21 991,96	Chwarstnica	budowa nowej studni głębinowej	01.01.2023	31.12.2023	17 017,00	Gryfino ul. Myśliwska	budowa sieci wodociągowej	01.01.2023	31.12.2023	45 866,40	Nowe Czarnowo	odkupienie sieci wodociągowej od PGE	01.01.2023	31.12.2023	33 550,00	Żórawie	budowa sieci wodociągowej	01.01.2023	30.06.2024	104 025,48	Gryfino ul. Pogodna	budowa odcinka sieci	01.01.2023	30.06.2024	97 660,82	Krajnik	budowa sieci wodociągowej	01.01.2024	30.06.2024	99 055,86	Wełtyń SUW	modernizacja układu technologicznego uzdatniania wody (automatyzacja)	01.01.2024	30.06.2024	5 600,00	Gryfino ul. Bałtycka, Kościelna	przebudowa sieci	01.01.2024	30.06.2024	5 600,00	Gryfino ul. Żołnierzy Wyklętych	przebudowa sieci	01.01.2024	30.06.2024	2 800,00	Gryfino ul. Artyleryjska	przebudowa sieci	01.01.2024	30.06.2024	2 800,00	Gryfino ul. Czechosłowacka	przebudowa sieci	01.01.2024	30.06.2024	2 800,00	Stare Brynki	przebudowa sieci	01.01.2024	30.06.2024	5 600,00	Gardno (ogródki działkowe)	przebudowa sieci	01.01.2024	30.06.2024	1 400,00
Lokalizacja, zakres rzeczowy		Okres realizacji		Koszty [zł]																																																																																																																																					
Kanalizacja sanitarna																																																																																																																																									
Krajnik	budowa sieci kanalizacyjnej	01.01.2023	30.06.2024	1 236 688,97																																																																																																																																					
Czepino	budowa sieci kanalizacyjnej	01.01.2023	31.12.2023	14 500,00																																																																																																																																					
Gryfino	budowa sieci kanalizacyjnej	01.01.2024	30.06.2024	2 755,00																																																																																																																																					
Oczyszczalnie ścieków																																																																																																																																									
Gryfino	modernizacja systemu automatyki	01.01.2023	31.12.2023	46 190,00																																																																																																																																					
Gryfino	budowa przepompowni ścieków ul. Letnia	01.01.2024	30.06.2024	1 655,00																																																																																																																																					
Infrastruktura wodociągowa																																																																																																																																									
Krajnik	modernizacja ujęcia wody-hydraulika	01.01.2023	30.06.2024	68 410,33																																																																																																																																					
Krajnik	modernizacja ujęcia wody-elektryka	01.01.2023	30.06.2024	16 675,07																																																																																																																																					
Nowe Czarnowo	budowa sieci wodociągowej	01.01.2023	30.06.2024	43,573,10																																																																																																																																					
Sobiemysł	przebudowa sieci	01.01.2023	31.12.2023	131 665,00																																																																																																																																					
Czepino	budowa sieci wodociągowej	01.01.2023	31.12.2023	21 991,96																																																																																																																																					
Chwarstnica	budowa nowej studni głębinowej	01.01.2023	31.12.2023	17 017,00																																																																																																																																					
Gryfino ul. Myśliwska	budowa sieci wodociągowej	01.01.2023	31.12.2023	45 866,40																																																																																																																																					
Nowe Czarnowo	odkupienie sieci wodociągowej od PGE	01.01.2023	31.12.2023	33 550,00																																																																																																																																					
Żórawie	budowa sieci wodociągowej	01.01.2023	30.06.2024	104 025,48																																																																																																																																					
Gryfino ul. Pogodna	budowa odcinka sieci	01.01.2023	30.06.2024	97 660,82																																																																																																																																					
Krajnik	budowa sieci wodociągowej	01.01.2024	30.06.2024	99 055,86																																																																																																																																					
Wełtyń SUW	modernizacja układu technologicznego uzdatniania wody (automatyzacja)	01.01.2024	30.06.2024	5 600,00																																																																																																																																					
Gryfino ul. Bałtycka, Kościelna	przebudowa sieci	01.01.2024	30.06.2024	5 600,00																																																																																																																																					
Gryfino ul. Żołnierzy Wyklętych	przebudowa sieci	01.01.2024	30.06.2024	2 800,00																																																																																																																																					
Gryfino ul. Artyleryjska	przebudowa sieci	01.01.2024	30.06.2024	2 800,00																																																																																																																																					
Gryfino ul. Czechosłowacka	przebudowa sieci	01.01.2024	30.06.2024	2 800,00																																																																																																																																					
Stare Brynki	przebudowa sieci	01.01.2024	30.06.2024	5 600,00																																																																																																																																					
Gardno (ogródki działkowe)	przebudowa sieci	01.01.2024	30.06.2024	1 400,00																																																																																																																																					

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
Udzielanie oraz kontrola przestrzegania wydanych pozwoleń wodnoprawnych	Zrealizowane	Opisano w ramach „OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODAROWANIE WODAMI”.
Kontrola podmiotów korzystających ze środowiska (w zakresie prowadzenia prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej)	Zrealizowane	Opisano w ramach „OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODAROWANIE WODAMI”.
Prowadzenie akcji edukacyjno-informacyjnych z zakresu oszczędzania wody oraz prawidłowego postępowania ze ściekami	Zrealizowane	Opisano w ramach „OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODAROWANIE WODAMI”.
Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego zapisów dotyczących obowiązku przyłączania nieruchomości do sieci wodno-kanalizacyjnej	Zrealizowane	Opisano w ramach „OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODAROWANIE WODAMI”.
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY GEOLOGICZNE		
Rozpoznawanie i dokumentowanie złóż kopalin	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: posiadacz koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin</p> <p>Według stanu na 31.12.2023 r. na terenie powiatu gryfińskiego znajduje się 36 udokumentowanych złóż kopalin, w tym: 30 złóż kruszyw naturalnych (piasku i piasku ze żwirem), 4 złoża kredy, 1 złożo surowców ilastych oraz 1 złożo gazu ziemnego i ropy naftowej (złożo „Zielin”). Stan zagospodarowania złóż kopalin przedstawia się następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba złóż rozpoznanych szczegółowo – 11, ➤ liczba złóż o zaniechanej eksploatacji – 10, ➤ liczba złóż eksploatowanych – 6, ➤ liczba złóż zagospodarowanych – 6, ➤ liczba złóż rozpoznanych wstępnie – 3. <p>W 2023 r. na terenie powiatu eksploatowano 1 złożo kredy jeziornej (złożo „Strzeszów” – wydobyte 14 tys. ton) oraz 5 złóż piasku i piasku ze żwirem (wydobyte 1 410 tys. ton, w tym zdecydowanie najwięcej ze złoża „Golice E – 932 tys. ton).</p>
Rekultywacja obszarów zdegradowanych działalnością górnictw	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: posiadacz koncesji na wydobywanie kopaliny</p> <p>Zgodnie ze sprawozdaniem RRW-11 (sprawozdanie z realizacji przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie wyłączenia gruntów z produkcji rolnej, rekultywacji i zagospodarowania gruntów oraz zasobów i eksploatacji złóż torfów) przekazanych przez Starostwo Powiatowe w Gryfinie, w 2023 r. na terenie powiatu zrehabilitowano 2,42 ha gruntów zdewastowanych działalnością górnictw.</p>
Wykorzystywanie nowoczesnych technik wydobywczych ograniczających straty surowców oraz negatywne oddziaływania środowiskowe	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: Szczecińskie Kopalnie Surowców Mineralnych S.A.</p> <p>Eksploatacja złóż (kruszyw naturalnych) prowadzona jest przez Spółkę zgodnie z udzielonymi koncesjami. Wydobyte prowadzone jest z uwzględnieniem racjonalnego gospodarowania zasobami geologicznymi oraz kompleksowego wykorzystania kopalin. Wydobyte i przerób kruszywa prowadzone są nowoczesnymi urządzeniami i maszynami w sposób bezpieczny dla środowiska, bez konieczności odwadniania złoża i odprowadzania wód z wyrobiska. W trakcie przerobu nie są stosowane jakiegokolwiek substancje chemiczne czy biologiczne, a jedynie woda pobierana z zawodnionego wyrobiska, która krąży w obiegu zamkniętym. Pracujący na terenie zakładów górnictw park maszyn i urządzeń jest stale modernizowany w celu zmniejszenia poziomu zużycia energii i paliwa, emisji spalin i hałasu do środowiska. Ponadto w celu ograniczenia ujemnych skutków eksploatacji na środowisko stosuje się:</p>

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ selektywne usuwanie i składowanie nadkładu (w tym glebowego), który zostaje wykorzystany do rekultywacji; ➤ utrzymywanie odpowiedniej wysokości skarp eksploatacyjnych oraz bieżącą kontrolę stanu wyrobiska górniczego w celu zapobiegania powstawania osuwisk; ➤ w celu ochrony sąsiednich terenów ustanawiane są odpowiednie pasy ochronne; ➤ bieżącą kontrolę stanu technicznego pracujących maszyn i urządzeń; ➤ wykonywanie wszelkiego rodzaju przeglądów, napraw, wymiany olejów i smarów w miejscach do tego przystosowanych.
Prowadzenie bieżącej kontroli w zakresie przestrzegania wydanych koncesji/decyzji oraz eliminacja nielegalnego wydobycia kopalin (kontrola zakładów górniczych)	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: Okręgowy Urząd Górniczy w Poznaniu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W latach 2023-2024 (do dn. 30.06.2024 r.) na terenie pow. gryfińskiego przeprowadzono 7 kontroli zakładów górniczych w zakresie ochrony zasobów złóż kopalin. Przeprowadzone kontrole nie wykazały naruszeń. ➤ W latach 2023-2024 (do dn. 30.06.2024 r.) prowadzono 3 postępowania w sprawie ustalenia opłaty podwyższonej w związku z nielegalną eksploatacją kopalin na terenie pow. gryfińskiego (1 postępowanie umorzono, 2 postępowania pozostają w toku).
Ochrona złóż kopalin w procesie planowania przestrzennego	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: gminy powiatu</p> <p>Uchwalane w latach 2023-2024 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP) obowiązujące na terenie powiatu gryfińskiego w zakresie ochrony złóż kopalin ustalają m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ na rysunku planu oznaczane są tereny i obszary górnicze; ➤ wskazywane jest przeznaczenie ww. obszarów (eksploatacja złóż kopalin); ➤ dopuszcza się lokalizację budynków i obiektów zaplecza kopalni - obiektów administracyjno-socjalnych, magazynowych oraz urządzeń uszlachetniania kopalin i innych urządzeń towarzyszących wydobyciu kopalin; ➤ eksploatację kopalin należy prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi; ➤ eksploatację kopalin należy prowadzić w sposób ograniczający niekorzystne zmiany na sąsiednich terenach - w przypadku negatywnego oddziaływania na zmianę stosunków wodnych nakazuje się podjęcie działań zapobiegających; ➤ nakazuje się zachowanie pasów ochronnych wyrobisk odkrywkowych o szerokości zgodnej z przepisami odrębnymi.
OBSZAR INTERWENCJI: GLEBY		
Realizacja programów rolno-środowiskowych w zakresie ochrony gleb oraz utrzymania gruntów w dobrej kulturze rolnej	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: gospodarstwa rolne (wdrażanie), ARiMR (kontrola)</p> <p>W 2023 roku Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa skontrolowała na terenie powiatu gryfińskiego 5 gospodarstw rolnych w zakresie działania rolno-środowiskowo-klimatycznego oraz 3 gospodarstwa w zakresie stosowania norm wzajemnej zgodności. Poniżej przedstawiono stwierdzone nieprawidłowości:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ stosowanie środków ochrony roślin niezgodnie z etykietą lub w sposób zagrażający zdrowiu ludzi, zwierząt lub środowisku, ➤ nieprzestrzeganie zakazów w zakresie podawania zwierzętom produktów objętych załącznikiem I do rozporządzenia (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego, ➤ nieodpowiedni termin koszenia, ➤ prowadzony rejestr działalności rolnośrodowiskowej jest niekompletny, ➤ posiadany plan działalności rolnośrodowiskowej jest niezgodny z informacjami przekazanymi we wniosku w zakresie wykazu pakietów lub wariantów, w ramach których prowadzone jest zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne. <p>Podmiot realizujący: gospodarstwa rolne (wdrażanie), WIOŚ (kontrola)</p> <p>W latach 2023-2024 WIOŚ w Szczecinie przeprowadził na terenie powiatu gryfińskiego kontrole 3 gospodarstw rolnych w zakresie ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych (1 z przeprowadzonych kontroli wykazała naruszenia).</p>

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
Rekultywacja i remediacja gruntów zdegradowanych, zdewastowanych i zanieczyszczonych	Zrealizowane	Podmiot realizujący: posiadacz koncesji na wydobywanie kopaliny Zgodnie ze sprawozdaniem RRW-11 (sprawozdanie z realizacji przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie wyłączenia gruntów z produkcji rolnej, rekultywacji i zagospodarowania gruntów oraz zasobów i eksploatacji złóż torfów) przekazanych przez Starostwo Powiatowe w Gryfinie, w 2023 r. na terenie powiatu zreaktywowano 2,42 ha gruntów zdewastowanych działalnością górniczą.
Dokończenie procesu rekultywacji zamkniętych składowisk odpadów komunalnych na terenie powiatu	W trakcie realizacji	Podmiot realizujący: Gmina Cedynia W 2023 r. dzierżawca prowadził postępowania administracyjne w zakresie rekultywacji składowiska w Lubiechowie Górnym. Burmistrz Cedyni stwierdził brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla przedsięwzięcia pn. „Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Lubiechowie Górnym, Gmina Cedynia, dz. nr 158/12” (decyzja z dnia 29.09.2023 r.).
Bieżące utrzymanie czystości na terenach publicznych oraz likwidacja dzikich wysypisk odpadów	Zrealizowane	Podmiot realizujący: gminy powiatu Zadanie realizowano na bieżąco przez poszczególne gminy. Zakres realizowanych czynności obejmuje m.in. zbieranie i wywóz odpadów z trawników, klombów, rabat i pozostałych terenów zieleni, zbieranie i wywóz odpadów z ulic, chodników, placów, parkingów, przystanków autobusowych i ścieżek rowerowych, zbieranie i wywóz odpadów z koszu ulicznych, usuwanie roślinności wrastającej w nawierzchnię ulic, chodników, parkingów, ścieżek rowerowych oraz miejsc w ciągach komunikacyjnych wydzielonych dla drzew. Według danych publikowanych przez GUS (stan na 31.12.2023 r.) na terenie powiatu gryfińskiego znajduje się 1 684 szt. ulicznych koszu na śmieci. Natomiast powierzchnia objęta utrzymaniem czystości i porządku przez gminy wynosi 283 ha, w tym powierzchnia codziennego i częstszego utrzymywania czystości i porządku wynosi 132 ha. Masa odpadów komunalnych zebranych podczas likwidacji „dzikich wysypisk” w 2023 r. na terenie powiatu wyniosła 11,2 Mg.
Monitorowanie gleb użytkowanych rolniczo	Zrealizowane	Podmiot realizujący: Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Szczecinie (OSChR) <ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2023 roku OSChR w Szczecinie pobrała do badań 2 548 próbek gleb użytków rolnych z terenu powiatu gryfińskiego. Powierzchnia przebadanych gleb wyniosła 5 360,56 ha. Badaniami objęto m.in. kategorię agronomiczną, odczyn pH, potrzeby wapnowania i zawartość makroelementów (potasu, fosforu i magnezu). ➤ Pod względem odczynu pH największy odsetek przebadanych próbek gleb wykazuje odczyn obojętny (36%) oraz zasadowy (26%). Udział przebadanych próbek gleb ze wskazaniem zabiegu wapnowania jako koniecznego wynosi 4%, natomiast jako zbędnego 75%. Udział poszczególnych makroelementów na bardzo wysokim poziomie stwierdzono w przypadku 18% przebadanych próbek dla fosforu, 47% przebadanych próbek dla potasu oraz 37% przebadanych próbek dla magnezu. ➤ Podsumowując, pod względem odczynu pH i potrzeb wapnowania, wyniki przebadanych gleb na terenie powiatu są korzystne – gleby nie wykazują degradacji w kierunku zbyt wysokiego zakwaszenia (najwięcej przebadanych próbek charakteryzuje się obojętnym i zasadowym odczynem oraz zbędnymi potrzebami wapnowania). Natomiast pod kątem zawartości potasu i magnezu największy procent przebadanych próbek wskazuje na bardzo wysoką zawartość tych makroelementów (47% próbek dla potasu i 37% próbek dla magnezu). Bardzo wysoka zawartość makroelementów może wskazywać na przenawożenie gleby, co powoduje zwiększony odpływ pierwiastków biogennych i w konsekwencji eutrofizację oraz degradację środowiska wodnego.
Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony gleb/gruntów (m.in. zapewnienie wysokiego udziału terenów czynnych biologicznie)	Zrealizowane	Podmiot realizujący: gminy powiatu Uchwalone w latach 2023-2024 na terenie powiatu gryfińskiego miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP) ustalają m.in. zakaz lokalizowania obiektów i urządzeń mogących powodować przekroczenie dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko m.in. w zakresie zanieczyszczenia gleby. MPZP dla poszczególnych kategorii terenów ustalają również indywidualnie określone odpowiednie wskaźniki powierzchni zabudowy działki.

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024																				
Prowadzenie szkoleń przez ZODR w zakresie zapobiegania degradacji gleb i rolnictwa ekologicznego	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego Wykaz szkoleń przeprowadzonych w latach 2023-2024 na terenie powiatu gryfińskiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zakres szkolenia: produkcja metodami ekologicznymi - liczba uczestników: 22, ➤ zakres szkolenia: ekoschematy - liczba uczestników: 35, ➤ zakres szkolenia: dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna - liczba uczestników: 19, ➤ zakres szkolenia: adaptacja do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa - liczba uczestników: 21. 																				
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW																						
Rozwój i doskonalenie gminnych systemów gospodarowania odpadami komunalnymi w celu osiągnięcia wymaganych poziomów recyklingu oraz minimalizacji wytwarzania odpadów	Niezrealizowane	<p>Podmiot realizujący: gminy powiatu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2023 r. z obszaru powiatu gryfińskiego odebrano 29 660,8 Mg odpadów komunalnych. Zdecydowanie największy udział w łącznej masie odebranych odpadów posiadały niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – 66,4% (19 694,4 Mg), a następnie odpady biodegradowalne – 8,0% (2 385,7 Mg) oraz zmieszane odpady opakowaniowe – 6,5% (1 930,7 Mg). ➤ Zgodnie z danymi publikowanymi przez GUS wskaźnik średniej ilości wytworzonych odpadów komunalnych przez 1 mieszkańca powiatu gryfińskiego w 2023 r. wyniósł 363 kg (14 miejsce w województwie) (średnia dla województwa zachodniopomorskiego wynosi 401 kg; powiatem z najwyższym wskaźnikiem ilości wytworzonych odpadów komunalnych przez 1 mieszkańca jest powiat m. Świnoujście – 609 kg, natomiast z najniższym wskaźnikiem powiat choszczeński – 286 kg). ➤ Zgodnie z art. 3b ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2024, poz. 399 ze zm.) gminy są zobowiązane osiągnąć za poszczególne lata określony poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Według danych za 2023 rok żadna z gmin powiatu gryfińskiego nie osiągnęła wymaganego 35% poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Szczegółowe dane w niniejszym zakresie przedstawiono poniżej. <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 60%;">Gmina</th> <th style="width: 40%;">Osiągnięty w 2023 r. poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych <i>(wymagany do osiągnięcia poziom wynosi 35%)</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Banie</td> <td style="text-align: center;">22,55%</td> </tr> <tr> <td>Moryń</td> <td style="text-align: center;">20,21%</td> </tr> <tr> <td>Widuchowa</td> <td style="text-align: center;">20,01%</td> </tr> <tr> <td>Gryfino</td> <td style="text-align: center;">18,42%</td> </tr> <tr> <td>Cedynia</td> <td style="text-align: center;">17,60%</td> </tr> <tr> <td>Chojna</td> <td style="text-align: center;">16,94%</td> </tr> <tr> <td>Trzcińsko-Zdrój</td> <td style="text-align: center;">16,56%</td> </tr> <tr> <td>Stare Czarnowo</td> <td style="text-align: center;">15,63%</td> </tr> <tr> <td>Mieszkowice</td> <td style="text-align: center;">14,04%</td> </tr> </tbody> </table>	Gmina	Osiągnięty w 2023 r. poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych <i>(wymagany do osiągnięcia poziom wynosi 35%)</i>	Banie	22,55%	Moryń	20,21%	Widuchowa	20,01%	Gryfino	18,42%	Cedynia	17,60%	Chojna	16,94%	Trzcińsko-Zdrój	16,56%	Stare Czarnowo	15,63%	Mieszkowice	14,04%
Gmina	Osiągnięty w 2023 r. poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych <i>(wymagany do osiągnięcia poziom wynosi 35%)</i>																					
Banie	22,55%																					
Moryń	20,21%																					
Widuchowa	20,01%																					
Gryfino	18,42%																					
Cedynia	17,60%																					
Chojna	16,94%																					
Trzcińsko-Zdrój	16,56%																					
Stare Czarnowo	15,63%																					
Mieszkowice	14,04%																					

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
Systematyczne usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów azbestowych	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: Gmina Banie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2023 r. usunięto 30,17 Mg wyrobów azbestowych. Koszt zadania wyniósł 29 764,26 zł. ➤ W 2024 r. zadanie w trakcie realizacji. <p>Podmiot realizujący: Gmina Cedynia</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2023 r. usunięto 10,60 Mg wyrobów azbestowych. ➤ W 2024 r. zadanie w trakcie realizacji. <p>Podmiot realizujący: Gmina Chojna</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2023 r. usunięto 16,86 Mg wyrobów azbestowych. Koszt zadania wyniósł 17 437,68 zł. ➤ W 2024 r. zadanie w trakcie realizacji. <p>Podmiot realizujący: Gmina Gryfino</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2023 r. usunięto 23,08 Mg wyrobów azbestowych. Koszt zadania wyniósł 32 122,01 zł. ➤ W 2024 r. (do dn. 31.07.2024 r.) usunięto 17,10 Mg wyrobów azbestowych. Koszt zadania wyniósł 15 949,90 zł. <p>Podmiot realizujący: Gmina Moryń</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Gmina Moryń wspiera mieszkańców w wymianie eternitowych pokryć dachowych na budynkach mieszkalnych i gospodarczych. W 2023 r. na realizację „Programu Usuwania Azbestu” przeznaczono 6 000,00 zł - skorzystały 2 osoby na łączną kwotę 3 999,80 zł. W 2024 r. zadanie w trakcie realizacji. <p>Podmiot realizujący: Gmina Stare Czarnowo</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2023 r. usunięto 21,66 Mg wyrobów azbestowych. Koszt zadania wyniósł 19 154,00 zł. ➤ W 2024 r. zadanie w trakcie realizacji. <p>Podmiot realizujący: Gmina Widuchowa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2023 r. usunięto 25,62 Mg wyrobów azbestowych. Koszt zadania wyniósł 29 459,36 zł. ➤ W 2024 r. zadanie w trakcie realizacji. <p>Podmiot realizujący: WFOŚiGW w Szczecinie</p> <p>Wykaz dotacji przekazanych poszczególnym gminom w 2023 r. na usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów azbestowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Gmina Widuchowa - 16 362,00 zł, ➤ Gmina Stare Czarnowo - 8 995,60 zł, ➤ Gmina Chojna - 9 848,30 zł, ➤ Gmina Banie - 17 275,60 zł, ➤ Gmina Cedynia - 3 603,60 zł.
Wdrażanie rozwiązań i systemów o obiegu zamkniętym przez podmioty gospodarcze w celu minimalizacji wytwarzania odpadów innych niż komunalne	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Dolna Odra</p> <p>W Elektrowni Dolna Odra w procesie produkcji energii elektrycznej i ciepłej w wyniku spalania paliw tj. węgla kamiennego i biomasy powstają produkty uboczne i odpady paleniskowe: popioły lotne powstające w instalacjach odpylania spalin, mieszanki popiołowo-zużłowe powstające w kotłach energetycznych, gips syntetyczny i mieszaniny popiołów lotnych i odpadów stałych powstające w instalacjach odsiarczania spalin. Decyzją Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego w Elektrowni Dolna Odra popiół lotny został uznany za produkt uboczny. Ilości powstających odpadów paleniskowych zależą od ilości spalonego węgla oraz od parametrów jakościowych danego paliwa takich jak m.in. zawartość popiołu w paliwie czy też zawartość części palnych w popiele. Oprócz odpadów paleniskowych powstających w Elektrowni Dolna Odra, wytwarzane są tzw. odpady nieprodukcyjne generowane w procesach pomocniczych. Zarówno odpady te jak i produkty uboczne zagospodarowywane są przez uprawnione podmioty, a część z nich składowana jest na własnych składowiskach odpadów. Kierunki zagospodarowania odpadów oraz produktów ubocznych są szerokie. Wykorzystuje się je m.in. w budownictwie do rekultywacji terenów zdegrado-</p>

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
		<p>wanych np. składowisk odpadów. Gips syntetyczny, produkt odsiarczania spalin, będący czystym i konkurencyjnym produktem jest w pełni zagospodarowany. Oddział prowadzi działania zmierzające do maksymalnego wykorzystania gospodarczego zarówno produktów ubocznych jak i odpadów paleniskowych. Funkcjonujący w oddziale system gospodarowania odpadami obejmuje segregację, ewidencję, monitoring, gospodarcze wykorzystanie i bezpieczne dla środowiska składowanie, minimalizując tym samym ich niekorzystny wpływ na środowisko.</p>
<p>Kontrola gospodarstw domowych w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi</p>	<p>Zrealizowane</p>	<p>Podmiot realizujący: Gmina Chojna</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Gmina wystosowała 142 wezwania do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi bądź złożenia wyjaśnień, co do danych zawartych w deklaracji. Ponadto wysłano 39 wezwania do uprzątnięcia terenu nieruchomości. Gmina prowadzi również działania windykacyjne wobec osób, które uchylają się z obowiązku dokonywania płatności z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi. W roku 2023 wystawiono 1 225 upomnień oraz przekazano do Urzędu Skarbowego 306 tytułów wykonawczych. W 2023 roku na 94 nieruchomościach położonych na terenie gminy przeprowadzono kontrolę realizacji obowiązków właścicieli nieruchomości w zakresie prawidłowej segregacji odpadów komunalnych. <p>Podmiot realizujący: Gmina Gryfino</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W wyniku rozstrzygnięcia postępowania zamówienia publicznego podpisana została umowa z konsorcjum firm, tj. z Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Gryfinie i Eko-Mysł Sp. z o.o. w m. Dalsze na świadczenie usług odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Gryfino. W ramach powyższej umowy, kontroli poddawane są m.in. takie elementy jak: właściwa segregacja odpadów komunalnych, wykazywanie nieruchomości nieujętych w gminnym systemie gospodarowania odpadami oraz rozbieżności w złożonych deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami przez właścicieli nieruchomości ze stanem faktycznym w miejscach gromadzenia odpadów komunalnych. <p>Podmiot realizujący: Gmina Widuchowa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2023 roku skontrolowano 2 miejscowości z terenu gminy Widuchowa, tj. Bolkowice i Widuchowa-Stacja, pod względem prawidłowej segregacji odpadów komunalnych. <p>Podmiot realizujący: Związek Gmin Dolnej Odry</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Cztery gminy z powiatu gryfińskiego (Banie, Cedynia, Moryń, Stare Czarnowo) należą do Związku Gmin Dolnej Odry (ZGDO), którego zadaniem jest wykonywanie zadań publicznych w zakresie dotyczącym gospodarki odpadami komunalnymi, w tym odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych oraz organizowania systemu logistycznego zbiórki odpadów na terenie działania Związku. ➤ W 2023 r. wystosowano 824 wezwania do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i wydano 498 decyzji określających wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W 2024 r. według stanu na dzień 23.07.2024 r. wystosowano 635 wezwań do złożenia deklaracji i wszczęto 122 postępowania w sprawie określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
<p>Kontrola podmiotów gospodarczych w zakresie właściwie prowadzonej gospodarki odpadami</p>	<p>Zrealizowane</p>	<p>Podmiot realizujący: WIOŚ w Szczecinie</p> <p>W latach 2023-2024 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie przeprowadził na terenie powiatu gryfińskiego 26 kontroli podmiotów korzystających ze środowiska w zakresie gospodarowania odpadami. Liczba kontroli ze stwierdzonym naruszeniem wyniosła 9, co stanowi 35%.</p> <p>Podmiot realizujący: Związek Gmin Dolnej Odry</p> <p>Kontrole nieruchomości niezamieszkałych w latach 2023-2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Gmina Banie – liczba przeprowadzonych kontroli: 115, liczba stwierdzonych uchybień: 26; ➤ Gmina Cedynia – liczba przeprowadzonych kontroli: 62, liczba stwierdzonych uchybień: 10;

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gmina Moryń – liczba przeprowadzonych kontroli: 11, liczba stwierdzonych uchybień: 0; ➤ Gmina Stare Czarnowo – liczba przeprowadzonych kontroli: 11, liczba stwierdzonych uchybień: 0.
<p>Prowadzenie akcji edukacyjno-informacyjnych z zakresu zapobiegania powstawaniu odpadów oraz prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów</p>	<p>Zrealizowane</p>	<p>Podmiot realizujący: JST (placówki oświatowe i wychowawcze) Edukacja ekologiczna prowadzona jest każdego roku przez placówki oświatowe znajdujące się na terenie powiatu gryfińskiego. Prowadzone są liczne konkursy, zajęcia, akcje czy wycieczki edukacyjne. Problematyka ochrony środowiska w szkołach ma swoje odbicie we wszystkich obszarach:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ programie wychowawczym - w każdej klasie i w każdym roku szkolnym, ➤ profilaktycznym - jako troska i zapobieganie degradacji zasobów środowiska, ➤ planie pracy szkoły - jako systematyczne i cykliczne akcje – organizacja i uczestnictwo w tematycznych konkursach oraz realizowanych projektach edukacyjnych. <p>Szczególny nacisk w zakresie edukacji ekologicznej dotyczącej gospodarki odpadami kładzie się na kształtowanie umiejętności segregowania i wtórnego (ponownego) wykorzystania odpadów oraz minimalizacji wytwarzania odpadów.</p>
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY PRZYRODNICZE		
<p>Ustanawianie nowych form ochrony przyrody</p>	<p>Zrealizowane</p>	<p>Podmiot realizujący: RDOŚ w Szczecinie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30.01.2023 r. ustanowiono rezerwat przyrody „Wysoka Skarpa Rzeki Tywy” o pow. 20,69 ha zlokalizowany na terenie Gminy Gryfino. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie wartkiej, meandrującej rzeki o charakterze podgórskim, naturalnie wykształconych zbiorowisk leśnych, w tym łągów olszowo-jesionowych, grądów z przytulią leśną <i>Galium sylvaticum</i>, żyznych buczyn, unikatowego krajobrazu głęboko wciętej doliny rzecznej oraz stanowisk rzadkich gatunków roślin, w tym storczyków. ➤ Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 13 lipca 2023 r. ustanowiono rezerwat przyrody „Gęsi Bastion pod Starą Rudnicą” o pow. 724,20 ha znajdujących się na terenie Gminy Cedynia. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie szczególnych walorów przyrodniczych ekosystemu rozległego, okresowo zalewanego starorzecza, zlokalizowanego pomiędzy rzeką Odrą a drogą Stary Kostrzynek - Stara Rudnica - Siekierki, jako cennej mozaiki siedlisk stanowiących łągowiska, żerowiska i noclegowiska ptaków, o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym, w tym m.in. rybitwy czarnej, rybitwy białoczelnej, rycyka, czajki, żurawia, gęgawy krwawodzioba, ostrzygojada czy gęsi zbożowej. <p>Podmiot realizujący: Gmina Stare Czarnowo</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Uchwałą Nr XLIII/350/2023 Rady Gminy Stare Czarnowo z dnia 19.12.2023 r. pomnikiem przyrody ustanowiono pojedyncze drzewo gatunku dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) rosnące na terenie działki o numerze ewidencyjnym 176 obręb Śmierdnica Las. Pomnikowi nadano nazwę „Dąb Janusz”. Ustanowienie niniejszego drzewa pomnikiem przyrody ma na celu ochronę tworu przyrody ożywionej, charakteryzującego się wyjątkowymi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi, a także szczególnymi cechami osobniczymi, takimi jak rozmiar i wiek dla danego gatunku.
<p>Ustanawianie planów zadań ochronnych/ planów ochrony dla istniejących form ochrony przyrody</p>	<p>Zrealizowane</p>	<p>Podmiot realizujący: RDOŚ w Szczecinie Wykaz zarządzeń z lat 2023-2024 ustanawiających plany zadań ochronnych/plany ochrony dla obszarów Natura 2000 oraz rezerwatów przyrody znajdujących się na terenie powiatu gryfińskiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 3 kwietnia 2024 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Wełtyńska PLH320069. ➤ Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 7 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Mieszkowicka Dąbrowa PLH320051.

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 10 stycznia 2024 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Moryńskie PLH320055. ➤ Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Gęsi Bastion pod Starą Rudnicą”.
<p>Bieżąca pielęgnacja, ochrona i utrzymanie istniejących form ochrony przyrody oraz miejsc cennych przyrodniczo</p>	<p>Zrealizowane</p>	<p>Podmiot realizujący: Gmina Gryfino, Nadleśnictwo Gryfino, Fundacja PGE</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rewitalizacja Krzywego Lasu - projekt rewitalizacji Krzywego Lasu realizowany był przy współpracy Gminy Gryfino, Nadleśnictwa Gryfino i Fundacji Polskiej Grupy Energetycznej. Celem wspólnego działania jest ochrona kompleksu drzew, posiadającego status pomnika przyrody. Projektowi towarzyszyły działania informacyjne i edukacyjne, których celem była popularyzacja unikatowego charakteru lasu oraz promowanie postaw proekologicznych. Projekt rewitalizacji zakładał stworzenie rozwiązań umożliwiających zwiedzanie Krzywego Lasu przy zapewnieniu ochrony jego naturalnej substancji. Proces inwestycyjny na terenie pomnika przyrody zakończony został w grudniu 2023 r. Powstały tam leżanki, ławki, kosze na śmieci, tablice informacyjne, fotościanka, tabliczki kierunkowe. Czytelne, kolorowe tablice informują m.in. o hipotezach dotyczących powstania tego miejsca, opisują naturalny proces starzenia się lasu. Wykorzystane zostały grafiki oraz informacje stworzone na potrzeby przewodnika po tym miejscu. Przy każdej leżance lub ławce znajduje się tabliczka z QR kodem odnosząca do materiałów filmowych. Koszt działań inwestycyjnych to 224 831,00 zł i w całości został pokryty przez Fundację PGE. Rewitalizacja Krzywego Lasu prowadzona była dzięki wspólnemu zaangażowaniu Gminy Gryfino, Nadleśnictwa Gryfino oraz Fundacji PGE i Grupy PGE. Fundacja PGE jest partnerem strategicznym rewitalizacji Krzywego Lasu. Projekt jest częścią programu „Lasy Pełne Energii” realizowanego w Grupie PGE od 2000 roku. <p>Podmiot realizujący: RDOŚ w Szczecinie</p> <p>Wykaz działań ochronnych realizowanych w latach 2023-2024 w rezerwach przyrody na terenie powiatu gryfińskiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rezerwat „Wrzosowiska Cedyńskie im. inż. Wiesława Czyżewskiego” - mechaniczne koszenie wrzosu z wynoszeniem uzyskanej biomasy poza obręb rezerwatu (koszt zadania: 406 800,00 zł); usuwanie samosiejek drzew w zbiorowiskach otwartych z wynoszeniem ich poza obręb rezerwatu (koszt zadania: 343 494,00 zł). ➤ rezerwat „Bielinek” - eliminacja podrostów głównie klonu zwyczajnego, wyrwanie siewek, eliminacja starszych osobników klonu, podrostów, wynoszenie biomasy poza obręb rezerwatu (koszt zadania: 12 290,00 zł). ➤ rezerwat „Słoneczne Wzgórza” - usunięcie wszystkich grup i pojedynczych okazów robinii akacjowej w rezerwacie i wykonanie grodu rezerwatu, na terenie dz. nr 42, 41/2 i 61 obręb Raduń, gmina Chojna (koszt zadania: 146 222,00 zł); ograniczenie zarastania muraw wynikające z ekspansji drzew i krzewów (koszt zadania: 14 458,00 zł); ręczne usuwanie osobników popłochu pospolitego z powierzchni muraw poprzez ich wycięcie przy powierzchni ziemi (pod rozetą liściową) (koszt zadania: 7 020,00 zł); ograniczenie ekspansji trzcinnika piaskowego oraz ciemieżnika białokwiatowego w obrębie płatów muraw kserotermicznych, niskie koszenie łanów trzcinnika, koszenie ciemieżnika (koszt zadania: 8 010,00 zł); odsłonięcie luk z roślinnością ciepłolubną w drzewostanie (koszt zadania: 15 840,00 zł). <p>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Chojna</p> <p>Główną formę ochrony zasobów przyrodniczych obszarów leśnych na terenie Nadleśnictwa Chojna (w tym na terenie powiatu gryfińskiego) stanowi prowadzenie monitoringu, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ monitoring populacji żbika poprzez powieszenie foto pułapek, ➤ monitoring stanowisk gatunków ptaków objętych ochroną gatunkową, ➤ monitoring populacji zwierząt chronionych objętych ochroną gatunkową: bóbr europejski, żubr, wilk, ryś, ➤ monitoring populacji kozioroga dębosza, ➤ monitoring występowania stanowisk nowych gatunków roślin chronionych.

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
		<p>Działania ochronne realizowane są również poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wykonywanie zabiegów pielęgnacyjno-ochronnych (cięcia przygodne w drzewostanach rębnych i trzebieżach późnych, trzebieże późne, cięcia rębne, cięcia rębne sanitarne, trzebież wczesna) w strefach ochrony okresowej ostoi, miejsc i regularnego przebywania zwierząt objętych prawną ochroną gatunkową, ➤ wywieszenie budek łęgowych dla dudka, ➤ uzupełnienie 10 budek trocinobetonowych w transekcie przechodzącym przez Leśnictwo Lubiechów Dolny, ➤ inwentaryzację żółwia błotnego prowadzoną między innymi dla powiatu gryfińskiego. <p>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Gryfino</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Główną formę ochrony zasobów przyrodniczych obszarów leśnych na terenie Nadleśnictwa Gryfino (w tym na terenie powiatu gryfińskiego) stanowi prowadzenie monitoringu form ochrony przyrody, w tym: pomników przyrody, użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych oraz rezerwatów przyrody. <p>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Mieszkowice</p> <p>Czynności gospodarcze wykonywane zgodnie z PUL na okres od 01.01.2014 r. do 31.12.2023 r. i obowiązującym PUL na okres od 01.01.2024 r. do 31.12.2033 r. mają pozytywny wpływ na środowisko przyrodnicze. Uwzględniając szczególnie obszary chronione, do których należą :</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ obszary Natura 2000 - zabiegi były wykonywane zgodnie z Planami Zadań Ochronnych oraz kanonem racjonalnej gospodarki leśnej, jako narzędzia zrównoważonego wykorzystania zasobów biologicznych; ➤ rezerваты przyrody - brak zabiegów gospodarczych w okresie od 01.01.2023 roku do 10.07.2024 roku; ➤ park krajobrazowy - zabiegi wykonywane były zgodnie z kanonem racjonalnej gospodarki leśnej, co przyczyniło się do zachowania walorów krajobrazowych; ➤ pomniki przyrody - pomniki oznakowano w terenie co przyczyniło się do ich ochrony oraz popularyzacji; ➤ użytki ekologiczne - brak zabiegów ochronnych w okresie od 01.01.2023 roku do 10.07.2024 roku; ➤ zespoły przyrodniczo-krajobrazowe - zabiegi wykonywane były zgodnie z kanonem racjonalnej gospodarki leśnej, co przyczyniło się do zachowania walorów krajobrazowych. <p>Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów - stale monitoruje się gatunki, dla których konieczna jest ochrona strefowa. Prawidłowością stało się pozostawianie kęp starodrzewu, drzew dziuplastych, drzew biocenotycznych, bogatych przyrodniczo form drzewiastych oraz śródleśnych alei w ramach prowadzonego użytkowania rębego.</p> <p>Zabiegi realizowane na siedliskach przyrodniczych zgodnie z obowiązującymi Planami Urządzenia Lasu (PUL) mają pozytywny wpływ na zachowanie wartości przyrodniczych obszarów leśnych.</p> <p>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Myślibórz</p> <p>Na obszarach objętych ochroną Nadleśnictwo wykonuje zadania z zakresu ochrony przyrody na podstawie planów ochrony, planów zadań ochronnych lub zaleceń wydanych przez organ właściwy do ochrony przyrody. W celu ochrony rzadkich i zagrożonych wyginięciem gatunków flory i fauny oraz ich siedlisk Nadleśnictwo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ prowadzi w sposób właściwy i zgodny z obowiązującymi normami działania na stanowiskach cennych gatunków lub w bezpośrednim otoczeniu w sposób zapewniający trwanie populacji; ➤ prowadzi w sposób właściwy zagospodarowanie w pobliżu zbiorników wodnych stanowiących potencjalne miejsca bytowania wielu gatunków ptaków; ➤ pozostawia w starszych drzewostanach drzewa martwe i obumierające, które będą stanowić potencjalne miejsca, bytowania gatunków organizmów żywych: zwierząt, roślin i grzybów; ➤ podczas prac odnowieniowych wprowadza określony dla każdego siedliska przyrodniczego właściwy skład gatunkowy;

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ w pielęgnacji upraw preferuje gatunki właściwe dla siedliska; ➤ chroni i pielęgnuje odnowienia naturalne; ➤ preferuje i inicjuje odnowienie naturalne gatunków domieszkowych.
Zalesianie nowych terenów	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Gryfino Realizacja prac związanych z utrzymaniem lasów na terenie pow. gryfińskiego w latach 2023-2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ odnowienia i zalesienia (ogółem) na pow. 164 ha – koszt: 1 064 417 zł, ➤ pielęgnowanie lasu (ogółem) na pow. 2 042 ha – koszt: 5 957 434 zł, ➤ pielęgnowanie gleby i niszczenie chwastów na pow. 687 ha – koszt: 1 239 346 zł, ➤ czyszczenia wczesne na pow. 109 ha – koszt: 154 319 zł, ➤ czyszczenia późne na pow. 212 ha – koszt: 330 977 zł, ➤ trzebieże (ogółem) na pow. 1 034 ha – koszt: 4 232 792 zł. <p>Realizacja prac związanych z ochroną lasów na terenie pow. gryfińskiego w latach 2023-2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ gradzenia na pow. 78,29 ha – koszt: 638 444,17 zł, ➤ zabiegi ochronne przed kornikiem drukarzem na pow. 48,58 ha, ➤ zabiegi ochronne przez jeleniowatymi na pow. 54,73 ha. <p>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Chojna Realizacja prac związanych z utrzymaniem lasów na terenie pow. gryfińskiego w latach 2023-2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ odnowienia i zalesienia (ogółem) na pow. 324,56 ha – koszt: 2 730 258,04 zł, ➤ pielęgnowanie lasu (ogółem) na pow. 1 407,52 ha – koszt: 2 272 153,80 zł, ➤ pielęgnowanie gleby i niszczenie chwastów na pow. 992,54 ha – koszt: 1 623 069,50 zł, ➤ czyszczenia wczesne na pow. 123,74 ha – koszt: 168 793,04 zł, ➤ czyszczenia późne na pow. 291,24 ha – koszt: 480 291,26 zł, ➤ trzebieże (ogółem) na pow. 1 857,66 ha – koszt: 6 688 342,19 zł.
Ochrona, pielęgnowanie i utrzymywanie obszarów leśnych w dobrym stanie sanitarnym	Zrealizowane	<p>Realizacja prac związanych z ochroną lasów na terenie pow. gryfińskiego w latach 2023-2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ stawianie nowych gradzeń zabezpieczających uprawy leśne przed szkodami od zwierzyny, naprawa, konserwacja i przegląd gradzeń istniejących, oraz wykładanie drzew zgryzowych w celu uniknięcia szkód w młodnikach sosnowych polegających na spalowaniu przez jeleniowate w I i IV kwartale, ➤ zabezpieczanie preparatem TRICO młodników przed spalowaniem cennych gatunków tj. daglezi i jodły oraz zabezpieczanie upraw sosnowych preparatem CERVACOL przed zgryzaniem, ➤ prowadzenie prac prognostycznych tj. przeprowadzanie jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny, kontrola zapędrczenia gleby na gruntach porolnych i szkółce gospodarczej oraz kontrola występowania ryjkowców na uprawach sosnowych i świerkowych, ➤ zwalczanie szkodników wtórnych poprzez spalanie i zrębkowanie gałęzi zasiedlonych, ➤ bieżące sprzątanie odpadów z terenów leśnych oraz miejsc postoju pojazdów, ➤ przegląd i monitoring stanu technicznego urządzeń znajdujących się na miejscach postoju pojazdów i miejscu biwakowym oraz bieżąca konserwacja i naprawa tych urządzeń. <p>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Mieszkowice Realizacja prac związanych z utrzymaniem lasów na terenie pow. gryfińskiego w latach 2023-2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ odnowienia i zalesienia (ogółem) na pow. 288 ha – koszt: 1 781,4 tys. zł, ➤ pielęgnowanie lasu (ogółem) na pow. 1 443 ha – koszt: 1 989,8 tys. zł,

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ pielęgnowanie gleby i niszczenie chwastów na pow. 990 ha – koszt: 1 482,4 tys. zł, ➤ czyszczenia wczesne na pow. 170 ha – koszt: 166,4 tys. zł, ➤ czyszczenia późne na pow. 283 ha – koszt: 341,0 tys. zł, ➤ trzebieże (ogółem) na pow. 2 042 ha – koszt: 8 015,6 tys. zł. <p>Realizacja prac związanych z ochroną lasów na terenie pow. gryfińskiego w latach 2023-2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ groduzenia na pow. 244,96 ha, ➤ zabezpieczanie upraw przed zgryzaniem przy użyciu repelentów na pow. 11,35 ha, ➤ wykładanie drzew do spałowania na pow. 365,76 ha, ➤ kontrola upraw (ryjkowce) na pow. 45,77 ha, ➤ pułapki feromonowe do kontroli lotu brudnicy mniszki i rójek szkodników wtórnych – 180 szt., ➤ kontrola występowania szkodników korzeni - 16 dołów próbnych, ➤ jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny - 100 partii kontrolnych, ➤ spalanie pozostałości drzewnych zasiedlonych przez szkodniki wtórne - 321,93 m³, ➤ wykładanie drzew kontrolnych do odłowu szkodników wtórnych - 30 szt., ➤ mechaniczne rozdrabnianie pozostałości drzewnych zasiedlonych przez szkodniki wtórne - 756,63 m³. <p>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Myślibórz</p> <p>Realizacja prac związanych z utrzymaniem lasów na terenie pow. gryfińskiego w latach 2023-2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ odnowienia i zalesienia (ogółem) na pow. 134,90 ha – koszt: 758 579,91 zł, ➤ pielęgnowanie lasu (ogółem) na pow. 510,31 ha – koszt: 874 680,22 zł, ➤ pielęgnowanie gleby i niszczenie chwastów na pow. 377,57 ha – koszt: 679 826,76 zł, ➤ czyszczenia wczesne na pow. 24,43 ha – koszt: 33 816,25 zł, ➤ czyszczenia późne na pow. 108,31 ha – koszt: 161 037,21 zł, ➤ trzebieże (ogółem) na pow. 808,70 ha – koszt: 4 947 925,00 zł. <p>Realizacja prac związanych z ochroną lasów na terenie pow. gryfińskiego w latach 2023-2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ groduzenia nowo założonych upraw najbardziej narażonych na zgryzanie przez zwierzynę, ➤ przegląd i konserwację istniejących groduzeń, ➤ chemiczna ochrona przed zwierzyną przy pomocy repelentów tzn.: środków zapachowo-smakowych, które zniechęcają zwierzynę do zgryzania pędów drzewek, ➤ w okresie jesienno-zimowym, wykładanie drzew do spałowania przez jeleniowate, ➤ nadleśnictwo corocznie wywiesza pułapki feromonowe na kornika drukarza oraz brudnice mniszkę, w okresie jesiennym przeprowadza poszukiwanie szkodników pierwotnych sosny na 35 pozycjach, ➤ na uprawach i w młodnikach występuje zagrożenie ze strony opieniek, osutek sosny, mączniaka dębu, skrętka sosny, nadleśnictwo prowadziło zwalczanie mechaniczne, poprzez wyrwanie porażonych sadzonek.
<p style="text-align: center;">Rewitalizacja oraz bieżące utrzymanie i zagospodarowanie terenów zieleni urządzonej i miejsc rekreacyjno-turystycznych</p>	<p style="text-align: center;">Zrealizowane</p>	<p>Podmiot realizujący: Gmina Banie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zagospodarowanie terenu wokół jeziora Dłużec w Baniach - koszt zadania: 4 487 951,95 zł. ➤ Przebudowa dróg parkowych w Baniach – koszt zadania: 113 729,74 zł. ➤ Uporządkowanie i ucztyelnienie historycznego układu parku dworskiego w Lubanowie, gm. Banie, dz. nr 323/135 wpisanego do rejestru zabytków – koszt zadania: 28 470,00 zł. ➤ Zagospodarowanie przestrzeni rekreacyjnej w Swobnicy – koszt zadania: 15 000,00 zł. ➤ Rewitalizacja miejsc aktywności i odpoczynku sołectwa Dłusko Gryfińskie – koszt zadania: 17 500,00 zł.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
		<p>Podmiot realizujący: Gmina Cedynia</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zakup kosiarki bijakowej dla Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w celu poprawy utrzymania terenów zielonych na terenie Gminy Cedynia – 25 830,00 zł. ➤ Zakup traktorka do koszenia – w ramach funduszu sołeckiego został zakupiony traktor ogrodowy w celu utrzymania terenów zielonych w miejscowości Stary Kostrzynek – koszt 14 790,00 zł. <p>Podmiot realizujący: Gmina Chojna</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W grudniu 2023 r. zakończyła się realizacja X etapu zadania „Usuwanie Barszczu Sosnowskiego z terenu Gminy Chojna”. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, który był partnerem tego projektu udzielił dotacji w wysokości 29 646,00 zł co stanowi 75% kosztu kwalifikowanego całkowitego działania. Całkowity koszt zadania wyniósł 39 528,00 zł. Na terenie gminy została przeprowadzona inwentaryzacja barszczu Sosnowskiego, w trakcie której stwierdzono jego występowanie na obszarze około 2,44 ha. Usuwanie rośliny ma na celu ograniczanie niekontrolowanego rozprzestrzeniania się tego inwazyjnego gatunku. <p>Podmiot realizujący: Gmina Mieszkowice</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zagospodarowanie terenu przy jeziorze w Mieszkowicach na cele rekreacji i wypoczynku – koszt: 207 375,54 zł. <p>Podmiot realizujący: Gmina Moryń</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozbudowa infrastruktury plaży miejskiej w Moryniu w ramach programu PROW – koszt: 617 386,11 zł. <p>Podmiot realizujący: Gmina Stare Czarnowo</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Program usuwania barszczu Sosnowskiego w 2023 roku - eliminowanie i zapobieganie rozpowszechniania się barszczu Sosnowskiego na terenie gminy, jako rośliny inwazyjnej i niebezpiecznej. Wykonano usuwanie barszczu Sosnowskiego metodą chemiczno-mechaniczną z okolic ogródków działkowych i oczyszczalni ścieków w Kołbaczu oraz przy nasypie kolejowym w Starym Czarnowie. Koszt zadania wyniósł 7 776,00 zł, w tym dotacja z WFOŚiGW w wysokości 5 832,00 zł. ➤ W 2023 r. przeprowadzono nasadzenia kompensacyjne w ilości 28 szt. drzew – poniesiony koszt: 6 560,00 zł. <p>Podmiot realizujący: Gmina Trzcianko-Zdrój</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Utrzymanie zieleni – porozumienie z Zakładem Komunalnym - w zakresie: pielęgnacji trawników, pielęgnacji drzewostanu, w tym: prześwietlenia i formowanie koron drzew, bieżące usuwanie odrostów korzeniowych i pionowych drzew; wykonania nasadzeń zastępczych sadzonek drzew na terenie gminy oraz wykonania nasadzeń sadzonek kwiatów na rynku (klomby); pielęgnacji żywopłotów - poniesiony koszt 87 200 zł (2023 r.) oraz 73 200 zł (do lipca 2024 r.). <p>Podmiot realizujący: Gmina Widuchowa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Nasadzenia zastępcze na terenie działek gminnych: klon pospolity 15 szt., głóg 29 szt., dąb 11 szt. – koszt: 30 000 zł (2023 r.).
Wnikliwe prowadzenie postępowań dotyczących wycinki drzew	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: Gmina Chojna</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dane za 2023 r. - Burmistrz Gminy Chojna wyraziła zgodę na usunięcie 51 szt. drzew w odpowiedzi na składane wnioski, jednocześnie zobowiązując w ramach rekompensaty przyrodniczej do dokonania nasadzeń 56 szt. drzew. Zarządców dróg publicznych na terenie Gminy Chojna zobowiązano do dokonania nasadzeń zastępczych w ilości 37 szt. drzew za usunięte drzewa stwarzające zagrożenie dla ruchu drogowego w pasach dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych. Ponadto, Burmistrz Gminy Chojna uzyskała zezwolenie na usunięcie 32 szt. drzew, a w ramach uzyskanych zezwoleń zobowiązana została do nasadzenia 33 szt. drzew na nieruchomościach będących własnością Gminy Chojna. Dodatkowo na cmentarzach komunalnych w Gminie Chojna dokonano nasadzeń 9 szt. drzew. <p>Podmiot realizujący: Gmina Banie</p> <p>ROK 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba wydanych decyzji zezwalających na usunięcie drzew: 6,

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba przyjętych zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew: 31, ➤ liczba wniesionych sprzeciwów na usunięcie drzew: brak. <p>ROK 2024 (do 30.06.2024):</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba wydanych decyzji zezwalających na usunięcie drzew: 1, ➤ liczba przyjętych zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew: 17, ➤ liczba wniesionych sprzeciwów na usunięcie drzew: brak. <p><u>Podmiot realizujący: Gmina Gryfino</u></p> <p>ROK 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wpłynęło 59 wniosków o wydanie zezwolenia na usunięcie drzew, z czego wydano 30 decyzji zezwalających na usunięcie drzew i 1 decyzję odmawiającą usunięcia drzew. Pozostałe wnioski nie zostały rozpatrzone z uwagi na m.in. nieuzupełnione braki formalne lub przesłane do rozpatrzenia wg. kompetencji. ➤ Wpłynęły 122 zgłoszenia zamiaru usunięcia drzew. Burmistrz wniósł 4 sprzeciwy dot. usunięcia drzew. <p>ROK 2024 (do 31.07.2024):</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wpłynęło 49 wniosków o wydanie zezwolenia na usunięcie drzew, z czego wydano 17 decyzji zezwalających na usunięcie drzew i 1 decyzję odmawiającą usunięcia drzew. Pozostałe wnioski są rozpatrywane lub nie zostały rozpatrzone z uwagi na m.in. nieuzupełnione braki formalne lub przesłane do rozpatrzenia wg. kompetencji. ➤ Wpłynęły 64 zgłoszenia zamiaru usunięcia drzew. Burmistrz wniósł 3 sprzeciwy dot. usunięcia drzew. <p><u>Podmiot realizujący: Gmina Mieszkowice</u></p> <p>DANE ZA OKRES 01.01.2023 – 30.06.2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba wydanych decyzji zezwalających na usunięcie drzew: 38, ➤ liczba przyjętych zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew: 38, ➤ liczba wniesionych sprzeciwów na usunięcie drzew: brak. <p><u>Podmiot realizujący: Gmina Moryń</u></p> <p>ROK 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba wydanych decyzji zezwalających na usunięcie drzew: 8, ➤ liczba przyjętych zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew: 33, ➤ liczba wniesionych sprzeciwów na usunięcie drzew: brak. <p>ROK 2024 (do 30.06.2024):</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba wydanych decyzji zezwalających na usunięcie drzew: 4, ➤ liczba przyjętych zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew: 5, ➤ liczba wniesionych sprzeciwów na usunięcie drzew: brak. <p><u>Podmiot realizujący: Gmina Stare Czarnowo</u></p> <p>DANE ZA OKRES 01.01.2023 – 30.06.2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba wydanych decyzji zezwalających na usunięcie drzew: 14, ➤ liczba przyjętych zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew: 35, ➤ liczba wniesionych sprzeciwów na usunięcie drzew: 1. <p><u>Podmiot realizujący: Gmina Trzczańsko-Zdrój</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Na obszarze Gminy w 2023 r. w ramach utrzymania zieleni, zostały wykonane cięcia sanitarne oraz pielęgnacyjne drzew, a także wycinki drzew zgodnie z otrzymanymi zezwoleniami. Uzyskano decyzje zezwalające usunięcie 37 szt. drzew z jednoczesnym zobowiązaniem nasadzenia 152 szt. drzew na nieruchomościach będących własnością gminy.

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
		<p>Podmiot realizujący: Gmina Widuchowa ROK 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba wydanych decyzji zezwalających na usunięcie drzew: 5, ➤ liczba przyjętych zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew: 26, ➤ liczba wniesionych sprzeciwów na usunięcie drzew: brak. <p>ROK 2024 (do 30.06.2024):</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba wydanych decyzji zezwalających na usunięcie drzew: 6, ➤ liczba przyjętych zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew: 25, ➤ liczba wniesionych sprzeciwów na usunięcie drzew: brak.
<p style="text-align: center;">Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony zasobów przyrodniczych</p>	<p style="text-align: center;">Zrealizowane</p>	<p>Podmiot realizujący: gminy powiatu Uchwalane w latach 2023-2024 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP) obowiązujące na terenie powiatu gryfińskiego w zakresie ochrony przyrody ustalają m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zakazuje się podejmowania działań mogących pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także mogących wpłynąć negatywnie na gatunki, dla ochrony których zostały wyznaczone obszary Natura 2000, ➤ nakazuje się zagospodarowanie terenu opracowania planu miejscowego, które nie spowoduje negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000 znajdujące się w granicach planu miejscowego i w jego sąsiedztwie, ➤ nakazuje się zagospodarowanie zielenią nieutwardzonych fragmentów terenu, ➤ ograniczanie rozwoju zainwestowania oraz utrzymanie przeważających funkcji przyrodniczych obszaru, ➤ zachowanie kompozycji układów zieleni wraz z koniecznością uzupełniania ubytków, ➤ zachowanie i rewaloryzację historycznych kompozycji układów zieleni.
<p style="text-align: center;">Podnoszenie świadomości przyrodniczej społeczeństwa oraz promocja walorów przyrodniczych gmin</p>	<p style="text-align: center;">Zrealizowane</p>	<p>Podmiot realizujący: IST (placówki oświatowe i wychowawcze) Edukacja ekologiczna prowadzona jest każdego roku przez placówki oświatowe znajdujące się na terenie powiatu gryfińskiego. Prowadzone są liczne konkursy, zajęcia, akcje czy wycieczki edukacyjne. Problematyka ochrony środowiska w szkołach ma swoje odbicie we wszystkich obszarach:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ programie wychowawczym - w każdej klasie i w każdym roku szkolnym, ➤ profilaktycznym - jako troska i zapobieganie degradacji zasobów środowiska, ➤ planie pracy szkoły - jako systematyczne i cykliczne akcje – organizacja i uczestnictwo w tematycznych konkursach oraz realizowanych projektach edukacyjnych. <p>Przykłady treści nauczania z zakresu ochrony i promocji zasobów przyrodniczych przedstawiają się następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wpływ działalności człowieka na warunki życia i degradację środowiska przyrodniczego, ➤ podstawowe funkcje i zagrożenia lasów, ➤ podstawowe regulacje prawne związane z organizacją ochrony przyrody (omówienie form ochrony przyrody).
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI		
<p style="text-align: center;">Prowadzenie prac modernizacyjnych w KRNiGZ Zielin z zakresu przeciwdziałania możliwości wystąpienia poważnej awarii oraz ograniczenia negatywnego oddziaływania zakładu na środowisko</p>	<p style="text-align: center;">Zrealizowane</p>	<p>Podmiot realizujący: ORLEN S.A. – Oddział PGNiG w Zielonej Górze</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Substancją niebezpieczną decydującą o zaliczeniu KRNiGZ Zielin do zakładu zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR) jest płynna mieszanina gazów propan-butan. W wyniku niskotemperaturowej separacji schłodzonego gazu ziemnego w celu pozbycia się zanieczyszczeń węglowodorowych wydzielany jest gaz płynny propan-butan. Uzyskana z oczyszczania gazu ziemnego mieszanka propanu-butanu kierowana jest do zbiornika magazynowego gazu.

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Na terenie KRNiGZ Zielin prowadzony jest ciągły monitoring stężenia gazów wybuchowych i stężenia siarkowodoru. Jest on realizowany przy pomocy detektorów metanu, i detektorów H₂S. Przekroczenie ustalonych wartości spowoduje wyłączenie awaryjne zakładu w trybie ESD. ➤ Jako zabezpieczenie przeciwpożarowe stosowane są detektory płomienia, które w przypadku wykrycia płomienia powodują uruchomienie alarmu w systemie DCS, syren i świateł alarmowych oraz natychmiastowe wyłączenie awaryjne zakładu ESD. W sterowni i na terenie zakładu są rozmieszczone przyciski ESD o działaniu bezpośrednim. W przypadku wystąpienia wyłączenia awaryjnego ESD następuje uaktywnienie zaworów odcinających ESDV w celu odcięcia dopływu płynu złożowego z odwiertu, oraz zaworów zrzutowych BDV, które otwierając się odpuszczają ciśnienie z instalacji technologicznych do kolektora zrzutowego na pochodnię do spalania gazu. ➤ Zastosowane w zakładzie środki, zarówno techniczne jak i organizacyjne, pozwalają stwierdzić, że są one odpowiednie, proporcjonalne i wystarczające w stosunku do zidentyfikowanych źródeł zagrożeń (sytuacji mogących prowadzić do poważnych awarii przemysłowych).
<p style="text-align: center;">Prowadzenie prac modernizacyjnych w Elektrowni Dolna Odra z zakresu przeciwdziałania możliwości wystąpienia poważnej awarii oraz ograniczenia negatywnego oddziaływania zakładu na środowisko</p>	<p style="text-align: center;">Zrealizowane</p>	<p>Podmiot realizujący: PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Dolna Odra</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Substancjami niebezpiecznymi decydującymi o zaliczeniu Elektrowni „Dolna Odra” do zakładu zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR) są substancje ropopochodne, w tym olej opałowy ciężki. Do kwalifikacji zakładu przyjęto kryterium ilościowe odniesione do maksymalnej ilości produktu jaki znajduje się lub może się znajdować na terenie zakładu. ➤ Procesy produkcyjne wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej, realizowane są w sposób ciągły, z wykorzystaniem urządzeń i instalacji spełniających wymogi prawa oraz właściwie nadzorowanych i konserwowanych, prowadzone przez wykwalifikowany personel i kadre inżyniersko-techniczną. A w związku z używaniem w procesach produkcyjnych substancji mogących w przypadku awarii stwarzać zagrożenia dla ludności i środowiska oraz zaliczeniem zakładu do Zakładu Zwiększonego Ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, Zakład posiada stale doskonalone i sprawdzane w trakcie ćwiczeń procedury postępowania na wypadek takiej awarii, a także własną jednostkę ochrony przeciwpożarowej tj. Zakładową Służbę Ratowniczą (ZSR) przez całą dobę gotową do natychmiastowego działania, która utrzymuje łączność z Państwową Strażą Pożarną i w razie potrzeby może również wezwać wsparcie z zewnątrz. ➤ PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Elektrownia Dolna Odra podlega przepisom w zakresie przeciwdziałania awariom przemysłowym. Prowadzący zakład wypełnił zobowiązanie, o którym mowa w art. 250 ust. 1. ustawy Prawo Ochrony Środowiska i w marcu 2014 przekazał „Zgłoszenie instalacji - Elektrowni Dolna Odra do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.” Ostatnia aktualizacja Programu Zapobiegania Awariom została przekazana Komendantowi Powiatowemu Państwowej Straży Pożarnej w czerwcu 2024 roku. Kopie wyżej wymienionych dokumentów zostały przekazane do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie.
<p style="text-align: center;">Kontrola zakładów przemysłowych</p>	<p style="text-align: center;">Zrealizowane</p>	<p>Podmiot realizujący: WIOŚ w Szczecinie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W latach 2023-2024 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie przeprowadził na terenie powiatu gryfińskiego 3 kontrole podmiotów w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom. Żadna z kontroli nie wykazała naruszeń.
<p style="text-align: center;">Finansowanie i doposażanie jednostek OSP</p>	<p style="text-align: center;">Zrealizowane</p>	<p>Podmiot realizujący: Gmina Banie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2023 r. na ochotnicze straże pożarne wydatkowano kwotę 379 139,55 zł. <p>Podmiot realizujący: Gmina Cedynia</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zakup quada dla OSP Osinów Dolny – 68 900,00 zł. ➤ Zakup drona dla OSP Osinów Dolny – 31 998,00 zł. ➤ Zakup hydrauliki dla OSP Czachów – 38 000,00 zł.

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
		<p>Podmiot realizujący: Gmina Chojna</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W celu poprawy wyposażenia, zwiększenia poziomu bezpieczeństwa oraz wzmocnienia działań ratowniczo-gaśniczych na rzecz ochrony zdrowia, mienia i środowiska przed pożarami, klęskami żywiołowymi i innymi miejscowymi zagrożeniami w ramach kontynuacji projektu partnerskiego pn.: „Ochrona przeciwpożarowa i zapobieganie katastrofom” nr INT 116 współfinansowanego z Programu Współpracy Interreg VA Meklemburgia - Pomorze Przednie/Brandenburgia/Polska w ramach celu „Europejska Współpraca Terytorialna” Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Gmina Chojna dokonała zakupu dwóch agregatów prądotwórczych niezbędnych podczas wystąpienia zdarzeń kryzysowych. Koszt zakupu sprzętu to kwota 122 508,00 zł. ➤ Nabycie wyposażenia i sprzętu ratownictwa w imieniu własnym na rzecz OSP Nawodna (zakup quada) - 82 830,00 zł. ➤ Dotacja na zakup samochodu pożarniczego dla OSP Lisie Pole - 360 000,00 zł. <p>Podmiot realizujący: Gmina Gryfino</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2023 roku Gmina Gryfino pozyskała dla jednostek OSP dotacje na zakup sprzętu i umundurowania oraz na inne cele statutowe od Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie, jak również od Województwa Zachodnio-pomorskiego. Łączna suma pozyskanych dotacji dla OSP wyniosła 51 040,00 zł przy wkładzie własnym Gminy Gryfino 74 388,00 zł. Wszystkie zadania zrealizowano na kwotę 149 191,00 zł. <p>Podmiot realizujący: Gmina Mieszkowice</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zakup łodzi ratowniczo-poszukiwawczej z przyczepą transportową i wyposażeniem dla OSP Mieszkowice – 198 000,00 zł. <p>Podmiot realizujący: Gmina Moryń</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zakup drona wraz z dodatkowym wyposażeniem dla OSP w Moryniu – 52 700,00 zł. ➤ Zakup samochodu ciężarowego TOYOTA HILUX na potrzeby OSP w Moryniu – 253 950,00 zł. ➤ Zakup wyposażenia dla OSP Moryń - 30 000,00 zł. <p>Podmiot realizujący: Gmina Stare Czarnowo</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zakup wyposażenia i sprzętu ratownictwa dla OSP Stare Czarnowo - 29 344,00 zł. ➤ Dotacja celowa na zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Stare Czarnowo - 250 000,00 zł. ➤ Zakup kompletnego systemu do napełniania przenośnych butli wysokociśnieniowych do aparatów powietrznych dla OSP Kołbacz - 19 600,00 zł. <p>Podmiot realizujący: Gmina Trzcińsko-Zdrój</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dotacja celowa dla OSP Trzcińsko-Zdrój na zakup samochodu strażackiego - 549 998,00 zł. ➤ Dofinansowanie zakupu 1 sztuki kamery termowizyjnej, 1 sztuki miernika wielogazowego oraz zestawu narzędzi akumulatorowych dla OSP Rosnowo w ramach zadania finansowanego z programu „Eko-Strażak 2023” ze środków WFOŚiGW w Szczecinie - koszt całkowity zadania 31 000 zł. ➤ Dofinansowanie zakupu 1 szt. pompy zanurzeniowej dla OSP Trzcińsko-Zdrój - 9 031,00 zł. ➤ Dofinansowanie zakupu 3 sztuk ubrań specjalnych, 5 sztuk hełmów strażackich, 1 sztuki kombinezonu na owady, 2 sztuki radiotelefonu przenośnego przystosowanego do pracy na kanałach cyfrowych i analogowych, 1 sztuki sprzętu do oświetlenia terenu akcji ratowniczej dla OSP Stołeczna - zrealizowane w ramach programu finansowanego ze środków WFOŚiGW w Szczecinie „Mały Strażak 2023” - koszt ogólny zadania 22 201 zł. ➤ Dofinansowanie zakupu prądownicy wodnej dla OSP Trzcińsko-Zdrój - 3 400 zł. <p>Podmiot realizujący: Gmina Widuchowa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dzięki środkom z rezerwy ogólnej budżetu państwa w celu wzmocnienia zdolności ratowniczych jednostek ochrony przeciwpożarowej OSP Widuchowa otrzymała łódź ratowniczą Marims 500 Mazuria z silnikiem o mocy 50 KM.

*RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024*

Nazwa zadania	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania w latach 2023-2024
Współdziałanie w zakresie doskonalenia systemu zarządzania kryzysowego i edukacji mieszkańców	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: gminy powiatu</p> <p>Zadania z zakresu zarządzania kryzysowego prowadzone są na bieżąco przez odpowiedzialne komórki organizacyjne Urzędów Gmin/Miejskich, do których obowiązków należy m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ opracowywanie i aktualizowanie Gminnego Planu Zarządzania Kryzysowego i przedstawianie go Staroście do zatwierdzenia; ➤ opracowywanie i aktualizowanie aneksów funkcjonalnych do Gminnego Planu Zarządzania Kryzysowego; ➤ obsługa Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego; ➤ sporządzanie rocznego planu pracy Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego i przedstawianie go do akceptacji Burmistrzowi/Wójtowi; ➤ opracowywanie i aktualizowanie regulaminu Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego; ➤ organizowanie szkoleń, ćwiczeń i treningów Gminnego Zespołu ZK oraz opracowywanie w tym zakresie wymaganej dokumentacji; ➤ zapewnienie kierowania działaniami związanymi z monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie gminy, w tym: gromadzenie i przetwarzanie danych oraz ocena występujących zagrożeń; monitorowanie, analizowanie i prognozowanie rozwoju zagrożeń; ➤ dostarczanie niezbędnych informacji, dotyczących aktualnego stanu bezpieczeństwa Gminnemu Zespołowi Zarządzania Kryzysowego; ➤ opracowywanie innych dokumentów związanych ze stanem klęsk żywiołowych i zarządzania kryzysowego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankietyzacji

2.3. Podsumowanie efektów realizacji „Programu Ochrony Środowiska” - analiza wskaźnikowa

„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Gryfińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2030” wyznaczał do osiągnięcia następujące cele:

- poprawa i ochrona jakości powietrza - w ramach celu realizowano m.in. następujące zadania: modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej i zbiorowego zamieszkania, wymiana indywidualnych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych oraz montaż instalacji OZE (m.in. realizacja programów „Czyste Powietrze” i „Mój Prąd”), rozbudowa i modernizacja systemu gazowniczego i ciepłowniczego;
- poprawa klimatu akustycznego środowiska - w ramach celu realizowano m.in. następujące zadania: budowę obwodnicy Gryfina w ciągu DK nr 31, budowa nowych dróg rowerowych (m.in. realizacja projektu „Budowa sieci tras rowerowych Pomorza Zachodniego”), modernizacja, przebudowa i remonty dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych, organizacja systemu transportu zbiorowego (m.in. korzystając ze środków Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych);
- ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym (PEM) - w ramach celu realizowano m.in. następujące zadania: monitoring emisji pól elektromagnetycznych, kontrola i ewidencja instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne;
- ochrona przed skutkami zjawisk ekstremalnych (powodzie, susze) - w ramach celu realizowano m.in. następujące zadania: budowa, modernizacja i bieżące utrzymanie wałów przeciwpowodziowych, realizacja prac konserwacyjno-utrzymawczych wód oraz urządzeń melioracyjnych, rozbudowa systemu kanalizacji deszczowej, realizacja projektów z zakresu niebiesko-zielonej infrastruktury, kontrola podmiotów korzystających ze środowiska w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, prowadzenie edukacji ekologicznej z zakresu z zakresu oszczędzania wody oraz prawidłowego postępowania ze ściekami;
- poprawa i ochrona jakości wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej w sposób zapewniający ochronę jakości wód - w ramach celu realizowano m.in. następujące zadania: rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej (sieci, przyłączy, przepompowni, SUW, oczyszczalni, itp.), kontrola stanu technicznego i częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych;
- racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi - w ramach celu realizowano m.in. następujące zadania: rozpoznawanie i dokumentowanie nowych złóż kopalin, rekultywacja obszarów poeksploatacyjnych, prowadzenie bieżącej kontroli w zakresie przestrzegania wydanych koncesji oraz eliminacja nielegalnego wydobycia kopalin, ochrona złóż kopalin w procesie planowania przestrzennego;
- ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym - w ramach celu realizowano m.in. następujące zadania: rekultywacja i remediacja obszarów zdegradowanych i zanieczyszczonych, bieżące utrzymanie czystości na terenach publicznych oraz likwidacja dzikich wysypisk odpadów, monitorowanie gleb użytkowanych rolniczo, identyfikacja potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz prowadzenie wykazu, opracowywanie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami - w ramach celu realizowano m.in. następujące zadania: prowadzenie gminnych systemów gospodarowania odpadami komunalnymi (organizacja odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych, działalność kontrolna, prowadzenie akcji edukacyjno-informacyjnych z zakresu zapobiegania powstawaniu odpadów oraz prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów), usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów azbestowych, kontrola podmiotów gospodarczych gospodarujących odpadami;
- ochrona zasobów przyrodniczych powiatu - w ramach celu realizowano m.in. następujące zadania: bieżąca pielęgnacja, ochrona i utrzymanie istniejących form ochrony przyrody

oraz miejsc cennych przyrodniczo, ochrona, pielęgnowanie i utrzymywanie obszarów leśnych w dobrym stanie, prowadzenie nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa, tworzenie oraz bieżące utrzymanie i rewitalizacja terenów zieleni urządzonej, wnikliwe prowadzenie postępowań dotyczących wycinki drzew i krzewów.

- ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków - w ramach celu realizowano m.in. następujące zadania: kontrola zakładów ZZR prowadzących działalność na terenie powiatu, finansowanie działalności OSP, współdziałanie w zakresie doskonalenia systemu zarządzania kryzysowego i edukacji mieszkańców.

Do największych sukcesów wynikających z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Gryfińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2030” należy zaliczyć: poprawę jakości powietrza w zakresie benzo(a)pirenu (brak notowanych obszarów przekroczeń na terenie powiatu); wzrost stopnia zwodociągowania i skanalizowania; wzrost powierzchni lasów; wzrost powierzchni obszarów chronionych (m.in. ustanowienie dwóch rezerwatów przyrody). Natomiast problemem środowiskowym, który nie uległ poprawie jest zła jakość wód powierzchniowych na terenie powiatu.

W kolejnej tabeli przedstawiono zestawienie efektów realizacji dotychczasowego „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Gryfińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2030”.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024

Tabela 3. Efekty realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Gryfińskiego na lata 2021-2024” (ANALIZA WSKAŹNIKOWA)

Wskaźnik/źródło danych	Wskaźniki monitoringowe realizacji POŚ		Wartość osiągnięta (realizacja POŚ w poszczególnych latach)	Efekt realizacji POŚ	Opis efektu realizacji POŚ
	Wartość bazowa (rozpoczęcie realizacji POŚ – stan na dzień 31.12.2020 r.)	Oczekiwana zmiana (zakończenie realizacji POŚ)			
OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA					
ZAKŁADANY CEL: POPRAWA I OCHRONA JAKOŚCI POWIETRZA					
<i>Podjęte zadania: m.in. modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej i zbiorowego zamieszkania, wymiana indywidualnych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych oraz montaż instalacji OZE (m.in. realizacja programów „Czyste Powietrze” i „Mój Prąd”), rozbudowa i modernizacja systemu gazowniczego i ciepłowniczego.</i>					
Powierzchnia wyznaczonych na terenie powiatu obszarów przekroczeń B(a)P w powietrzu (dane WIOŚ/GIOŚ)	4,7 km ²	↓	14,0 km ² (2021 r.) 0,0 km ² (2022 r.) 0,0 km ² (2023 r.)	pozytywny	poprawa jakości powietrza, brak notowanych przekroczeń dopuszczalnego stężenia B(a)P w powietrzu
Powierzchnia wyznaczonych na terenie powiatu obszarów przekroczeń pyłu zawieszonego PM _{2,5} w powietrzu (dane WIOŚ/GIOŚ)	0,0 km ²	↔	0,0 km ² (2021 r.) 0,0 km ² (2022 r.) 0,0 km ² (2023 r.)	pozytywny	utrzymanie braku przekroczeń dopuszczalnych stężeń pyłu zawieszonego PM _{2,5} w powietrzu
Powierzchnia wyznaczonych na terenie powiatu obszarów przekroczeń pyłu zawieszonego PM ₁₀ w powietrzu (dane WIOŚ/GIOŚ)	0,0 km ²	↔	0,0 km ² (2021 r.) 0,0 km ² (2022 r.) 0,0 km ² (2023 r.)	pozytywny	utrzymanie braku przekroczeń dopuszczalnych stężeń pyłu zawieszonego PM ₁₀ w powietrzu
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA HAŁASEM					
ZAKŁADANY CEL: POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO ŚRODOWISKA					
<i>Podjęte zadania: m.in. budowa obwodnicy Gryfina w ciągu DK 31, budowa nowych dróg rowerowych (m.in. realizacja projektu „Budowa sieci tras rowerowych Pomorza Zachodniego”), modernizacja, przebudowa i remonty dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych.</i>					
Liczba obwodnic miast na terenie powiatu (dane GDDKIA, ZZDW)	0	↑	1 (2024 r.)	pozytywny	realizacja zadania polegającego na budowie obwodnicy Gryfina w ciągu DK nr 31
Liczba mieszkańców obszarów o negatywnym oddziaływaniu akustycznym dróg na terenie powiatu – wskaźnik L _{DWN} (dane GDDKIA)	128	↓	700 (zgodnie z mapami akustycznymi opracowanymi w 2022 r.)	negatywny	wzrost liczby mieszkańców obszarów o negatywnym oddziaływaniu akustycznym dróg krajowych na terenie powiatu

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024

Wskaźnik/źródło danych	Wskaźniki monitoringowe realizacji POŚ		Wartość osiągnięta (realizacja POŚ w poszczególnych latach)	Efekt realizacji POŚ	Opis efektu realizacji POŚ
	Wartość bazowa (rozpoczęcie realizacji POŚ – stan na dzień 31.12.2020 r.)	Oczekiwana zmiana (zakończenie realizacji POŚ)			
Liczba mieszkańców obszarów o negatywnym oddziaływaniu akustycznym dróg na terenie powiatu – wskaźnik L _N (dane GDDKIA)	74	↓	500 (zgodnie z mapami akustycznymi opracowanymi w 2022 r.)	negatywny	wzrost liczby mieszkańców obszarów o negatywnym oddziaływaniu akustycznym dróg krajowych na terenie powiatu
OBSZAR INTERWENCJI: POLA ELEKTROMAGNETYCZNE ZAKŁADANY CEL: OCHRONA PRZED PONADNORMATYWNYM PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM (PEM) <i>Podjęte zadania: m.in. monitoring emisji pól elektromagnetycznych, kontrola i ewidencja instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne.</i>					
Liczba punktów monitoringowych na terenie powiatu z notowanymi przekroczeniami dopuszczalnego natężenia PEM (dane GIOŚ)	0	↔	0 (2021 r.) 0 (2022 r.) 0 (2023 r.)	pozytywny	utrzymanie braku przekroczeń dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego w punktach monitoringowych na terenie powiatu
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODAROWANIE WODAMI ZAKŁADANY CEL: OCHRONA PRZED SKUTKAMI ZJAWISK EKSTREMALNYCH ZAKŁADANY CEL: POPRAWA I OCHRONA JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH <i>Podjęte zadania: m.in. budowa, modernizacja i bieżące utrzymanie wałów przeciwpowodziowych, realizacja prac konserwacyjno-utrzymawczych wód oraz urządzeń melioracyjnych, rozbudowa systemu kanalizacji deszczowej, realizacja projektów z zakresu niebiesko-zielonej infrastruktury, kontrola podmiotów korzystających ze środowiska w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, prowadzenie edukacji ekologicznej z zakresu oszczędzania wody oraz prawidłowego postępowania ze ściekami.</i>					
Zużycie wody ogółem na terenie powiatu (dane GUS)	562,3 mln m ³	↓	537,4 mln m ³ (2023 r.)	pozytywny	spadek łącznego zużycia wody na terenie powiatu
Powierzchnia gruntów zadrzewionych i zakrzewionych (dane Starostwo)	224,2 ha	↑	243,0 ha (2023 r.)	pozytywny	wzrost powierzchni gruntów zadrzewionych i zakrzewionych na terenie powiatu
Udział monitorowanych zlewni JCWP znajdujących się na terenie powiatu o dobrym stanie ogólnym (dane GIOŚ)	0%	↑	0% (2023 r.)	negatywny	brak poprawy złego stanu wód powierzchniowych (JCWP) na terenie powiatu

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Wskaźnik/źródło danych	Wskaźniki monitoringowe realizacji POŚ		Wartość osiągnięta (realizacja POŚ w poszczególnych latach)	Efekt realizacji POŚ	Opis efektu realizacji POŚ
	Wartość bazowa (rozpoczęcie realizacji POŚ – stan na dzień 31.12.2020 r.)	Oczekiwana zmiana (zakończenie realizacji POŚ)			
Liczba JCWPd znajdujących się na terenie powiatu o dobrym stanie ogólnym (dane GIOŚ)	3	↔	3 (2023 r.)	pozytywny	utrzymanie dobrego stanu wód podziemnych (JCWPd) na terenie powiatu
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA					
ZAKŁADANY CEL: PROWADZENIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ W SPOSÓB ZAPEWNIAJĄCY OCHRONĘ JAKOŚCI WÓD <i>Podjęte zadania: m.in. rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej (sieci, przyłączy, przepompowni, SUW, oczyszczalni, itp.), kontrola stanu technicznego i częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych.</i>					
Długość czynnej sieci wodociągowej (dane GUS)	635,4 km	↑	641,9 km (2021 r.) 644,2 km (2022 r.) 648,3 km (2023 r.)	pozytywny	wzrost długości sieci wodociągowej
Liczba czynnych przyłączy wodociągowych do budynków mieszkalnych (dane GUS)	10 918 szt.	↑	11 096 szt. (2021 r.) 11 261 szt. (2022 r.) 11 415 szt. (2023 r.)	pozytywny	wzrost liczby czynnych przyłączy wodociągowych
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej (dane GUS)	402,4 km	↑	417,5 km (2021 r.) 418,4 km (2022 r.) 423,5 km (2023 r.)	pozytywny	wzrost długości sieci kanalizacyjnej
Liczba czynnych przyłączy kanalizacyjnych do budynków mieszkalnych (dane GUS)	6 166 szt.	↑	6 310 szt. (2021 r.) 6 392 szt. (2022 r.) 6 516 szt. (2023 r.)	pozytywny	wzrost liczby czynnych przyłączy kanalizacyjnych
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY GEOLOGICZNE					
ZAKŁADANY CEL: RACJONALNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI GEOLOGICZNYMI <i>Podjęte zadania: m.in. rozpoznawanie i dokumentowanie nowych złóż kopalin, rekultywacja obszarów poeksploatacyjnych, prowadzenie bieżącej kontroli w zakresie przestrzegania wydanych koncesji oraz eliminacja nielegalnego wydobycia kopalin, ochrona złóż kopalin w procesie planowania przestrzennego.</i>					
Powierzchnia udokumentowanych złóż kruszyw naturalnych na terenie powiatu (dane PIG)	949,49 ha	↑	1 075,42 (2023 r.)	pozytywny	wzrost powierzchni złóż kruszyw naturalnych na terenie powiatu

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024

Wskaźnik/źródło danych	Wskaźniki monitoringowe realizacji POŚ		Wartość osiągnięta (realizacja POŚ w poszczególnych latach)	Efekt realizacji POŚ	Opis efektu realizacji POŚ
	Wartość bazowa (rozpoczęcie realizacji POŚ – stan na dzień 31.12.2020 r.)	Oczekiwana zmiana (zakończenie realizacji POŚ)			
Dostępne zasoby geologiczne bilansowe złoża ropy naftowej i gazu ziemnego „Zielin” (dane PIG-PIB)	13,47 mln m ³ (gaz) 1,63 tys. t (ropa)	↑	0,00 mln m ³ (gaz) 0,00 tys. t. (ropa) (2023 r.)	negatywny	wyeksplorowanie złoża ropy naftowej i gazu ziemnego „Zielin”
Powierzchnia gruntów zdegradowanych i zdewastowanych działalnością górniczą (dane Starostwo)	177,06 ha	↓	184,56 ha (2021 r.) 180,50 ha (2022 r.) 182,90 ha (2023 r.)	negatywny	wzrost powierzchni gruntów zdegradowanych i zdewastowanych działalnością górniczą
OBSZAR INTERWENCJI: GLEBY					
ZAKŁADANY CEL: OCHRONA GLEB PRZED NEGATYWNYM ODDZIAŁYWANIEM ANTROPOGENICZNYM					
<i>Podjęte zadania: m.in. rekultywacja i remediacja obszarów zdegradowanych i zanieczyszczonych, bieżące utrzymanie czystości na terenach publicznych oraz likwidacja dzikich wysypisk odpadów, monitorowanie gleb użytkowanych rolniczo, identyfikacja potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz prowadzenie wykazu, opracowywanie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.</i>					
Łączna powierzchnia gruntów zdegradowanych i zdewastowanych na terenie powiatu (dane Starostwo)	424,42 ha	↓	431,92 ha (2021 r.) 427,86 ha (2022 r.) 431,08 ha (2023 r.)	negatywny	wzrost powierzchni gruntów zdegradowanych i zdewastowanych na terenie powiatu
Udział gruntów ornych w klasach bonitacyjnych I-IIIb na terenie powiatu (dane Starostwo)	46,4%	↔	46,3% (2023 r.)	negatywny	spadek udziału gruntów ornych w klasach bonitacyjnych I-IIIb na terenie powiatu
Powierzchnia gruntów leśnych na terenie powiatu (dane GUS)	65 653,52 ha	↑	65 671,05 ha (2021 r.) 65 754,37 ha (2022 r.) 65 798,68 ha (2023 r.)	pozytywny	wzrost powierzchni gruntów leśnych na terenie powiatu
Powierzchnia powiatu objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (dane GUS)	17 298 ha	↑	17 320 ha (2021 r.) 18 081 ha (2022 r.) 17 877 ha (2023 r.)	pozytywny	wzrost powierzchni powiatu objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Wskaźnik/źródło danych	Wskaźniki monitoringowe realizacji POŚ		Wartość osiągnięta (realizacja POŚ w poszczególnych latach)	Efekt realizacji POŚ	Opis efektu realizacji POŚ
	Wartość bazowa (rozpoczęcie realizacji POŚ – stan na dzień 31.12.2020 r.)	Oczekiwana zmiana (zakończenie realizacji POŚ)			
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW ZAKŁADANY CEL: GOSPODAROWANIE ODPADAMI ZGODNIE Z HIERARCHIĄ SPOSOBÓW POSTĘPOWANIA Z ODPADAMI <i>Podjęte zadania: m.in. prowadzenie gminnych systemów gospodarowania odpadami komunalnymi (organizacja odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych, działalność kontrolna, prowadzenie akcji edukacyjno-informacyjnych z zakresu zapobiegania powstawaniu odpadów oraz prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów), usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów azbestowych, kontrola podmiotów gospodarczych gospodarujących odpadami.</i>					
Ilość odpadów komunalnych wytworzonych średnio przez 1 mieszkańca powiatu (dane GUS)	358 kg	↓	362 kg (2021 r.) 379 kg (2022 r.) 363 kg (2023 r.)	negatywny	wzrost ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie powiatu
Udział zmieszanych odpadów komunalnych w łącznej masie odpadów komunalnych odebranych z terenu powiatu (dane GUS)	73,6%	↓	77,7% (2021 r.) 72,3% (2022 r.) 66,4% (2023 r.)	pozytywny	spadek udziału zmieszanych odpadów komunalnych w łącznej masie odpadów komunalnych odebranych z terenu powiatu
Ilość wytworzonych odpadów innych niż komunalne na terenie powiatu (dane GUS)	89,1 tys. t	↓	104,4 tys. t (2023 r.)	negatywny	wzrost ilości wytworzonych odpadów innych niż komunalne na terenie powiatu
Ilość wyrobów azbestowych pozostających do usunięcia z terenu powiatu (dane Baza Azbestowa)	8 478 t	↓	7 974 t (paź. 2024 r.)	pozytywny	spadek ilości wyrobów azbestowych pozostających do usunięcia z terenu powiatu
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY PRZYRODNICZE ZAKŁADANY CEL: OCHRONA ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH <i>Podjęte zadania: m.in. bieżąca pielęgnacja, ochrona i utrzymanie istniejących form ochrony przyrody oraz miejsc cennych przyrodniczo, ochrona, pielęgnowanie i utrzymywanie obszarów leśnych w dobrym stanie, prowadzenie nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa, tworzenie oraz bieżące utrzymanie i rewitalizacja terenów zieleni urządzonej, wnikliwe prowadzenie postępowań dotyczących wycinki drzew i krzewów.</i>					
Powierzchnia lasów na terenie powiatu (dane GUS)	63 650,46 ha	↑	63 655,65 ha (2021 r.) 63 725,54 ha (2022 r.) 63 937,65 ha (2023 r.)	pozytywny	wzrost powierzchni lasów na terenie powiatu

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU GRYFIŃSKIEGO ZA LATA 2023-2024**

Wskaźnik/źródło danych	Wskaźniki monitoringowe realizacji POŚ		Wartość osiągnięta (realizacja POŚ w poszczególnych latach)	Efekt realizacji POŚ	Opis efektu realizacji POŚ
	Wartość bazowa (rozpoczęcie realizacji POŚ – stan na dzień 31.12.2020 r.)	Oczekiwana zmiana (zakończenie realizacji POŚ)			
Powierzchnia lasów ochronnych na terenie powiatu (dane Nadleśnictw)	39 660,40 ha	↑	39 838,97 ha (2023 r.)	pozytywny	wzrost powierzchni lasów ochronnych na terenie powiatu
Liczba rezerwatów przyrody ustanowionych na terenie powiatu (dane GDOŚ)	15	↑	17 (2024 r.)	pozytywny	wzrost liczby rezerwatów przyrody ustanowionych na terenie powiatu
Liczba obszarów Natura 2000 na terenie powiatu z ustanowionymi planami zadań ochronnych (dane RDOŚ)	9	↑	12 (2024 r.)	pozytywny	wzrost liczby obszarów Natura 2000 na terenie powiatu z ustanowionymi planami zadań ochronnych
Powierzchnia terenów zieleni urządzonej na terenie powiatu (dane GUS)	159,67 ha	↑	159,67 ha (2021 r.) 160,36 ha (2022 r.) 160,36 ha (2023 r.)	pozytywny	wzrost powierzchni terenów zieleni urządzonej na terenie powiatu
<u>OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI</u> <u>ZAKŁADANY CEL: OGRANICZENIE RYZYKA WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII ORAZ MINIMALIZACJA ICH SKUTKÓW</u> <u>Podjęte zadania: m.in. kontrola zakładów ZDR prowadzących działalność na terenie powiatu, finansowanie działalności OSP, współdziałanie w zakresie doskonalenia systemu zarządzania kryzysowego i edukacji mieszkańców.</u>					
Liczba poważnych awarii na terenie powiatu (dane GIOŚ)	0	↔	0 (2021 r.) 0 (2022 r.) 0 (2023 r.)	pozytywna	brak występowania poważnych awarii na terenie powiatu

Źródło: opracowanie własne

3. KLUCZOWE PROBLEMY ŚRODOWISKOWE NA TERENIE POWIATU

Na podstawie dokonanego opisu stanu środowiska oraz opisu realizacji poszczególnych zadań wyznaczonych w ramach „Programu Ochrony Środowiska” zidentyfikowano najważniejsze problemy środowiskowe na terenie powiatu gryfińskiego, które priorytetowo wymagają podjęcia dalszych działań naprawczych lub zapobiegawczych (kluczowe obszary interwencji).

„Niska emisja” jako główne źródło zanieczyszczeń powietrza

Zgodnie z „Roczną oceną jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim – raport wojewódzki za rok 2023” (GIOŚ RWMS w Szczecinie, kwiecień 2024) na terenie powiatu gryfińskiego nie wyznaczono obszarów przekroczeń dopuszczalnych i docelowych standardów jakości powietrza ze względu na benzo(a)piren, pyły zawieszane PM10 i PM2,5, dwutlenek siarki (SO₂), dwutlenek azotu (NO₂), benzen (C₆H₆), tlenek węgla (CO), ozon (O₃) oraz metale ciężkie tj.: arsen, kadm, nikiel i ołów.

Z całą pewnością wpływ na taki stan rzeczy mają konsekwentnie realizowane działania naprawcze (wymiana indywidualnych źródeł ciepła oraz zabiegi termomodernizacyjne). Należy jednak mieć na uwadze, iż ostanie lata na terenie kraju (w tym rok 2023) zostały sklasyfikowane jako lata bardzo ciepłe lub ciepłe, zatem niższe stężenia benzo(a)pirenu i pyłów zawieszonych są również konsekwencją występowania sprzyjających warunków pogodowych (mniejsze zapotrzebowanie na ciepło w celach grzewczych).

W poniższej tabeli przedstawiono wielkości stężeń pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5 oraz B(a)P w powietrzu na terenie poszczególnych gmin powiatu gryfińskiego w 2023 r.

Tabela 4. Stężenia średnie roczne pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenu w powietrzu na terenie poszczególnych gmin powiatu gryfińskiego w 2023 roku

Zanieczyszczenie	Gmina	Stężenie średnie roczne na terenie gminy (max)	Stężenie średnie roczne dopuszczalne/ docelowe	% poziomu dopuszczalnego/ docelowego
pył zawieszony PM10	Banie	15,5	40,0 µg/m ³	38,8%
	Cedynia	14,5		36,3%
	Chojna	17,7		44,3%
	Gryfino	15,4		38,5%
	Mieszkowice	15,9		39,8%
	Moryń	15,5		38,8%
	Stare Czarnowo	19,5		48,8%
	Trzcińsko-Zdrój	17,7		44,3%
	Widuchowa	14,6	36,5%	
pył zawieszony PM2,5	Banie	9,4	20,0 µg/m ³	47,0%
	Cedynia	8,2		41,0%
	Chojna	11,0		55,0%
	Gryfino	10,2		51,0%
	Mieszkowice	9,3		46,5%
	Moryń	9,2		46,0%
	Stare Czarnowo	12,4		62,0%
	Trzcińsko-Zdrój	11,1		55,5%
	Widuchowa	9,1	45,5%	
benzo(a)piren	Banie	0,30	1,0 ng/m ³	30,0%
	Cedynia	0,22		22,0%
	Chojna	0,79		79,0%

Zanieczyszczenie	Gmina	Stężenie średnie roczne na terenie gminy (max)	Stężenie średnie roczne dopuszczalne/ docelowe	% poziomu dopuszczalnego/ docelowego
	Gryfino	0,43		43,0%
	Mieszkowice	0,31		31,0%
	Moryń	0,33		33,0%
	Stare Czarnowo	0,24		24,0%
	Trzcińsko-Zdrój	0,68		68,0%
	Widuchowa	0,35		35,0%

Źródło: „Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim– raport wojewódzki za rok 2023”
(GIOŚ RWMS w Szczecinie, kwiecień 2024)

Według danych GIOŚ głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w województwie zachodniopomorskim jest emisja antropogeniczna pochodząca z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa), mniejszy udział stanowią emisje z działalności przemysłowej (emisja punktowa) oraz transportu (emisja liniowa). Głównymi lokalnymi źródłami zanieczyszczeń są kominy domów ogrzewanych indywidualnie. Dostrzegalna jest wysoka zależność pomiędzy zmiennością sezonową i wartościami stężeń zanieczyszczeń w powietrzu - w sezonie grzewczym wielkości stężeń benzo(a)pirenu oraz pyłów zawieszonych były wysokie, natomiast w okresie letnim znacznie niższe. Najwyższe stężenia na terenie województwa odnotowano na terenach, gdzie dominuje niska emisja z indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych. Z kolei transport samochodowy wpływa na stężenia zanieczyszczeń zwłaszcza na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu ruchu. Zanieczyszczenia komunikacyjne w postaci pyłów powstają głównie w wyniku ścierania się hamulców, opon i nawierzchni dróg oraz unosu zanieczyszczeń z powierzchni dróg, natomiast tlenki azotu są emitowane z rur wydechowych. Przemysł zlokalizowany na obszarze województwa ze względu na dużą wysokość kominów, w znacznym stopniu eksportuje zanieczyszczenia poza granice województwa. Natomiast zakłady przemysłowe o istotnej emisji nieorganizowanej lub emitowanej poprzez niskie emitory również bezpośrednio wpływają na jakość powietrza w swoim otoczeniu.

Udział sektora komunalno-bytowego w łącznej emisji B(a)P na terenie województwa zachodniopomorskiego w 2023 r. wyniósł 95,7%. W przypadku emisji pyłów zawieszonych PM_{2,5} oraz PM₁₀ udział sektora komunalno-bytowego jest również zdecydowanie najwyższy i wynosi kolejno 84,9% i 62,3%. Emisja punktowa (przemysłowa) na terenie województwa odpowiada za największy ładunek emisji tlenków siarki (75,8%). Emisja liniowa (transport drogowy) posiada natomiast największy udział w emisji tlenków azotu (45,5%).

Zła jakość wód powierzchniowych

Stan jednolitej części wód ocenia się poprzez porównanie wyników klasyfikacji stanu ekologicznego i stanu chemicznego. Jednolita część wód może być oceniona jako będąca w „dobrym stanie”, jeśli jednocześnie jej stan ekologiczny jest sklasyfikowany przynajmniej jako „dobry”, a stan chemiczny sklasyfikowany jest jako „dobry”. W pozostałych przypadkach tj., gdy stan chemiczny jest sklasyfikowany jako „poniżej dobrego” lub stan ekologiczny sklasyfikowany jako „umiarkowany”, „słaby”, bądź „zły”, jednolitą część wód ocenia się jako będącą w „złym stanie”.

Kompleksowe badania umożliwiające aktualną ocenę stanu ogólnego przeprowadzono dla 42 jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), których zlewnie znajdują się na terenie powiatu gryfińskiego. Wszystkie ocenione JCWP znajdują się w stanie ogólnym ZŁYM. Udział JCWP w danej klasie stanu/potencjału ekologicznego przedstawia się następująco:

- w II klasie jakości znajduje się 11% badanych JCWP,
- w III klasie jakości znajduje się 47% badanych JCWP,
- w IV klasie jakości znajduje się 29% badanych JCWP,
- w V klasie jakości znajduje się 13% badanych JCWP.

Spośród 36 JCWP, dla których prowadzono badania stanu chemicznego, jedynie dla jednej JCWP określony on został jako dobry (JCWP Kosa). W pozostałych przypadkach stan chemiczny oceniony został jako „poniżej dobrego”.

Przekraczanymi wskaźnikami badanych JCWP decydującymi o złym stanie wód powierzchniowych na terenie powiatu gryfińskiego są:

- **elementy biologiczne:** fitoplankton, fitobentos, makrofity, makrobezkręgowce bentosowe, ichtiofauna;
- **elementy fizykochemiczne:** zawiesina ogólna, tlen rozpuszczony, BZT5, ChZT, ogólny węgiel organiczny, przewodność w 20°C, substancje rozpuszczone, siarczany, chlorki, wapń, magnez, twardość ogólna, odczyn pH, zasadowość ogólna, azot amonowy, azot Kjeldahla, azot azotanowy, azotynowy i ogólny, fosfor fosforanowy (V) i ogólny;
- **elementy chemiczne:** difenyletery bromowane, fluoranten, benzo(b)fluoranten, rtęć i jej związki, benzo(a)piren, benzo(k)fluoranten, benzo(g,h,i)perylene, cypermetryna, kwas perfluorooktanosulfonowy (PFOS), heksabromocyklododekan, heptachlor.

Zgodnie z danymi GIOŚ RWMŚ w Szczecinie do najważniejszych zagrożeń jakości wód na terenie województwa zachodniopomorskiego należy zaliczyć: zrzuty punktowe ścieków komunalnych, bytowych i przemysłowych, zanieczyszczenia dopływające do wód ze źródeł rozproszonych (spływy powierzchniowe z terenów rolniczych, miejskich i przemysłowych, depozyt zanieczyszczeń z atmosfery, małe źródła punktowe np. nieszczelne szamba) oraz nadmierny pobór wód. Należy wspomnieć także o poważnych zagrożeniach dla życia biologicznego wód powierzchniowych związanych z zabudową hydrotechniczną (szczególnie zamykającą koryta rzeczne) oraz zagrożeniach jakie niosą ze sobą ekstremalne zjawiska pogodowe (np. długotrwałe okresy suszy).

Negatywne oddziaływanie akustyczne dróg na terenie powiatu

W maju 2022 r. na zlecenie GDDKiA opracowana została „Strategiczna mapa hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie zachodniopomorskim”. Mapowaniem akustycznym na terenie powiatu gryfińskiego objęte zostały następujące odcinki dróg krajowych:

- autostrada A6 (cały odcinek na terenie powiatu);
- droga ekspresowa S3 (cały odcinek na terenie powiatu);
- droga krajowa nr 26 odc. Chojna /przejście/;
- droga krajowa nr 31 odc. Radziszewo – Gryfino.

Odcinki dróg krajowych na terenie powiatu gryfińskiego objęte mapowaniem akustycznym generują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na powierzchni 6,7 ha (dla wskaźnika L_{DWN} - długookresowy średni poziom dźwięku wyrażony w decybelach wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku) oraz na powierzchni 4,1 ha (dla wskaźnika L_N - długookresowy średni poziom dźwięku wyrażony w decybelach wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku). Natomiast łączna powierzchnia terenów zagrożonych hałasem od ww. dróg wynosi 2 808,8 ha (dla wskaźnika L_{DWN}) oraz 2 049,5 ha (dla wskaźnika L_N).

GIOŚ RWMŚ w Szczecinie ostatnie pomiary hałasu drogowego prowadził na terenie powiatu gryfińskiego w 2018 r. na terenie miasta Mieszkowice w 3 punktach pomiarowych. Przeprowadzone pomiary wykazywały przekroczenia dopuszczalnego poziomu dźwięku w środowisku w punkcie pomiarowym przy ul. Chojeńskiej – przekroczenia dla wskaźnika LA_{eqD} (pora dnia) odnotowano w 2 z 11 serii pomiarowych, natomiast dla wskaźnika LA_{eqN} (pora nocy) w 6 z 11 serii pomiarowych.

Zadaniem, które wpłynie na znaczącą poprawę klimatu akustycznego na terenie powiatu, poprzez wyprowadzenie ruchu tranzytowego z centrum Gryfina, jest budowa obwodnicy miasta w ciągu drogi krajowej nr 31 (zadanie znajduje się w końcowej fazie realizacji).

Wysoki stopień zagrożenia suszą

Podczas trwania suszy z uwagi na warunki meteorologiczne i klimatyczne, problemy rolnicze, warunki hydrologiczne i skutki gospodarcze wydzieliła się cztery etapy jej rozwoju – susze meteorologiczną, glebową, hydrologiczną i hydrogeologiczną:

- susza atmosferyczna – okres trwający na ogół od miesięcy do lat, w którym dopływ wilgoci do danego obszaru spada poniżej stanu normalnego w danych warunkach klimatycznych uwilgotnienia;
- susza glebowa (rolnicza) – okres, w którym wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb wodnych roślin i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie;
- susza hydrologiczna – okres, gdy przepływy w rzekach spadają poniżej przepływu średniego, a w przypadku przedłużającej się suszy meteorologicznej obserwuje się znaczne obniżenie poziomu zalegania wód podziemnych prowadząca do suszy hydrogeologicznej.

Zgodnie z opracowanym przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie „Planem przeciwdziałania skutkom suszy”, który przyjęty został Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r., wynikowe zagrożenie suszą obszaru powiatu gryfińskiego określone zostało jako silne, w tym poszczególnymi rodzajami suszy: suszą atmosferyczną – ekstremalne zagrożenie, suszą glebową – ekstremalne zagrożenie, suszą hydrologiczną – umiarkowane zagrożenie, suszą hydrogeologiczną – słabe/umiarkowane zagrożenie.

W „Planie przeciwdziałania skutkom suszy” określono, iż w celu przeciwdziałania skutkom suszy należy realizować działania wpływające zarówno na zabezpieczenie dostępu do wody przeznaczonej do spożycia i prowadzenia nawodnień, jak i poprzez zwiększenie odporności terenu na skutki suszy. Zwiększenie odporności terenu oznacza, iż dany teren ze względu na swoją specyfikę i wdrożone działania będzie reagował na suszę z opóźnieniem, bądź też skutki suszy na nim nie wystąpią. Działania, które będą wpływać na zwiększenie odporności terenu to:

- budowa oraz przebudowa urządzeń melioracyjnych,
- realizacja działań inwestycyjnych w zakresie kształtowania zasobów wodnych przez zwiększanie sztucznej retencji,
- realizacja przedsięwzięć zmierzających do zwiększania i odtwarzania naturalnej retencji,
- zwiększenie ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych,
- zwiększenie retencji naturalnej i sztucznej na gruntach leśnych,
- retencja i zagospodarowanie wód opadowo-roztopowych na terenach zurbanizowanych.

Do grupy działań formalnych i edukacyjnych zaliczono rozwiązania umożliwiające zarządzanie zjawiskiem suszy np.: poprzez jej monitorowanie, rekompensowanie poniesionych strat, zarządzanie zasobami wodnymi, czy też właściwe zarządzanie w sytuacjach, gdy zjawisko suszy osiąga rozmiar klęski żywiołowej. Działania edukacyjne to przede wszystkim zwiększanie świadomości i kształtowanie wiedzy na temat:

- suszy - jej powstawania oraz możliwych do wystąpienia skutków,
- wprowadzania w życie codzienne rozwiązań oszczędzających wodę, w tym zmiany nawyków korzystania z wody,
- możliwości retencjonowania wody.

Działania edukacyjne to również opracowanie dobrych praktyk oraz programów edukacyjnych, w tym wprowadzenie tematyki suszy do programów nauczania dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Wysoki stopień zagrożenia powodziowego

Najczęściej występującymi powodziąmi w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego są powodzie rzeczne (opadowe) oraz powódź od strony morza (sztormowe). Jako podstawowe mechanizmy prowadzące do powstawania powodzi w regionie uznano: naturalne wezbranie, zatory, przelanie się wód przez urządzenia wodne, awarie urządzeń wodnych lub infrastruktury technicznej lub zalanie terenu przez wodę na skutek innych mechanizmów (działania silnych wiatrów – cofki). W regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego groźne powodzie rzeczne spowodowane opadami deszczu (powstałe w wyniku zwiększonego przepływu wody w rzekach i występujące w półroczu letnim) i roztopowe są rzadziej obserwowane niż zimowe powodzie zatorowe. Terenami zagrożonymi powodziąmi zatorowymi są tereny położone wzdłuż zlewni rzeki Odry. W zależności od panujących warunków

hydrologiczno-meteorologicznych zagrożenie od powodzi zatorowych może sięgać daleko na południe od Szczecina, obejmując znaczną część dorzecza Odry i Warty, a w niektórych sytuacjach powodzie zatorowe mogą obejmować swym zasięgiem dorzecze Noteci. Zagrożeniem powodziowym w największym stopniu objęte są następujące obszary: 1) dolina rzeki Odry; 2) doliny ujściowych rzek wpływających do rzeki Odry; 3) obszary wokół Jeziora Dąbie; 4) obszary wokół Zalewu Szczecińskiego; 5) doliny ujściowych dopływów Zalewu Szczecińskiego i cieśniny Dziwny; 6) tereny przyujściowe i częściowo w środkowym biegu; 7) tereny wokół jezior przyziemnych.

Występujące na terenie powiatu gryfińskiego obszary szczególnego zagrożenia powodzią (OSZP) obejmują swoim zasięgiem, oprócz nieurbanizowanych obszarów zalewowych, również tereny zabudowane m.in. tereny komunikacyjne, przemysłowe, usługowe, magazynowe oraz mieszkaniowe, a także użytki rolne.

Odcinek Odry na terenie powiatu gryfińskiego (95 km) chroniony jest częściowo przez wały przeciwpowodziowe, których łączna długość wynosi 50 km. Wały te chronią miejscowości Osinów Dolny, Cedynia, Lubiechów, Ognica, Marwice, Krzypnica, Krajnik, częściowo Gryfino, Mniszki, Żabnica, Czepino, Dębce, Daleszewo i Radziszewo. Pozostałe ciek wodne nie wymagają obwałowań. Wyjątek stanowią ujściowe odcinki Tywy i Strugi Marwickiej, które posiadają tzw. wały wsteczne (cofkowe) o łącznej długości 2,9 km.

Zgodnie z „Planem zarządzania ryzykiem powodziowym dla regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego” w celu obniżenia istniejącego ryzyka powodziowego przyjęto do realizacji m.in. następujące kierunki działań:

- Ochrona lub zwiększanie retencji na obszarach zurbanizowanych.
- Wyeliminowanie lub unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.
- Budowa i modernizacja wałów przeciwpowodziowych oraz poprawa stanu technicznego pozostałej istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej.
- Wypracowanie zaleceń dla istniejących obiektów, w zakresie możliwych sposobów ochrony przed stratami wskutek zalania obszarów chronionych obwałowaniami.
- Wprowadzenie w miastach i terenach zurbanizowanych (tam, gdzie to będzie zasadne) obowiązku stosowania mobilnych systemów ochrony przed powodzią dla wody o Q1%.
- Regulacje oraz prace utrzymaniowe rzek.
- Propagowanie stosowania rozwiązań konstrukcyjnych zapewniających zwiększoną odporność nieruchomości na zalanie.
- Uszczelnianie budynków, stosowanie materiałów wodoodpornych.
- Trwałe zabezpieczenie terenu wokół budynków.
- Doskonalenie systemów prognozowania i ostrzegania o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych.
- Doskonalenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych na powódź.
- Budowa programów edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego.

Występowanie miejsc nielegalnej eksploatacji kopalin

Miejscami niekoncesjonowanej eksploatacji kopalin są wyrobiska zlokalizowane najczęściej poza granicami udokumentowanych złóż, w których kopalina wydobywana jest bez wymaganej prawem koncesji na wydobycie. Miejsca takie mogą być także zlokalizowane w granicach złóż, jeśli eksploatacja na złożu odbywa się bez koncesji udzielonej przez uprawniony organ lub niezgodnie z jej zapisami.

Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy realizuje na terenie kraju zadanie pn. „Monitoring odkrywkowej eksploatacji kopalin”. W ramach zadania opracowano „Raport z monitoringu odkrywkowej eksploatacji kopalin w pow. gryfińskim, stan na październik 2019 roku”.

Zgodnie z raportem na terenie powiatu gryfińskiego do punktów niekoncesjonowanej eksploatacji kopalin zaklasyfikowano 43 miejsca. Powierzchnia skontrolowanych wyrobisk jest bardzo zróżnicowana – największe ze zinwentaryzowanych wyrobisk zajmuje obszar 60 000 m²,

podczas gdy najmniejsze z nich ma 125 m². Łączna powierzchnia terenów przekształconych górniczo w wyniku niekoncesjonowanej eksploatacji na terenie powiatu wynosi ok. 200 tys. m². Najwięcej nielegalnych wyrobisk zarejestrowano w gminach Gryfino oraz Chojna. W powiecie gryfińskim stwierdzono obecność odpadów w 25 wyrobiskach, z czego znaczącą większość stanowiły odpady remontowo-budowlane oraz odpady komunalne. Największy problem dotyczący nielegalnych składowisk odpadów stwierdzono w wyrobiskach położonych w gminach Moryń i Mieszkowice.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2024, poz. 1290) wydobywanie kopaliny bez wymaganej koncesji albo bez zatwierdzonego albo podlegającego zgłoszeniu projektu robót geologicznych podlega opłacie podwyższonej. Organem właściwym do prowadzenia spraw w ww. zakresie na terenie powiatu gryfińskiego jest Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Poznaniu.

Niski stopień selektywnej zbiórki odpadów komunalnych

W 2023 r. z obszaru powiatu gryfińskiego odebrano 29 660,8 Mg odpadów komunalnych. Zdecydowanie największy udział w łącznej masie odebranych odpadów posiadały niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – 66,4% (19 694,4 Mg), a następnie odpady biodegradowalne – 8,0% (2 385,7 Mg) oraz zmieszane odpady opakowaniowe – 6,5% (1 930,7 Mg). Zgodnie z art. 3b ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2024, poz. 399 ze zm.) gminy są zobowiązane osiągnąć za poszczególne lata określony poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Według danych za 2023 rok żadna z gmin powiatu gryfińskiego nie osiągnęła wymaganego 35% poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (najwyższy poziom uzyskała Gmina Banie – 22,55%, natomiast najniższy Gmina Mieszkowice – 14,04%).

SPIS TABEL

<i>Tabela 1. Opis realizacji zadań zaplanowanych do wykonania w ramach „Programu Ochrony Środowiska” w latach 2023-2024 (ZADANIA POWIATU).....</i>	<i>5</i>
<i>Tabela 2. Opis realizacji zadań zaplanowanych do wykonania w ramach „Programu Ochrony Środowiska” w latach 2023-2024 (ZADANIA POZOSTAŁYCH PODMIOTÓW).....</i>	<i>12</i>
<i>Tabela 3. Efekty realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Gryfińskiego na lata 2021-2024” (ANALIZA WSKAŹNIKOWA).....</i>	<i>57</i>
<i>Tabela 4. Stężenia średnie roczne pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenu w powietrzu na terenie poszczególnych gmin powiatu gryfińskiego w 2023 roku .....</i>	<i>63</i>